



Tilinpäätös 2013

**Kemira**

Where water  
meets chemistry™

# Kemira Oyj:n tilinpäätös 2013

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	2	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS	76
KONSERNIN TUNNUSLUVUT	16	Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)	76
TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT	19	Emoyhtiön tase (FAS)	77
KONSERNITILINPÄÄTÖS	20	Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)	78
Konsernin tuloslaskelma (IFRS)	20	Emoyhtiön liitetiedot	79
Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)	21	1. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	79
Konsernin tase (IFRS)	22	2. LIIKEVAIHTO	80
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)	23	3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	80
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)	24	4. KULUT	80
Konsernin liitetiedot	25	5. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄ	81
1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	25	6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET	82
2. SEGMENTTITIEDOT	36	7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	82
3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	39	8. SATUNNAISET ERÄT	83
4. LIIKETOIMINNAN KULUT	39	9. TULOVEROT	83
5. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT	41	10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	84
6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET	42	11. AINEELLISET HYÖDYKKEET	84
7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	43	12. SIJOITUKSET	85
8. OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ	44	13. VAIHTO-OMAIUUUS	85
9. TULOVEROT	45	14. SAAMISET	86
10. OSAKEKOHTAINEN TULOS	46	15. RAHOITUSARVOPAPERIT	87
11. LIIKEARVO	46	16. OMA PÄÄOMA	87
12. MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	48	17. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	88
13. AINEELLISET KÄYTTÖOMAIUUUSHYÖDYKKEET	49	18. PAKOLLISET VARAUKSET	88
14. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT	51	19. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	89
15. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITÄIN	52	20. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	89
16. VAIHTO-OMAIUUUS	54	21. VAKUUDET JA VASTUUSITOUUMUKSET	90
17. SAAMISET	55	22. KEMIRA OYJ:N OSAKKEET JA OSUUDET	91
18. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAIUSERÄT	55	OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT	92
19. OMAN PÄÄOMAN LIITETIEDOT	56	HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS	95
20. KOROLLISET VELAT	58	TILINTARKASTUSKERTOMUS	96
21. RAHOITUSLEASINGVELAT	58	TULOSKEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN	97
22. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET	59	TIETOA SIOITTAJILLE	98
23. ETUUSPOHJAISET ELÄKEJÄRJESTELYT	60		
24. VARAUKSET	62		
25. OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	62		
26. MYYTYJEN TYTÄRYRITYSTEN RAHAVIRTAVAIKUTUS	63		
27. LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN	63		
28. JOHDANNAISINSTRUMENTIT	64		
29. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA	65		
30. VASTUUSITOUUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT	70		
31. YMPÄRISTÖRISKIT JA -VASTUUT	71		
32. LÄHIPIIRI	72		
33. MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA	73		
34. KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT	74		
35. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	75		

# Hallituksen toimintakertomus 2013

Vuoden 2013 liikevaihto oli 2 229 miljoonaa euroa (2012: 2241). Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 3 % johtuen myyntimäärien kasvusta. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 6 % ja oli 164,2 miljoonaa euroa (155,5) ja liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 7,4 %:iin (6,9 %) johtuen myyntimäärien kasvusta ja "Fit for Growth" -uudelleenjärjestelyohjelmaan liittyvistä kiinteisiin kustannuksiin kohdistuvista säästöistä. Raportoitu osakekohtainen tulos laski -0,21 euroon (0,12) pääasiassa yhteisyritys Sachtlebenin osakkeiden myynnistä tehdyn 23 miljoonan euron alaskirjauksen, osakkuusyhtiöistä saadun alhaisemman tulososuuden ja kohonneiden verojen seurauksena. Osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä laski 9 % ja oli 0,70 euroa (0,77) pääasiassa osakkuusyhtiöistä saadun alentuneen tulososuuden vuoksi. Hallitus ehdottaa vuoden 2014 yhtiökokoukselle 0,53 euron osinkoa (0,53) osakkeelta eli jaettavaksi yhteensä 81 miljoonaa euroa (81).

## AVAINLUVUT (VUODEN 2012 LUVUT ON JÄRJESTELTY UUELLEEN 25.3.2013)

Milj. euroa	1-12/2013	1-12/2012
<b>Liikevaihto</b>	<b>2 229,1</b>	2 240,9
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä	251,9	249,4
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä, %	11,3	11,1
Käyttökate	141,9	179,9
Käyttökate, %	6,4	8,0
<b>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä</b>	<b>164,2</b>	155,5
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,4	6,9
Liikevoitto	42,6	33,1
Liikevoitto, %	1,9	1,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-1,1	11,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-39,0	-15,7
Voitto ennen veroja	2,5	28,6
Tilikauden tulos	-25,9	22,4
Osakekohtainen tulos, euroa	-0,21	0,12
<b>Osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä, euroa</b>	<b>0,70</b>	0,77
Sidottu pääoma *	1 366,5	1 673,0
Sidotun pääoman tuotto *	3,0	2,6
Investoinnit	197,5	134,1
<b>Rahavirta investointien jälkeen</b>	<b>195,7</b>	71,8
Omavaraisuus, % kauden lopussa	51	51
Velkaantuneisuus, % kauden lopussa	41	42
Henkilöstö kauden lopussa	4 453	4 857

<sup>\*)</sup> 12 kuukauden liukuva keskiarvo (Sidotun pääoman tuotto, % perustuu raportoituun liikevoittoon)

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa osoitteessa [www.kemira.fi](http://www.kemira.fi) > Sijoittajat > Taloustieto. Vuoden 2012 vertailuluvut on joidenkin tulostietojen osalta esitetty suluissa.

## TALOUDELLINEN TULOS 2013

Kemira-konsernin **liikevaihto** oli 2 229,1 miljoonaa euroa (2 240,9). Orgaaninen liikevaihdon kasvu oli 3 %, johtuen myyntimäärien kasvusta. Myyntihintojen muutokset eivät juuri vaikuttaneet liikevaihtoon.

Joidenkin Kemiran taloudelliseen tulokseen vaikuttavien keskeisten valuuttojen kurssit laskivat euroon nähden vuoden 2013 aikana: Yhdysvaltain dollari laski 3 %, Brasilian real 14 % ja Kanadan dollari 7 %. Valuuttakurssimuutosten vaikutus Kemiran liikevaihtoon oli -2 % eli noin 50 miljoonaa euroa. Kemira toteutti vuonna 2013 kaksi yritysostoa hankkimalla omistukseensa 3F:n 1.10. ja Soto Industriesin 19.9. Yritysostojen vaikutus Kemiran liikevaihtoon oli vajaat 20 miljoonaa euroa (alle 1 %).

Vuoden aikana Kemiran toiminnan painopiste siirtyi strategian mukaisesti entistä enemmän erikoistuotelinjoihin. Tämä johti useiden perustuotelinjoihin perustuvien liiketoimintojen myyntiin. Näitä olivat elintarvike- ja lääketeollisuuksissa käytettävien kemikaalien valmistus (1.3.), alumiini- ja saostuskemikaaliliiketoiminta Brasiliassa (11.12.), kemikaalien jakeluliiketoiminta Tanskassa (kauppa saatettu päätökseen tarkastelujakson päättymisen jälkeen 2.1.2014), muurahaishapon ja sen johdannaisen tuotantoon liittyvä liiketoiminta Suomessa (kauppa odotetaan saatettavan päätökseen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä) sekä muista pienistä peruskemikaaliliiketoiminnoista luopuminen Tanskassa ja Romaniassa. Yritysmyyntien vaikutus Kemiran liikevaihtoon oli -2 % eli noin 50 miljoonaa euroa vuonna 2013.

Paper-segmentin liikevaihto kasvoi 6 % ja oli 1 067,6 miljoonaa euroa (1 005,6). Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien oli 8 % joka johtui myyntimäärien kasvusta. Myyntihintojen muutoksilla oli vain vähäinen vaikutus liikevaihtoon. Valuuttakurssimuutosten vaikutus liikevaihtoon oli -2 %.

Municipal & Industrial -segmentin liikevaihto laski 4 % ja oli 659,4 miljoonaa euroa (686,6). Liikevaihto paikallisissa valuutoissa ilman yritysostoja ja -myyntejä supistui 2 % myyntimäärien laskun myötä. Myyntihintojen muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta liikevaihtoon. Yritysostojen positiivinen vaikutus liikevaihtoon oli 1 % ja yritysmyynteillä oli 1 % negatiivinen vaikutus. Valuuttakurssimuutoksilla oli -2% vaikutus liikevaihtoon.

Oil & Mining -segmentin liikevaihto laski 3 % ja oli 311,5 miljoonaa euroa (321,1). Liikevaihto paikallisissa valuutoissa ilman yritysostoja ja -myyntejä laski 2 % pääasiassa matalakatteisten tuotteiden myynnin lakkauttamisen vuoksi, jolla oli -3 % vaikutus. Matalakatteisten tuotteiden myynnin lakkauttaminen saatiin päätökseen vuoden 2013 kolmannen neljänneksen lopussa. Erikoiskemikaalien, kuten polymeerien, myyntimäärät elpyivät varsinkin NAFTA-alueella, ja tämä kompensoi osittain epäsuotuisan

hintakehityksen vaikutusta. 3F:n hankinnan positiivinen vaikutus liikevaihtoon oli 2 % ja valuuttakurssimuutosten negatiivinen vaikutus 3 %.

ChemSolutions-segmentin liikevaihto laski 16 % ja oli 190,6 miljoonaa euroa (227,6). Elintarvike- ja lääketieteellisen liiketoimintojen myynnin vaikutus liikevaihtoon oli -18 %. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysmyynti pois lukien kasvoi hieman, koska myyntimäärien kasvu enemmän kuin kompensoi lievästi alempien myyntihintojen vaikutusta. Valuuttakurssimuutosten vaikutus liikevaihtoon oli -1 %.

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma oli seuraava: EMEA 57 % (55 %), Pohjois-Amerikka 30 % (31 %), Etelä-Amerikka 7 % (8 %) ja Aasian ja Tyynenmeren alue 6 % (6 %). Vuoden 2013 huhtikuussa terävöitetyn strategian mukaisesti kehittyneet markkinat ovat edelleen tärkeitä Kemiran kaikille segmenteille, kun taas kehittyvillä markkinoilla keskitytään valikoivaan kasvuun. Paperikoneen märkäpään kemikaaleille tärkeimpiä markkinoita ovat Kiina ja Indonesia. Brasilia ja Uruguay säilyivät edelleen keskeisinä markkina-alueina selluteollisuudessa käytettäville valkaisukemikaaleille. Oil & Mining pyrkii laajentamaan liiketoimintaa valikoiduissa Etelä-Amerikan maissa sekä Lähi-Idässä ja Afrikassa.

## LIKEVAIHTO

Milj. euroa	1-12/2013	1-12/2012	Muutos-%
Paper	1 067,6	1 005,6	6
Municipal & Industrial	659,4	686,6	-4
Oil & Mining	311,5	321,1	-3
ChemSolutions	190,6	227,6	-16
<b>Yhteensä</b>	<b>2 229,1</b>	<b>2 240,9</b>	<b>-1</b>

## KERTALUONTEISET ERÄT

Milj. euroa	1-12/2013	1-12/2012
<b>Käyttökatteeseen liittyvät erät</b>	<b>110,1</b>	<b>69,5</b>
Paper	32,6	24,1
Municipal & Industrial	68,8	30,0
Oil & Mining	8,1	9,4
ChemSolutions	0,6	6,0
<b>Poistoihin ja arvonalentumistappioihin liittyvät erät</b>	<b>11,5</b>	<b>52,9</b>
Paper	8,2	6,4
Municipal & Industrial	0,5	25,8
Oil & Mining	2,8	2,3
ChemSolutions	-	18,4
<b>Yhteensä</b>	<b>121,6</b>	<b>122,4</b>

**Liikevoitto** nousi 29 % ja oli 42,6 miljoonaa (33,1), koska pienentyneet 99,3 miljoonan euron poistot (146,8) enemmän kuin kompensoivat käyttökateen heikkenemisen 141,9 miljoonaan euroon (179,9).

**Liikevoittoon vaikuttavat kertaluonteiset erät** olivat 121,6 miljoonaa euroa (122,4). Kemiran rauta- ja alumiinisaostuskemikaaleihin liittyvän Brasilian liiketoiminnan myynnistä tehty alaskirjaus oli 43 miljoonaa euroa. Jatkuviin tehostamistoimiin liittyvät uudelleenjärjestelykulut nousivat yhteensä noin 30 miljoonaan euroon. Vaasan prosessikemikaalitehtaan sulkemiseen liittyvät uudelleenjärjestelykulut olivat 24 miljoonaa euroa. Puolan Gdanskin palvelukeskuksen perustamiseen liittyvät uudelleenjärjestelykulut olivat 13 miljoonaa euroa. Municipal & Industrial -segmentin pienempien liiketoimintojen luopumisiin liittyvät alaskirjaukset olivat yhteensä 9 miljoonaa euroa. "Fit for Growth" -ohjelmaan liittyvät alaskirjaukset, irtisanomiskorvaukset ja ulkoisten palvelujen kustannukset olivat 5 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 vastaavalla jaksolla "Fit for Growth" -ohjelman irtisanomiskorvaukset ja ulkoisten palvelujen kustannukset olivat yhteensä 41 miljoonaa euroa ja omaisuudesta tehdyt alaskirjaukset olivat yhteensä 30 miljoonaa euroa. Muita "Fit for Growth" -ohjelmaan liittymättömiä, kertaluonteisia eräiä olivat 18 miljoonan euron alaskirjaus Kemiran elintarvike- ja lääketieteellisuusliiketoiminnan myynnistä sekä 33 miljoonan euron kustannukset, jotka liittyivät ympäristövastuisiin, toiminnan tehostamiseen sekä Kemiran toimintojen virtaviivaistamiseen (ks. kertaluonteisten erien taulukko sivulla 3).

**Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä** nousi 6 % ja oli 164,2 miljoonaa euroa (155,5) pääasiassa myyntimäärien kasvusta johtuvan 32 miljoonan euron vaikutuksen ansiosta. Myyntihintojen muutoksilla oli -9 miljoonan euron vaikutus liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä.

Muuttuvat kustannukset kasvoivat 8 miljoonaa euroa pääasiassa propyleenin ja sähköön liittyvien raaka-aineiden kohonneiden hintojen vuoksi. Kiinteät kustannukset laskivat 11 miljoonaa euroa pääasiassa "Fit for Growth" -ohjelman mahdollistamien kustannussäästöjen ja muiden tehostamistoimien ansiosta.

Valuuttakurssimuutosten vaikutus liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä oli -6 miljoonaa euroa.

ChemSolutions- ja Municipal & Industrial -segmenteissä toteutettujen yritysmyyntien vaikutus liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä oli -6 miljoonaa euroa (ks. varianssianalyysi sivulla 4) ja muiden erien -7 miljoonaa euroa. Syynä muiden erien negatiiviseen kehitykseen olivat ennen kaikkea 3F:n hankinta ja kohonneet tuotantoon liittyvät kustannukset.

Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä nousi 7,4 %:iin (6,9 %).

"Fit for Growth" -ohjelman avulla päästiin 46 miljoonan euron kustannussäästöihin, joten ohjelman mukainen 60 miljoonan euron vuosittainen säästötavoite lähes saavutettiin vuoden 2013 loppuun mennessä.

## VARIANSSIANALYYSI

Milj. euroa	1-12/2013
<b>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, 2012</b>	<b>155,5</b>
Myyntimäärät	31,7
Myyntihinnat	-8,7
Muuttuvat kustannukset	-7,8
Kiinteät kustannukset	11,3
Valuuttakurssimuutokset	-5,5
Muut, ml. yritysostot ja -myynnit	-12,3
<b>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, 2013</b>	<b>164,2</b>

## LIKEVOITTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ

	1-12/2013 milj. euroa	1-12/2012 milj. euroa	Muutos-%	1-12/2013 %	1-12/2012 %
Paper	86,5	75,3	15	8,1	7,5
Municipal & Industrial	45,8	39,2	17	6,9	5,7
Oil & Mining	17,4	25,9	-33	5,6	8,1
ChemSolutions	14,5	15,1	-4	7,6	6,6
<b>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, 2013</b>	<b>164,2</b>	<b>155,5</b>	<b>6</b>	<b>7,4</b>	<b>6,9</b>

**Osakkuusyhtiöiden tuloksesta saatu osuus** laski -1,1 miljoonaan euroon (11,2) titaanioksidia valmistavan yhteisyritys Sachtleben GmbH:n heikentyneen tuloksen myötä. Kemira myi osuutensa yhteisyritys Sachtlebenistä vuoden 2013 helmikuussa.

**Rahoitustuotot ja -kulut** olivat yhteensä -39,0 miljoonaa euroa (-15,7). Rahoituskulut sisälsivät Kemiran yhteisyritys Sachtlebenin osakkeiden (39 %) myyntiin liittyvän 23 miljoonan euron kertaluontoisen alaskirjauksen. Sähköjohdannaisten käypien arvojen 3,2 miljoonan euron (-2,3) nousulla ja 2,5 miljoonan euron (0,0) valuuttakurssimuutoksilla oli positiivinen vaikutus rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Vuoden 2012 vertailujaksolla saatiin 7,6 miljoonan euron osinko Pohjolan Voima Oy:ltä (PVO).

**Verot** nousivat 28,4 miljoonaan euroon (6,2) pääasiassa verovähennykselvottomien erien vuoksi. Veroaste ilman liikevoittoon vaikuttavia kertaluonteisia eriä ja osakkuusyhtiöiden tuloksesta saatavaa osuutta nousi 24,9 %:iin (20,6%). Vuoden 2012 vertailujakson tulokseen sisältyi laskennallisista verosaamisista ja -veloista johtuvia

positiivisia vaikutuksia. Tuloverot laskivat 25,6 miljoonaan euroon (29,8).

**Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta** laski -31,6 miljoonaan euroon (17,7) ja osakekohtainen tulos -0,21 euroon (0,12) pääasiassa yhteisyritys Sachtlebenin osakkeiden myynnistä tehdyn 23 miljoonan euron alaskirjauksen, osakkuusyhtiöistä saadun alhaisemman tulososuuden ja kohonneiden verojen seurauksena. Osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä laski 9 % ja oli 0,70 euroa (0,77) pääasiassa osakkuusyhtiöistä saadun alentuneen tulososuuden vuoksi.

## RAHOITUSASEMA JA RAHAVIRTA

Vuonna 2013 liiketoiminnan nettorahavirta nousi 200,3 miljoonaan euroon (176,3) pääasiassa nettokäyttöpääomassa tapahtuneiden myönteisten muutosten ja aiempaa alhaisempien korkomenojen ja maksettujen verojen seurauksena. Vertailujakson rahavirtaan sisältyivät yhteensä 15 mil-

joonan euron osingot PVO:lta ja yhteisyritys Sachtlebenilta. Rahavirta investointien jälkeen nousi 195,7 miljoonaan euroon (71,8) pääasiassa yhteisyritys Sachtlebenin osakkeiden myynnistä saatujen 98 miljoonan euron, elintarvike- ja lääketeollisuuden liiketoimintojen myynnistä saatujen 80 miljoonan euron ja Brasilian saostuskemikaaliliiketoiminnan myynnistä saatujen 8 miljoonan euron luovutustulojen ansiosta. Italiassa ja Yhdysvalloissa toimivan 3F:n hankinnan vaikutus rahavirtaan oli -59 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 vertailujaksolla rahavirta sisälsi yhteisyritys Sachtlebenin maksaman 27 miljoonan euron pääoman palautuksen. Nettokäyttöpääoman osuus liikevaihdosta laski 10,9 %:iin (31.12.2012: 12,8 %) pääasiassa alentuneiden myyntisaamisten ja vaihto-omaisuuden sekä kasvaneiden ostovelkojen vuoksi.

Kemira-konsernin nettovelka oli tarkastelujakson lopussa 456 miljoonaa euroa (31.12.2012: 532). Nettovelka supistui yritysmyynteistä saatujen luovutustulojen ansiosta. 3F:n hankinta ja huhtikuussa maksetut 81 miljoonan euron osingot kasvattivat nettovelkaa.

Korollisten velkojen määrä oli kauden lopussa 558 miljoonaa euroa (31.12.2012: 665). Kiinteäkorkkoisten lainojen osuus korollisten velkojen kokonaissummasta oli 60 % (31.12.2012: 56 %). Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen korko oli 1,5 % (31.12.2012: 1,6 %). Konsernin korollisen lainasalkun duraatio oli 14 kuukautta (31.12.2012: 16 kuukautta). Kemira allekirjoitti vuoden 2013 elokuussa 5+1+1-vuotisen 400 miljoonan euron valmiusluoton, joka korvasi aikaisemman 300 miljoonan euron käyttämättömän valmiusluoton. Lisäksi Kemira allekirjoitti 45 miljoonan euron sopimuksen määräaikaista lainasta Euroopan investointipankilta (EIB). Uutta valmiusluottoa ei ollut käytetty eikä EIB:n lainaa nostettu tarkastelujakson loppuun mennessä.

Seuraavien 12 kuukauden aikana erääntyvän lyhytaikaisen velan määrä oli 278 miljoonaa euroa. Siitä 164 miljoonaa euroa koostui Suomen markkinoille liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista ja 58 miljoonaa euroa pitkäaikaisten lainojen lyhennyseristä. 31.12.2013 rahavarat olivat 102 miljoonaa euroa (133).

Omavaraisuusaste oli tarkastelujakson lopussa 51 % (31.12.2012: 51 %) ja velkaantuneisuus 41 % (31.12.2012: 42 %). Oma pääoma aleni 1 125,5 miljoonaan euroon (31.12.2012: 1 260,6) pääasiassa 81 miljoonan euron osingonmaksun vuoksi. Toinen syy oli Kemiran Pohjolan Voima konsernin osakkeiden käyvän arvon alentuminen 27 miljonnalla eurolla. Käyvän arvon lasku johtui etupäässä sähkön halpenemisesta Suomessa vuoden 2013 aikana.

Konsernin merkittävimmät valuuttatransaktioriskit liittyvät Ruotsin kruunuun ja Kanadan dollariin. Vuoden lopussa Ruotsin kruunun 12 kuukauden transaktioriski oli arvoltaan noin 33 miljoonaa euroa, josta keskimäärin 79 % oli suojattu. Vastaavasti Kanadan dollarin 12 kuukauden transaktioriski oli arvoltaan noin 30 miljoonaa euroa, josta 42 % oli suojattu. Lisäksi Kemiran toimintaan kohdistuu

tätä vähäisempiä, Englannin puntaan, Norjan kruunuun ja Yhdysvaltain dollariin liittyviä transaktioriskejä, joiden yhteismäärä vuositasolla oli noin 30 miljoonaa euroa ja joista keskimäärin 60 % oli suojattu.

Koska Kemiran konsernitilinpäätös laaditaan euromääräisenä, yhtiöön kohdistuu myös valuuttatranslaatoriski siltä osin kuin Suomen ulkopuolella sijaitsevien tytäryhtiöiden tuloslaskelmat ja taseet laaditaan muun valuutan määräisinä. Merkittävimmät translaatoriskit liittyvät Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Brasilian realiin. Translaatoriskin toteutuessa edellä mainittujen valuuttojen heikkeneminen euroon nähden alentaisi Kemiran liikevaihtoa ja liikevoittoa. Jos edellä mainittujen valuuttojen arvo suhteessa euroon laskisi 10 %, Kemiran vuotuinen liikevoitto supistuisi translaatoriskin vaikutuksesta noin 10 miljoonaa euroa.

## INVESTOINNIT

Vuoden 2013 investoinnit, joihin sisältyy 3F:n hankinta ja 4 miljoonan euron sijoitus PVO:n osakkeisiin, kasvoivat vuoden 2013 aikana 47 % yhteensä 197,5 miljoonaan euroon (134,1).

Investoinnit ilman 3F:n hankintaa ja PVO-osakesijoituksia, yhteensä 134,8 miljoonaa euroa (134,1), jakautuivat seuraavasti: laajennusinvestoinnit 52 % (44 %), parannusinvestoinnit 26 % (29 %) ja ylläpitoinvestoinnit 22 % (27 %). Laajennusinvestoinnit koostuivat pääasiassa Nanjingin, Dormagenin ja Tarragonan toimipaikkoihin tehdyistä investoinneista. Ennen "Fit for Growth" -uudelleenjärjestelyohjelman käynnistämistä heinäkuussa 2012 Kemiralla oli yhteensä 74 tuotantolaitosta. Ohjelman mukaisten jo aiemmin tehtyjen lopettamispäätösten ja vuoden 2013 aikaan julkistettujen yritysostojen ja -myyntien myötä Kemiran tuotantolaitosten määrä supistui 74:stä 59:ään. Ylläpito- ja parannusinvestoinnit vähenivät tuotantolaitosten sulkemisten seurauksena.

Vuoden 2013 aikana konsernin poistot ja arvonalentumiset laskivat 99,3 miljoonaan euroon (146,8). Vuoden 2012 vastaavalla tarkastelujaksolla arvonalentumiset ja alaskirjaukset olivat yhteensä 53 miljoonaa euroa ja liittyivät merkittävältä osin "Fit for Growth" -ohjelmaan.

## TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Vuonna 2013 tutkimukseen ja tuotekehitykseen käytettiin 32,1 miljoonaa euroa (36,7) eli 1,4 % (1,6 %) Kemira-konsernin liikevaihdosta.

Kemiran tutkimus- ja kehitystyö on kriittinen organisaation kasvun ja jatkuvan erikoistumisen mahdollistajana. Uusien tuotteiden tuominen markkinoille edistää asiakkaidemme prosessien tehostamista sekä vastuullisuutta ja parantaa kannattavuutta. Kemiran markkina-asema ja

tuleva kannattavuuskehitys perustuvat yrityksen kykyyn ymmärtää ja toteuttaa asiakkaiden nykyisiä ja tulevia tarpeita sekä markkinoiden kehitystrendejä ja kykyyn innovoida erottautuvia tuotteita ja sovelluksia.

Kemira-konsernin tavoitteena on kasvattaa uusista tuotteista ja sovelluksista syntyvää liikevaihtoa. Vuonna 2013 innovaatiomyynnin (viimeisten viiden vuoden aikana lanseeratuista uusista tuotteista tai uusiin sovelluksiin tarkoitetuista tuotteista saadun liikevaihdon) osuus Kemiran liikevaihdosta nousi noin 7 %:iin (5 %).

Kemira sai vuoden 2013 aikana päätökseen hankkeen, jolla kasvatettiin Fennobind-sideaineiden tuotantokapasiteettia Manner-Euroopassa. Laajentamalla kapasiteettia Kemira valmistautuu toisen sukupolven Fennobind-tuotteiden lanseeraukseen. Patentoidun Fennobind-teknologian avulla paperin- ja kartonginvalmistajilla on mahdollisuus alentaa tuotantokustannuksiaan.

Muita Paper-segmentissä hiljattain lanseerattuja ja Kemiran innovaatiomyyntiä kasvattaneita tuotteita on FennoBond-tuoteperhe. FennoBondin ansiosta kartonginvalmistajat voivat alentaa kustannuksia joko siirtymällä alhaisempaan neliöpainoon lujudesta tinkimättä tai lisäämällä heikompileatuisen kierrätyspaperin osuutta tuotannossa ja siten säästää kuitukustannuksissa. Graafisen paperin valmistajille FennoBond tarjoaa mahdollisuuden kasvattaa täyteainepitoisuutta ilman, että ajettavuus tai painettavuus kärsii. FennoBondia käytetään myös pehmo-paperin ja paperipyyhkeiden valmistuksessa, jolloin saavutetaan optimaalinen tasapaino märkä- ja kuivalujuuden välillä. FennoBondin lujouden ansiosta voidaan vähentää jauhatusta ja siten lisätä pehmeyttä ja rajoittaa pölynmuodostusta.

Oil & Mining -segmentissä panostettiin öljy- ja kaasu-sektorin käyttöön tarkoitettuihin stimulointi ja ”squeeze” -sovelluksiin sekä kitkaa alentaviin ja mikrobien hallintaa parantaviin ratkaisuihin. Kemira lanseerasi myös ensimmäiset saostumanestoaineiden merkkiaineensa, jotka mahdollistavat öljy- ja kaasulähteiden saostumanestoaineiden jäämien mittauksen tuotantopaikalla. Uusi teknologia soveltuu erityisesti offshore-kohteisiin, joissa toiminnan tehokkuus edellyttää tarkkaa ja ajantasaista saostumanestoainepitoisuuksien seuranta. Kemiran valmistamat räätälöidyt sideaineet, joiden ansiosta voidaan minimoida bentoniitin käyttö, on myös otettu hyvin vastaan kaivosteollisuudessa.

Monet muut innovaatiohankkeet ovat pian kaupallistamisvaiheessa, ja keskitymme näiden tuotteiden viimeistelyyn ja kaupallistamiseen.

## YRITYSVASTUUS

Kemira julkaisee kolmannen yritysraporttinsa osana vuoden 2013 vuosikertomusta. Global Reporting Initiative -ohjeiston suosituksiin perustuvan vuoden 2013 yritysraportin varmennuksesta vastaa riippumaton osapuoli. Raportti käsittelee Kemiran kannalta keskeisiä taloudellisia, yhteiskunnallisia ja ympäristöön liittyviä kysymyksiä ja arvioi yhtiön toimintaa niiden tavoitteiden valossa, jotka vuoden 2012 vuosikertomuksessa ja yritysraportissa on asetettu. Tavoitteet on esitelty seuraavassa taulukossa.

YRITYSVASTUUSITOUMUS	YRITYSVASTUUTAVOITE	SUORITUSKYKYMITTARI
<b>TOIMITTAJAT</b>		
Teemme yhteistyötä vastuullisten toimittajien, jälleenmyyjien ja agenttien kanssa	Liikekumppaneille laadittujen liiketapaperiaatteiden käyttöönotto kaikkien tärkeiden kumppaneiden kanssa vuoden 2013 loppuun mennessä	Toimittajasopimukset, joissa liitteen mukaiset liikekumppaneille tarkoitetut liiketapaperiaatteet on allekirjoitettu, %
	Aktiivinen toimittajien suorituskyvyn hallintaohjelma käyttöön vuoden 2013 loppuun mennessä	Tärkeimpien toimittajien keskimääräinen suorituskyky (75 % kulutetusta), suoritumisaste, % Tietyn suoritustason alittavien toimittajien osuus (korjaavista toimenpiteistä sovittu), % Toimittaja-arvioiden määrä vuodessa
<b>HENKILÖSTÖ</b>		
Edellytämme työntekijöiltämme eettistä käytöstä	Kaikki Kemiran työntekijät ovat käyneet liiketapaperiaatekoulutuksen vuoden 2013 loppuun mennessä	Liiketapaperiaatekoulutuksen suorittaneet Kemiran työntekijät, %
Parannamme suorituskyvyn hallintaa	Kaikki Kemiran työntekijät ovat maailmanlaajuisen suorituskyvyn hallintaprosessin piirissä vuoden 2014 loppuun mennessä	Maailmanlaajuisen suorituskyvyn hallintaprosessin piirissä olevat Kemiran työntekijät, %
Edistämme johtajuuden kehittämistä	Jokainen esimies osallistuu johtajuuden kehittämisohjelmaan vähintään kolmen vuoden välein, ensimmäinen kohdekaus 2013–2015	Maailmanlaajuisissa johtajuusohjelmissa mukana olevat esimiehet, %

YRITYSVASTUUSITOUMUS	YRITYSVASTUUTAVOITE	SUORITUSKYKYMITTARI
<b>TUOTANTO</b>		
Parannamme työterveyttä ja -turvallisuutta	Tavoitteena nolla tapaturmaa	Työntekijöiden ja alihankkijoiden työtapaturmien kokonaismäärä (TR)
Parannamme tuotannon vesitehokkuutta	Vertailukohta on analysoitu ja vesitehokkuusohjelma määritelty vuoden 2014 loppuun mennessä	Määritellään vuoden 2014 loppuun mennessä
Parannamme tuotannon energiatehokkuutta	Vertailukohta on asetettu ja energiatehokkuusindeksi määritetty vuoden 2013 loppuun mennessä	Määritellään vuoden 2013 loppuun mennessä
<b>ASIAKKAAT</b>		
Kehitämme kestäviä tuotteita asiakkaillemme	Yritysvastuu- ja turvallisuusasiat otetaan huomioon kaikissa uusien tuotteiden kehittämissuunnitelmissa ja projektissa vuoden 2014 loppuun mennessä	Kaikille uusille projekteille tehdään vastuullisuustarkastus portilla 1, %
		Nykyisille projekteille tehdään vastuullisuustarkastus porteilla 2–4, %
<b>PAIKALLISET YHTEISÖT</b>		
Teemme yhteistyötä yhteisöissä, joissa meillä on liiketoimintaa	Jokainen Kemiran toimipaikka, jossa on yli 50 työntekijää, on osallistunut vähintään kerran paikallisiin yhteisöprojekteihin vuoden 2015 loppuun mennessä	Kemiran toimipaikat (yli 50 työntekijää), joissa on osallistuttu paikallisen yhteisön hankkeisiin, %

Kemira tarkisti yritys vastuun painopistealueitaan ja tavoitteitaan vuoden 2013 aikana terävöitetyn strategiansa ja sidosryhmiltä saadun palautteen pohjalta. Kemiran hallitus hyväksyi yritys vastuun tarkistetut painopistealueet ja tavoitteet tammikuussa 2014. Näitä painopistealueita ja suorituskyky mittareita, sekä tavoitteiden kehittymistä käsitellään lähemmin Kemiran yritys vastuuraportissa, joka julkaistaan osana Kemiran vuoden 2013 vuosikertomusta.

Kemira noteerattiin vuonna 2013 ensimmäistä kertaa CDP:n Pohjoismaiden Climate Disclosure Leadership -indeksissä (CDLI). Kemira sijoittui ilmastonmuutokseen liittyvää raportointia mittaavassa indeksissä pistein 96/100.

Vuoden 2013 varaukset ympäristön kunnostukseen olivat yhteensä 22,2 miljoonaa euroa (19,7 miljoonaa euroa). Suurimmat varaukset liittyivät Porissa sijaitsevan jätteiden läjitysalueen sulkemiseen, toimipaikkojen sulke- miseen ja Vaasan tehtaan läheisen järven pohjasedimentin osittaiseen kunnostamiseen.

Kemira rekisteröi 29 ainetta EU:n REACH-asetuksen mukaisesti vuonna 2013. Valmistelut vuoden 2018 kol- manteen rekisteröintivaiheeseen ovat alkaneet. ”Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals” (GHS) valmistelut ovat edenneet suunnitel- mien mukaan. Uudet säädökset koskien hankintaketjuun liittyvää tuoteviestintää ovat merkittävästi lisänneet tiedonvaihtoa asiakkaiden ja tavarantoimittajien välillä. REACH-asetuksen toimeenpanon tai muiden tuotesäädök- siin liittyvien toimien ei odoteta vaikuttavan merkittävästi Kemiran tuloskehitykseen, ja rekisteröintikustannusten odotetaan pysyvän vuoden 2013 tasolla seuraavien vuosien aikana. Vuonna 2013 tuotesäädöksiin liittyvät kustannuk- set liittyivät lähinnä REACH-rekisteröintiin.

## HENKILÖSTÖ

Vuoden lopussa Kemira-konsernin palveluksessa oli 4 350 vakituista työntekijää (vuoden 2012 joulukuussa 4 762) ja 103 määräaikaista työntekijää (95). Suomessa Kemiralla oli yhteensä 961 työntekijää (1 114), muulla EMEA-alueella 1 634 (1 690), Pohjois-Amerikassa 1 281 (1 279), Etelä- Amerikassa 237 (423) ja Aasian ja Tyynenmeren alueella 340 (351).

## SEGMENTIT

### PAPER

*Paper-segmentillä on ainutlaatuista asiantuntemusta, jonka avulla voimme tarjota parhaat mahdolliset kemian sovellukset, sekä tukea paperin ja massan valmistajia innovoinnissa ja toiminnan jatkuvassa tehostamisessa. Kehitämme ja kaupallistamme uusia tuotteita täyttääksemme asiakkaiden tarpeet ja varmistaaksemme johtavan tuote- ja palveluvalikoiman paperikoneen määränpään sovelluksiin. Keskitymme sekä pakkauskar- tonkeihin että pehmopapereihin. Hyödynnämme vahvaa massa- ja paperisovellusvalikoimaamme Pohjois-Ameri- kassa ja EMEA-alueella sekä rakennamme vahvaa asemaa Kiinassa, Indonesiassa ja Brasiliassa.*



Milj. euroa	1–12/2013	1–12/2012
<b>Liikevaihto</b>	<b>1 067,6</b>	1 005,6
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä	<b>130,3</b>	117,5
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä, %	<b>12,2</b>	11,7
Käyttökate	<b>97,7</b>	93,3
Käyttökate, %	<b>9,1</b>	9,3
<b>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä</b>	<b>86,5</b>	75,3
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	<b>8,1</b>	7,5
Liikevoitto	<b>45,7</b>	44,7
Liikevoitto, %	<b>4,3</b>	4,4
Sidottu pääoma *	<b>758,0</b>	777,2
Sidotun pääoman tuotto *	<b>6,0</b>	5,8
Investoinnit	<b>75,2</b>	72,2
<b>Rahavirta investointien jälkeen</b>	<b>55,9</b>	8,1

<sup>\*)</sup> 12 kuukauden keskiarvo

Paper-segmentin **liikevaihto** kasvoi 6 % ja oli 1 067,6 miljoonaa euroa (1 005,6). Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 8 % erityisesti polymeerien, liima-aineiden ja muiden erikoisprosessikemikaalien suurempien myyntimäärien ansiosta. Myyntihintojen muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta liikevaihtoon. Valuuttakurssimuutosten negatiivinen vaikutus oli 2 %.

Paper-segmentin liikevaihto **EMEA**-alueella kasvoi 11 % ja oli 606,3 miljoonaa euroa (546,5) erityisesti kahden suurimman erikoistuoteryhmän, polymeerin ja liima-aineiden, sekä muiden prosessi- ja valkaisu-kemikaalien suurempien myyntimäärien ansiosta. Kemira käynnisti vuoden aikana neljä uutta AKD-tuotantolinjaa, kaksi EMEA-alueella, yhden NAFTA-alueella ja yhden APAC-alueella. Uusien tuotantolinjojen avulla Kemira voi palvella eri alueilla toimivia isoja liima-aineasiakkaitaan entistä paremmin. Muiden prosessikemikaalien myyntimäärien kasvua tuki Fennobind-sideaineiden lisääntyneen valmistuskapasiteetin onnistunut käyttöönotto Manner-Euroopassa vuonna 2013.

**NAFTA**-alueella liikevaihto kasvoi 7 % ja oli 294,7 miljoonaa euroa (286,2) pois lukien valuuttakurssimuutosten –4 %:n vaikutus. Kasvu selittyy pääasiassa erikoiskemikaalien lisääntyneillä myyntimäärillä sekä hieman korkeammilla myyntihinnoilla. Kemira ilmoitti syyskuussa hankkivansa Soto Industriesin (Vancouver, Canada). Soto toimittaa laajan valikoiman erikoiskemikaaleja, kuten saostumanestoaineita, silikoni- ja öljypohjaisia vaahdonestoaineita sekä polymeerejä, joita käytetään vihreälipeän selkeytyksessä sekä sellun ja paperin valmistukseen liittyvässä jätevedenpuhdistuksessa.

**SA**-alueella liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi lähes 7 % ja oli 75,8 miljoonaa euroa (77,3) tärkeimpien tuotelinjojen myyntimäärien kasvun ansiosta. Kemira sai heinäkuussa päätökseen Fray Bentosissa Uruguayssa

toimivan vetyperoksiditehtaansa laajennuksen. Tavoitteena on pystyä vastaamaan tuotteen kysynnän kasvuun Etelä-Amerikassa.

**APAC**-alueen myyntimäärät elpyivät vuoden aikana, mutta liikevaihto laski noin 5 % ja oli 90,8 miljoonaa euroa (95,6) pääasiassa rasvahappojen markkinahintojen laskusta johtuvien alhaisempien myyntihintojen ja epäsuotuisten valuuttakurssimuutosten vuoksi. Joulukuussa Kemira käynnisti vaahdonesto- ja siistausaineiden koetutannon uudessa tuotantolaitoksessaan Kiinan Nanjingissa. Tehtaan tärkeimmän tuotelinjan, ASA-liimausaineiden, tuotannon odotetaan käynnistyvän vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä, ja tuotantokapasiteetin odotetaan saavuttavan täyden käyttöasteensa vuoden 2014 toisella neljänneksellä.

**Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä** nousi 15 % ja oli 86,5 miljoonaa euroa (75,3) myyntimäärien kasvun ansiosta. Muuttuvat ja kiinteät kustannukset pysyivät vuoden 2012 tasolla. Valuuttakurssimuutoksilla oli –4 miljoonan euron vaikutus. Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 8,1 %:iin (7,5 %).

## MUNICIPAL & INDUSTRIAL

*M&I-segmentti on raaka- ja jätevedenkäsittelyn vesikemikaalien johtava toimittaja EMEA-alueella ja Pohjois-Amerikassa ja etsii kasvumahdollisuuksia kehittyvillä markkinoilla. Tarjoamme kunnallisille ja teollisille asiakkaillemme mahdollisuuden tehostaa vedenkäsittelyään toimittamalla kilpailukykyisiä ja tehokkaita tuotteita sekä lisäarvoa tuottavaa sovellustukea.*

Milj. euroa	1–12/2013	1–12/2012
<b>Liikevaihto</b>	<b>659,4</b>	686,6
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä	<b>68,3</b>	64,0
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä, %	<b>10,4</b>	9,3
Käyttökate	<b>–0,5</b>	34,0
Käyttökate, %	<b>–0,1</b>	5,0
<b>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä</b>	<b>45,8</b>	39,2
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	<b>6,9</b>	5,7
Liikevoitto	<b>–23,4</b>	–16,5
Liikevoitto, %	<b>–3,6</b>	–2,4
Sidottu pääoma *	<b>309,2</b>	374,4
Sidotun pääoman tuotto *	<b>–7,6</b>	–4,4
Investoinnit	<b>46,9</b>	31,7
<b>Rahavirta investointien jälkeen</b>	<b>36,7</b>	39,2

<sup>\*)</sup> 12 kuukauden keskiarvo

Municipal & Industrial -segmentin **liikevaihto** laski 4 % ja oli 659,4 miljoonaa euroa (686,6). Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien laski 2 %

alhaisempien myyntimäärien vuoksi, jota korkeammat myyntihinnat vain osittain kompensoivat. Valuuttakurssi- muutosten vaikutus liikevaihtoon oli -2 %. Yritystojen positiivinen vaikutus liikevaihtoon oli 1 % ja yritysmyyntien negatiivinen vaikutus 1 %.

**EMEA**-alueella liikevaihto säilyi lähes muuttumattomana ja oli 405,0 miljoonaa euroa (407,3). Vedenkäsittelykemikaalien myyntimäärät kasvoivat hieman ja kompensoivat osittain hieman alhaisempia myyntihintoja. Syyskuussa Kemira ilmoitti, että Municipal & Industrial -segmentissä on strategian mukaisesti aloitettu uuden liiketoimintamallin ja virtaviivaisemman organisaation toimeenpano. Organisaatiouudistuksen myötä henkilöstömäärää on supistettu noin 50 työntekijällä ja Municipal & Industrial -segmentin tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa on fokuoitu. Uusi liiketoimintamalli sisältää asiakkaiden tarpeisiin ja ostokäyttäytymiseen perustuvan asiakassegmentoinnin. Virtaviivaisen organisaatorakenteen ja uuden liiketoimintamallin odotetaan tuovan yli 5 miljoonan euron vuotuiset säästöt kun toimeenpano on saatettu loppuun. Lisäksi Kemira myi joitakin pieniä peruskemikaalituotelinjoja Romaniassa ja joitakin pieniä peruskemikaalituotelinjoja sekä jakeluliiketoiminnan Tanskassa vuoden 2013 jälkipuoliskolla (saatettu päätökseen 2.1.2014).

**NAFTA**-alueella liikevaihto paikallisissa valuutoissa laski 7 % ja oli 189,7 miljoonaa euroa (212,1). Alhaisemmillä myyntimäärillä oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon, ja samalla liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä kasvoi paremman tuotemixin myötä.

Joulukuussa Kemira myi rauta- ja alumiinisäostuskemikaaliliiketoimintansa Brasiliassa. Liiketoiminnan myynti oli seurausta Municipal & Industrial -segmentin strategisesta keskittymisestä kannattavuuden parantamiseen ja rahavirran maksimointiin.

Kemira päätti huhtikuussa sulkea Hyderabadin toimipaikan Intiassa. Samalla Kemira arvioi yhdessä yhteisyrityskumppaninsa kanssa tulevaisuuden mahdollisuuksia koskien yhteisomisteista koagulanttien tuotantolaitosta Vizagissa Intiassa.

**Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä** nousi 17 % ja oli 45,8 miljoonaa euroa (39,2). Kannattavuutta paransivat pääasiassa "Fit for Growth" -ohjelman tuomat säästöt. Korkeammilla myyntimäärillä ja myyntihintojen muutoksilla oli myös positiivinen vaikutus liikevoittoon ilman kertaluonteisia eriä. Muuttuvat kustannukset olivat 10 miljoonaa euroa korkeammat, johtuen pääasiassa propyleenipohjaisten raaka-aineiden kustannusten noususta. Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 6,9 %:iin (5,7 %). Marraskuussa 2013 Kemira aloitti koetuotannon Saksan Dormagenissa sijaitsevalla säostuskemikaalitehtaalla. Investointi vahvistaa edelleen Kemiran tuotantoverkostoa Länsi-Euroopassa ja takaa säostuskemikaalien tärkeim-

män raaka-aineen, suolahapon, saatavuuden pitkällä aikavälillä ja kustannustehokkaasti.

## OIL & MINING

*O&M –segmentti tarjoaa ainutlaatuisen yhdistelmän innovatiivisia kemikaaleja ja sovellusosaamista, joka parantaa prosessi- ja tuotantotehokkuutta öljyn, kaasun ja metallien talteenotossa. Hyödynnämme vahvaa erotusprosessien osaamistamme räätälöityjen ratkaisujen kehittämisessä veden hallintaan ja uudelleenkäyttöön. Laajennamme asemaamme Pohjois-Amerikassa ja EMEA-alueella sekä jatkamme perustan rakentamista kasville Etelä-Amerikassa, Lähi-idässä ja Afrikassa.*

Milj. euroa	1–12/2013	1–12/2012
<b>Liikevaihto</b>	<b>311,5</b>	321,1
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä	32,7	40,6
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä, %	10,5	12,6
Käyttökate	24,6	31,2
Käyttökate, %	7,9	9,7
<b>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä</b>	<b>17,4</b>	25,9
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	5,6	8,1
Liikevoitto	6,5	14,2
Liikevoitto, %	2,1	4,4
Sidottu pääoma *	188,2	177,7
Sidotun pääoman tuotto *	3,5	8,0
Investoinnit	69,8	20,2
<b>Rahavirta investointien jälkeen</b>	<b>-60,6</b>	-5,3

\* 12 kuukauden keskiarvo

Oil & Mining -segmentin **liikevaihto** laski 3 % ja oli 311,5 miljoonaa euroa (321,1) aikaisemmin ilmoitettujen myynnistä poistettujen matalakatteisten tuotteiden 3 %:n vaikutus mukaan lukien. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa poistettujen tuotteiden vaikutus ja yritysostot pois lukien pysyi samalla tasolla kuin vuonna 2012. 3F:n hankinnalla oli 2 % positiivinen vaikutus ja valuuttakurssimuutoksilla 3 % negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

**NAFTA**-alueella liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi lähes 10 % ja oli 175,4 miljoonaa euroa (167,8) pääasiassa polymeerien ja muiden prosessikemikaalien myyntimäärien kasvun ansiosta. 3F:n hankinnalla loka-kuussa 2013 oli liikevaihtoon 4 %:n positiivinen vaikutus. 3F valmistaa kuivaa polyakryyliamidia ja emulsiopolyakryyliamidia sekä niihin liittyviä prosessikemikaaleja. Yhtiön polymeerituotanto on taaksepäin integroitu keskeisiin raaka-aineisiin, kuten bioakryyliamidiin ja kationisiin monomeereihin. Oil & Mining -segmentti käyttää 3F:n tuotteita öljy- ja kaasuteollisuudessa tapahtuvassa poraamisessa

ja talteenotossa sekä kaivosteollisuudessa tuotannon optimoinnissa.

EMEA-alueella liikevaihto laski 9 % ja oli 104,6 miljoonaa euroa (115,3) pienempien myyntimäärien ja alhaisempien myyntihintojen seurauksena. Pääasiallinen syy myyntitoiminnan hiljentymiseen oli kaivosteollisuudessa jatkunut heikko kysyntä.

**Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä** laski 33 % ja oli 17,4 miljoonaa euroa (25,9) alhaisemman liikevaihdon sekä korkeampien kiinteiden ja muuttuvien kustannusten vuoksi. Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä laski 5,6 %:iin (8,1 %).

## CHEMSOLUTIONS

*ChemSolutions tarjoaa asiakkaille muurahaishappoa ja sen tehokkaita johdannaisia sekä ympäristön kannalta kestäviä valkaisuaineita luotettavasti. EMEA-alueen maailmanluokan toimintoihin ja henkilöstömme laatu- ja tehokkuussitoutumiseen perustuvan mittakaavaetumme ansiosta voimme jatkuvasti parantaa kilpailukykyämme.*

Milj. euroa	1–12/2013	1–12/2012
<b>Liikevaihto</b>	<b>190,6</b>	227,6
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä	20,7	27,3
Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä, %	10,9	12,0
Käyttökate	20,0	21,3
Käyttökate, %	10,5	9,4
<b>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä</b>	<b>14,5</b>	15,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,6	6,6
Liikevoitto	13,8	-9,3
Liikevoitto, %	7,2	-4,1
Sidottu pääoma *	99,1	192,6
Sidotun pääoman tuotto *	13,9	-4,8
Investoinnit	5,5	10,0
<b>Rahavirta investointien jälkeen</b>	<b>82,3</b>	23,6

\* 12 kuukauden keskiarvo

ChemSolutions-segmentin **liikevaihto** laski 16 % ja oli 190,6 miljoonaa euroa (227,6). Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysmyynnit pois lukien kasvoi 2 % pääasiassa kaikkien päätuoteryhmien korkeampien myyntimäärien ansiosta. Myyntihinnat olivat hieman matalammat kuin vuonna 2012. Elintarvike- ja lääketeollisuuden liiketoimintojen myynnin negatiivinen vaikutus liikevaihtoon oli -18 %.

Kemira allekirjoitti joulukuussa sopimuksen muurahaishappoliiketoimintansa, rehunsäilöntä tuotteet ja lentokenttäkiitoratojen jäänestoaineet mukaan lukien, myynnistä Taminco Corporationille. Kauppaan sisältyy Oulussa sijaitseva muurahaishapon tuotantolaitos ja noin 160 työntekijää. Kauppa vietäneen päätökseen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. ChemSolutions-segmentin

jäljelle jäävä natriumperkarbonaattiliiketoiminta pysyy Kemiralla, ja sen tulos ilmoitetaan myynnin jälkeen Papersegmentissä. Kaupan päättämisen jälkeen ChemSolutions-segmentti lakkautetaan.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 4 % ja oli 14,5 miljoonaa euroa (15,1) pääasiassa elintarvike- ja lääketeollisuuden liiketoimintojen myynnin vuoksi. Liikevoittoprosentti ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 7,6 %:iin (6,6 %).

## EMOYHTIÖN TALOUDELLINEN TULOS

Kemira Oyj:n liikevaihto kasvoi 1 382,1 miljoonaan euroon (1 356,0) vuonna 2013. Liiketulos oli -10,3 miljoonaa euroa (-38,2). Liiketulos nousi pääasiassa kasvaneen liikevaihdon ja muiden tuottojen parantumisen takia samalla kun muuttuvat ja kiinteät kustannukset laskivat. Emo-yhtiön nettoraioitustuotot olivat 147,0 miljoonaa euroa (86,9). Tilikauden voitto oli 141,2 miljoonaa euroa (68,7). Investoinnit olivat yhteensä 28,3 miljoonaa euroa (13,4) pois lukien tytäryhtiöihin tehdyt investoinnit.

## KEMIRA OYJ:N OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

31.12.2013 Kemira Oyj:n osakepääoma oli 221,8 miljoonaa euroa ja osakkeiden määrä 155 342 557. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

2013 joulukuun lopussa Kemira Oyj:llä oli 30 640 rekisteröityä osakkeenomistajaa (31.12.2012: 30 601). Ulkomaisten osakkeenomistajien osuus kasvoi tilikaudella 26 % ja oli 21,6 % osakkeista (31.12.2012: 17,1 %) hallintarekisteröidyt omistukset mukaan lukien. Kotitalouksien osuus oli 14,9 % (31.12.2012: 15,4 %). Kemiralla oli hallussaan omia osakkeita 3 301 006 kappaletta (31.12.2012: 3 301 769), mikä vastaa 2,1 % (31.12.2012: 2,1 %) Kemira Oyj:n osakkeista. Kemiralle on palautunut tammi-joulukuun 2013 aikana 7 389 osaketta Kemiran osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään liittyen. Kemira Oyj siirsi 26.3.2013 pidetyn yhtiökokouksen tekemän päätöksen perusteella 8 152 osaketta 5.5.2013 hallituksen jäsenille osana hallituksen palkkioita.

Kemira Oyj:n osakkeiden päätöskurssi vuoden 2013 lopussa NASDAQ OMX Helsingin pörssissä oli 12,16 euroa (31.12.2012: 11,81). Vuoden aikana osakekurssi nousi 3 %, kun OMX Helsinki Cap -indeksi nousi 26 %. Kemiran viiteindeksi STOXX Chemicals (Europe) nousi 15 % vuonna 2013 (2012: 30 %). Osakkeen ylin hinta oli 13,02 euroa (12,00) ja alin 10,55 (8,00) euroa. Kemiran osakkeen keskiarvo nousi 16 % ja oli 11,76 euroa (10,10). Kemiran osakekurssin volatiliteetti vuonna 2013 oli 24 % (3 vuoden volatiliteetti: 34 %, 5 vuoden: 37 %). (Lähde: Factset)

Kemiran markkina-arvo omilla osakkeilla vähennettynä oli vuoden 2013 lopussa 1 849 miljoonaa euroa (2012: 1 796).

Vuonna 2013 Kemira Oyj:n NASDAQ OMX Helsingin pörssissä vaihdettujen osakkeiden määrä laski 27 % ja oli 65 miljoonaa kappaletta (2012: 89). Osakkeiden vaihdon arvo laski 15 % ja oli 757,2 euroa (886,7). Osakkeiden keskimääräinen päivävaihto oli 259 748 (352 397) osaketta. NASDAQ OMX Helsingin pörssin kokonaisvaihto laski 4 % vuonna 2013 ja oli arvoltaan 95,3 miljardia euroa (98,7).

NASDAQ OMX Helsingin pörssin lisäksi Kemiran osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla tai monenkeskisillä

kaupankäyntipaikoilla, kuten esimerkiksi Chi-X, BATS ja Turquoise. Vuonna 2013 Kemira Oyj:n osakkeita vaihdettiin vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 28 miljoonaa (29) kappaletta, mikä on noin 30 % (26 %) koko osakevaihdosta. (Lähde: Fidessa)

Kemiran osakkeiden kokonaisvaihto NASDAQ OMX Helsingissä ja monenkeskisillä kaupankäyntipaikoilla laski 21 % vuonna 2013 edellisvuoteen verrattuna.

#### OMISTUSJAKAUMA 31.12.2013

Yritykset	40,5 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6,6 %
Julkisyhteisöt	12,1 %
Kotitaloudet	14,9 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	4,3 %
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset osakkeenomistajat	21,6 %

#### OSAKKEEN OMISTUKSIEN JAKAUTUMINEN 31.12.2013

Osakkeiden lukumäärä	Omistajia kpl	Omistajia %	Osakkeet, kpl	% osakkeista ja äänistä
1–100	6 341	20,7	392 463	0,3
101–500	13 399	43,7	3 631 113	2,3
501–1 000	5 023	16,4	3 771 632	2,4
1 001–5 000	4 909	16,0	9 935 330	6,4
5 001–10 000	487	1,6	3 486 020	2,3
10 001–50 000	345	1,1	6 708 214	4,3
50 001–100 000	59	0,2	4 202 877	2,7
100 001–500 000	60	0,2	11 343 842	7,3
500 001–1 000 000	5	0,0	3 125 106	2,0
1 000 001–	12	0,1	108 745 960	70,0
<b>Yhteensä</b>	<b>30 640</b>	<b>100,0</b>	<b>155 342 557</b>	<b>100,0</b>

#### SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2013

Omistaja	Osakkeiden lukumäärä, kpl	% osakkeista ja äänistä
1 Oras Invest Oy	28 278 217	18,2
2 Solidium Oy	25 896 087	16,7
3 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	9 464 836	6,1
4 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 840 451	2,5
5 Nordea-rahastot	3 589 351	2,3
6 Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Tapiola	2 600 000	1,7
7 Mandatum Henkivakuutusyhtiö	1 626 167	1,1
8 Danske Invest -rahastot	1 495 176	1,0
9 Valtion Eläkerahasto	1 040 000	0,7
10 Pohjola Varainhoito	819 817	0,5
11 Sigrid Juséliuksen Säätiö	730 000	0,5
12 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	603 337	0,4
13 Kuntien eläkevakuutus	426 482	0,3
14 Aktia-rahastot	400 000	0,3
15 Valion eläkekassa	359 469	0,2
Kemira Oyj	3 301 006	2,1
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset omistajat	33 595 809	21,6
Muut yhteensä	37 276 352	23,8
<b>Kaikki yhteensä</b>	<b>155 342 557</b>	<b>100,0</b>

## JOHDON OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Kemira Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2012 perustaa uuden, jo päättyneitä vuosien 2009–2011 järjestelyä seuraavan, strategiselle johdolle suunnatun osakepohjaisen kannustinjärjestelyn vuosille 2012–2014 osana konsernin kannustus- ja sitouttamisjärjestelmiä. Järjestelyn nojalla tapahtuva osakepalkkioiden suorittaminen on ehdollinen yhtiön hallituksen asettamien ansaintakriteerien saavuttamiselle. Järjestelyssä käytetään sekä sisäisiä että ulkopuoliseen vertailuun perustuvia ansaintatavoitteita. Sisäinen ansaintatavoite on jaettu kolmeen vuoden pituiseen ansaintajaksoon: 2012, 2013 ja 2014. Osakepalkkion suorittaminen perustuu käyttökatteen (EBITDA) ja nettovelan kehityksen perusteella lasketun sisäisen arvon tavoitteen saavuttamiseen. Järjestelyyn sisältyy lisäksi kolmen vuoden jaksolle asetettu yhtiön ulkopuoliseen vertailuun perustuva tavoite, joka on sidottu osakkeen kokonaistuoton suhteelliseen kehitykseen (TSR) perustuvaan tavoitteeseen vuosina 2012–2014. Johtavana ajatuksena on, että palkkio maksetaan vain erinomaisen suorituksen perusteella.

Järjestelyn nojalla kolmen vuoden jaksolta suoritettava kokonaispalkkio ei voi ylittää toimitusjohtajan kohdalla 120 prosenttia eikä muiden osallistujien kohdalla 100 prosenttia osallistujan bruttopalkasta samalta jaksolta. Sovellettavat verot vähennetään bruttopalkkiosta, ja jäljelle jäävä nettoarvo suoritetaan osallistujille Kemiran osakkeina.

Järjestelyn perusteella ansaitut osakkeet on omistettava vähintään kaksi vuotta kunkin palkkiosuorituksen jälkeen. Lisäksi järjestelyyn osallistuvien jäsenten on niin kauan kuin he ovat tämän järjestelyn osallistujia pidettävä 50 prosenttia osakepalkkiojärjestelmien perusteella saaduista osakkeista, kunnes he omistavat Kemiran osakepohjaisten kannustinjärjestelmien nojalla saatuja Kemiran osakkeita arvoltaan vähintään vuotuista bruttopalkkaansa vastaavan määrän.

Järjestelyssä suoritettavat osakkeet muodostuvat joko yhtiön omistuksessa olevista tai julkisesta kaupankäynnistä hankituista Kemira Oyj:n osakkeista.

Strategisen johdon jäsenille suunnatun osakepohjaisen kannustinjärjestelyn lisäksi Kemiralla on muille avainhenkilöille suunnattu osakepohjainen kannustinjärjestely, johon strategisen johdon jäsenet eivät osallistu.

Osakepohjaisella kannustinjärjestelyllä pyritään yhdistämään osakkeenomistajien ja strategisen johdon tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi, motivoimaan strategista johtoa sekä tarjoamaan heille kilpailukykyiset, osakeomistukseen perustuvat kannustimet.

## YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

### VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Kemira Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.3.2013 vahvisti osakekohtaiseksi osingoksi 0,53 euroa vuodelta 2012 (0,53). Osinko maksettiin 9.4.2013.

Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 500 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ("hankkimisvaltuutus"). Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Hallitus ei käyttänyt valtuutusta 31.12.2013 mennessä.

Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös enintään 15 600 000 uuden osakkeen antamisesta ja/tai enintään 7 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta ("osakeantivaltuutus"). Osakeantivaltuutus on voimassa 31.5.2014 saakka. Osakeantivaltuutusta on käytetty hallituksen jäsenten palkitsemiseen liittyen.

Yhtiökokous valitsi Kemira Oyj:n tilintarkastajaksi Deloitte & Touche Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jukka Vattulainen.

### KONSERNIN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ SEKÄ RAKENNE

Kemira Oyj:n hallinto perustuu yhtiöjärjestykseen, Suomen osakeyhtiölakiin ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n antamiin listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin sekä määräyksiin. Lisäksi Kemira noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Yhtiön selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitetään erillisenä raporttina yhtiön internetsivuilla.

### HALLITUS

Varsinainen yhtiökokous 26.3.2013 valitsi viisi hallituksen jäsentä. Hallitukseen valittiin uudelleen Winnie Fok, Juha Laaksonen, Jari Paasikivi, Kerttu Tuomas ja Jukka Viinanen. Jukka Viinanen valittiin jatkamaan hallituksen puheenjohtajana ja Jari Paasikivi varapuheenjohtajana. Vuonna 2013 Kemira Oyj:n hallitus kokoontui 16 kertaa osallistumisprosentin ollessa 98 %.

Kemira Oyj:n hallitus on perustanut kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii Juha Laaksonen ja jäsenenä Jari Paasikivi. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2013 aikana kuusi kertaa osallistumisprosentin ollessa 100 %. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimii Jukka Viinanen ja jäsenenä Jari Paasikivi sekä Kerttu Tuomas. Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2013 aikana viisi kertaa osallistumisprosentin ollessa 100 %.

## MUUTOKSET YHTIÖN JOHDOSSA

Frank Wegener nimitettiin 1.5.2013 Municipal & Industrial -segmentin johtajaksi (aiemmin ChemSolutions-segmentin johtaja) ja Hannu Virolainen ChemSolutions-segmentin johtajaksi (aiemmin Municipal & Industrial -segmentin johtaja).

Lakiasiaintojohtaja Jukka Hakkila nimitettiin 6.5.2013 uudeksi varatoimitusjohtajaksi. Petri Castrén nimitettiin 5.6.2013 talousjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.9.2013 lähtien.

Kemira julkisti 27.9.2013 tiedon toimitusjohtaja Wolfgang Büchelen siirtymisestä uusiin tehtäviin. Sopimuksen mukaan Büchele jatkaa Kemiran toimitusjohtajana 30.4.2014 saakka. Kemiran hallitus nimitti 7.1.2014 Jari Rosendalin Kemira Oyj:n toimitusjohtajaksi 1.5.2014 lähtien.

Kemira ilmoitti 30.1.2014 Oil & Mining -segmentistä ja Pohjois-Amerikan liiketoiminnasta vastaavan johtaja Randy Owensin lähdöstä Kemiralta 30. huhtikuuta 2014. Myös Hilton Casas, Etelä-Amerikan liiketoiminnasta vastaava johtaja, jättää Kemiran 31. maaliskuuta 2014.

## RAKENNE

Vuoden aikana tehtyjä yritysostoja ja -myyntejä on käsitelty segmenttitietojen kohdalla.

## LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Kemira määrittelee riskin tapahtumaksi tai olosuhteeksi, joka toteutuessaan voi vaikuttaa Kemiran mahdollisuuden saavuttaa strategiset, operatiiviset ja taloudelliset tavoitteensa kestävällä ja eettisellä tavalla. Kemiran riskienhallintapolitiikka ja -periaatteet ennaltaehkäisevät riskejä sekä auttavat saavuttamaan Kemiran tavoitteleman kokonaisriskitason ja varmistamaan Kemiran toiminnan jatkuvuuden.

## ASIAKASKYSYNNÄN MUUTOKSET

Tiettyjen (esim. pakkausten ja kartongin tuotannossa käytettävien) kemikaalien käytön tai asiakkaiden tuotteiden (esim. tiettyjen paperilaatujen) kysynnän merkittävä ja nopea pieneneminen voi vaikuttaa negatiivisesti Kemiran liiketoimintaan erityisesti Paper-segmentissä. Myös lisääntynyt tietoisuus ilmastonmuutoksesta ja kiinnostus vastuullisia tuotteita kohtaan voi siirtää kysyntää esimerkiksi vähemmän kemikaaleja käyttäviin vedenkäsittelytekniikoihin. Tämä voi vaikuttaa negatiivisesti erityisesti Kemiran Municipal & Industrial -segmentin kilpailukykyyn. Jos Kemira ei pysty vastaamaan näihin muuttuneisiin odotuksiin, se voi menettää markkinaosuuksiaan.

Tämän riskin hallitsemiseksi ja pienentämiseksi Kemira seuraa järjestelmällisesti markkinoiden kehitykseen keskittyviä tärkeimpiä indikaattoreita sekä varhaisia varoitusmerkkejä. Kemira on myös panostanut vastuullisuuteen, ja

yhtiö kehittää jatkuvasti Business Development, T&K-toiminnan sekä myynnin yksiköiden välistä koordinoitua sekä yhteistyötä, jotta asiakkaiden tulevaisuuden tarpeet ja odotukset voitaisiin ymmärtää paremmin. Kemiran toimintojen maantieteellinen kattavuus ja asiakastoimialojen monipuolisuus tarjoavat myös suojaa tältä riskiltä.

## LAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSET

Kemiran liiketoimintaa koskevat erilaiset lait ja säädökset, jotka ovat olennaisia Kemiran strategian kehittämisessä ja toteuttamisessa. Vaikka lainsäädäntöä voidaan yleisesti ottaen pitää mahdollisuutena Kemiralle, tietyt uudet lakialoitteet, jotka tukevat muun muassa biohajoavien raaka-aineiden käyttöä tai biologista vedenkäsittelyä, rajoittavat alumiinin tai fosfaattien käyttöä tai liittyvät fosforin talteenottoon tai kierrätykseen, saattavat vaikuttaa Kemiran liiketoimintaan negatiivisesti. Merkittävät muutokset muun muassa kemikaaleja, ympäristöä tai kuljetuksia koskevassa lainsäädännössä (esim. REACH, EU:n rikkidirektiivi) voivat aiheuttaa runsaasti hallinnollista työtä ja riskin siitä, ettei asiakkaiden vaatimuksia lainsäädännön noudattamisesta pystytä täyttämään ajallaan. Tämän tyyppiset lainsäädännön muutokset saattavat myös lisätä tuotanto- ja kuljetuskustannuksia ja vaikuttaa siten Kemiran kannattavuuteen. Muutokset voivat toisaalta luoda Kemiralle uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Kemira seuraa lainsäädäntöä koskevaa keskustelua jatkuvasti pysyäkseen ajan tasalla lakeihin ja säädöksiin tehtävistä ja suunnitelluista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa esimerkiksi Kemiran myyntiin, tuotannon suunnitteluun ja tuotekehitystarpeisiin. Lainsäädännön vaikutukset otetaan systemaattisesti huomioon strategisessa päätöksenteossa. Kemira myös osallistuu lainsäädäntöä koskevaan keskusteluun aktiivisesti aina mahdollisuuksien mukaan sikäli kun se on alan tai liiketoiminnan näkökulmasta perusteltua.

## KILPAILU

Kemira toimii jatkuvasti muuttuvassa ja kilpailussa toimintaympäristössä, joka aiheuttaa merkittävän riskin tavoitteiden saavuttamiselle. Kemiran päätoimialoille pyrkivät uudet toimijat saattavat käyttää aggressiivisiä keinoja kilpailuedun saamiseksi, mikä voi heikentää Kemiran taloudellista tulosta. Tärkeimpien kilpailijoiden yhdistyminen katsotaan riskiksi, joka voi heikentää Kemiran markkina-asemaa.

Kemira pyrkii kasvamaan sille hieman vieraammilla toimialoilla, joilla vallitsee uudenlaisia kilpailutilanteita. Pitkällä aikavälillä täysin uudenlaiset teknologiat voivat muuttaa huomattavasti nykyistä kilpailutilannetta. Riskiä hallitaan sekä konsernitason että segmentteittäin jatkuvan kilpailutilanneseurannan avulla. Kilpailutilanteeseen pyritään vastaamaan asiakassuhteiden aktiivisella hoitamisella sekä tuotteiden ja palveluiden jatkuvalla kehittämisellä kilpailijoista erottumiseksi.

## RAAKA-AINEIDEN JA HYÖDYKKEIDEN HINNAT SEKÄ SAATAVUUS

Kannattavuuden jatkuva parantaminen on tärkeä osa Kemiran strategiaa. Raaka-aine-, hyödyke- tai logistiikka-kustannusten merkittävä ja äkillinen nousu voi vaarantaa Kemiran kannattavuustavoitteiden saavuttamisen, jos Kemira ei pysty siirtämään nousua viipymättä tuotteiden hintoihin. Esimerkiksi korkeat öljyn ja sähkön hinnat voivat merkittävästi heikentää Kemiran kannattavuutta.

Raaka-aineiden toimittajakentässä tapahtuvat muutokset, kuten konsolidoituminen tai kapasiteetin supistukset, voivat nostaa raaka-aineiden hintoja. Myös tiettyjen raaka-aineiden kysynnän muutokset tärkeimpien käyttäjien parissa voivat heiluttaa raaka-aineiden hintoja merkittävästi. Joidenkin raaka-aineiden niukka saatavuus voi vaikuttaa Kemiran tuotantoon, jos siihen ei ole riittävästi varauduttu kartoittamalla vaihtoehtoisia toimittajia tai mahdollisuuksia prosessien muutoksiin. Raaka-aine- ja hyödykeriskejä pystytään tehokkaasti seuraamaan ja hallitsemaan Kemiran keskitetyn hankintaketjufunktion (SCM) avulla. Riskienhallintaan sisältyy muun muassa tärkeimpien raaka-aineiden ja hyödykkeiden saatavuuden ennustaminen, raaka-aineiden ostosopimusten ja myyntisopimusten synkronointi, strategiset investoinnit energian-tuotantoyhtiöihin sekä energia- ja sähkökulujen osittainen suojaaminen.

## TALOUDELLINEN TILANNE

Maailman taloustilanteen epävarma kehitys tuo mukanaan riskejä esimerkiksi maailmanlaajuisen BKT:n vähäisen kasvun jaksosta, jolla voi olla negatiivinen vaikutus Kemiran tuotteiden kysyntään. Heikolla talouskehityksellä voi myös olla vakavia vaikutuksia Kemiran asiakkaiden maksukykyyn, minkä seurauksena Kemiran luottotappiot saattavat kasvaa. Epäsuotuisat markkinaolosuhteet voivat myös kasvattaa tiettyjen raaka-aineiden saatavuus- ja hintariskiä. Kemiran toimintojen maantieteellinen kattavuus ja asiakastoimialojen moninaisuus suojaavat vain osittain tältä riskiltä.

Yksityiskohtainen selvitys Kemiran riskienhallinnan periaatteista ja organisoinnista on luettavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa <http://www.kemira.fi>. Selvitys rahoitusriskeistä on julkaistu vuoden 2013 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Ympäristöön, vaaratekijöihin, toimittajiin ja osaamisen johtamiseen liittyviä riskejä on käsitelty Kemiran yritysraportissa, joka julkaistaan 24.2.2014 alkavalla viikolla osana Kemiran vuosikertomusta 2013.

## MUITA KATSAUSKAUDEN TAPAHTUMIA

Kemira aloitti 23.4.2013 palvelukeskuksen perustamisen Gdanskiiin Puolaan. Keskuksen on määrä palvella kaikkia Kemiran liiketoimintoja EMEA-alueella. Uuteen kesku-

seen keskitetään kaikki tukitoiminnot. EMEA-alueen tukitoimintojen uudelleenjärjestelyllä tavoitellaan lähes 10 miljoonan euron vuotuisia kustannussäästöjä, ja siihen liittyvien uudelleenjärjestelykustannusten arvioidaan olevan yhteensä noin 20 miljoonaa euroa.

Kemira ilmoitti 23.4.2013 sulkevasa Paper-segmenttiin kuuluvan tuotantolaitoksensa Vaasassa. Sulkemisen tarkoituksena on optimoida Kemiran maailmanlaajuisen prosessikemikaalien tuotantoverkoston hyödyntäminen. Laitoksen sulkemisella tavoitellaan lähes 5 miljoonan euron vuotuisia kustannussäästöjä, ja siihen liittyvien uudelleenjärjestelykustannusten arvioidaan olevan noin 25 miljoonaa euroa.

## KATSAUSKAUDEN JÄLKEISIÄ TAPAHTUMIA

### NIMITYSTOIMIKUNNAN EHDOTUKSET VARSINAISELLE YHTIÖKOKOUKSELLE 2014

Kemiran nimitystoimikunta ehdottaa Kemira Oyj:n varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiön hallitukseen valitaan kuusi jäsentä ja että hallitukseen valitaan uudelleen sen nykyiset jäsenet Winnie Fok, Juha Laaksonen, Jari Paasikivi ja Kerttu Tuomas. Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen uusiksi jäseniksi valitaan Wolfgang Büchele ja Timo Lappalainen. Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen puheenjohtajaksi valitaan Jari Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Kerttu Tuomas. Jukka Viinanen ilmoitti nimitystoimikunnalle, että hän ei ole käytettävissä ehdokkaaksi jatkamaan Kemiran hallituksessa.

Nimitystoimikunta ehdottaa yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot pidetään ennallaan. Hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot olisivat näin ollen seuraavat: Vuosipalkkiot: puheenjohtaja 74 000 euroa, varapuheenjohtaja ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 45 000 euroa ja muut jäsenet 36 000 euroa. Kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista: Suomessa asuvat jäsenet 600 euroa, muualla Euroopassa asuvat jäsenet 1 200 euroa ja Euroopan ulkopuolella asuvat jäsenet 2 400 euroa. Matkakustannukset ehdotetaan korvattaviksi yhtiön matkustussäännön mukaan.

Nimitystoimikunta ehdottaa yhtiökokoukselle lisäksi, että hallituksen vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeiden ja rahoisuuden yhdistelmänä siten, että vuosipalkkiosta 40 % maksetaan yhtiön hallussa olevina osakkeina tai, mikäli tämä ei ole mahdollista, markkinoilta hankittavina Kemiran osakkeina ja 60 % maksetaan rahana. Osakkeet luovutetaan hallituksen jäsenille ja tarvittaessa hankitaan markkinoilta suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun Kemiran osavuosikatsaus ajalta 1.1.–31.3.2014 on julkaistu. Kokouspalkkiot ehdotetaan maksettavaksi rahana.

Nimitystoimikuntaan ovat kuuluneet seuraavat jäsenet: Oras Invest Oy:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Paasikivi nimitystoimikunnan puheenjohtajana; jäsenenä Solidium

Oyj:n toimitusjohtaja Kari Järvinen; Keskinäinen Työeläkevakutusyhtiö Varman toimitusjohtaja Risto Murto ja Keskinäinen Eläkevakutusyhtiö Ilmarisen varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio, sekä Kemira Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Jukka Viinanen asiantuntijajäsenenä.

## OSINKO JA OSINGONJAKOPOLITIikka

Kemira Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2013 olivat 681 978 945 euroa, josta tilikauden voitto oli 141 177 720 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia.

Kemira Oyj:n hallitus ehdottaa 24.3.2014 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2013 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan 0,53 euron osakekohtainen osinko eli yhteensä 81 miljoonaa euroa, joka vastaa 76 % (69 %) tilikauden tuloksesta ilman kertaluonteisia eriä.

Kemiran osinkopolitiikan tavoitteena on maksaa 40–60 % nettotuloksesta ilman kertaluonteisia eriä vero-vaikutuksella oikaistuna.

## KEMIRAN TALOUDELLISET TAVOITTEET, "FIT FOR GROWTH" -UUELLEENJÄRJESTELYOHJELMA JA VUODEN 2014 NÄKYMÄT

Kemira keskittyy edelleen kannattavuuden parantamiseen ja positiivisen rahavirran vahvistamiseen. Yhtiö aikoo myös jatkaa investointeja varmistaakseen kasvun jatkumisen veden laadun ja määrän hallintaan liittyvässä liiketoiminnassa.

Kemiran taloudelliset tavoitteet on tarkistettu strategian päivityksen yhteydessä 23.4.2013. Yhtiön taloudelliset tavoitteet vuodelle 2016 ovat:

- Liikevaihto 2,6–2,7 miljardia euroa
- Käyttökate prosentteina liikevaihdosta 15 %
- Velkaantumistaso < 60 %.

Lisäksi Kemira odottaa veroasteensa olevan keskipitkällä aikavälillä 22–24 % luokkaa. Veroaste ei sisällä kertaluonteisia eriä eikä osakkuusyhtiöiden tuloksesta saadun osuuden vaikutusta.

Kasvu perustuu veden laadun ja määrän hallinnan kemikaalien markkinoiden laajentamiseen sekä Kemiran vahvaan osaamiseen tällä alalla. Asiakkaiden tarve tehostaa toimintaansa tarjoaa Kemiralle mahdollisuuksia kehittää uusia tuotteita ja palveluja sekä nykyisille että uusille asiakkaille. Tutkimus- ja kehitystoiminta on Kemiran orgaanisen kasvun kannalta tärkeää, koska sen avulla mahdollistetaan erikoistuminen veden laadun ja määrän hallintamarkkinoilla. Kemira investoi innovaatioon, tekniseen asiantuntemukseen ja osaamiseen kohdennetuilla painopistealueilla.

### "FIT FOR GROWTH" -UUELLEENJÄRJESTELYOHJELMA

Kemira jatkoi heinäkuun 2012 lopussa aloitetun maailmanlaajuisen "Fit for Growth"-uudelleenjärjestelyohjelman toteuttamista. Ohjelman tavoitteena on parantaa yhtiön kannattavuutta ja sisäistä tehokkuutta sekä kiihdyttää kasvua kehittyvillä markkinoilla vaarantamatta kuitenkaan liiketoimintamahdollisuuksia kehittyneillä markkinoilla. Vuonna 2012 "Fit for Growth"-ohjelman säästövaikutus oli 10 miljoonaa euroa. Vuonna 2013 "Fit for Growth"-ohjelman avulla päästiin 46 miljoonan euron kustannussäästöihin, joten ohjelman mukainen 60 miljoonan euron vuotuisen säästötavoite lähes saavutettiin vuoden 2013 loppuun mennessä. "Fit for Growth"-ohjelman tuomia säästöjä ei enää raportoida erikseen Kemiran tulevissa osavuositauksissa.

### Näkymät

Kemira odottaa vuoden 2014 liikevaihdon paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien olevan jonkin verran korkeampi vuoteen 2013 verrattuna ja liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä olevan korkeampi vuoteen 2013 verrattuna.

Vuoden 2014 näkymät määritellään seuraavasti:

Kemiran näkymät	Määritelmä
Jonkin verran korkeampi/alhaisempi	0 – 5 % tai 0 – 5 %
Korkeampi/alhaisempi	5 – 15 % tai –5 – 15 %
Merkittävästi korkeampi/alhaisempi	yli 15 % tai alle –15 %

Helsingissä 7.2.2014

**Kemira Oyj**  
Hallitus

*Kaikki tässä katsauksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen näkemykseen tulevista tapahtumista, ja todelliset tulokset voivat erota merkittävästi annetuista lausunnoista.*



# Konsernin tunnusluvut

## TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

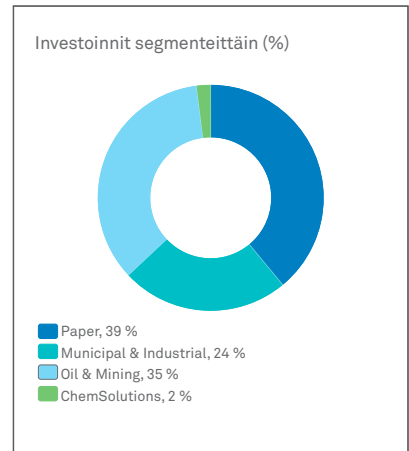
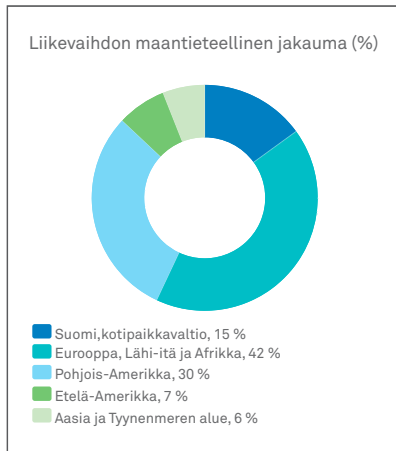
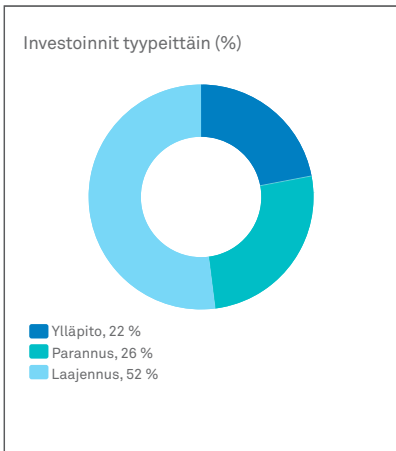
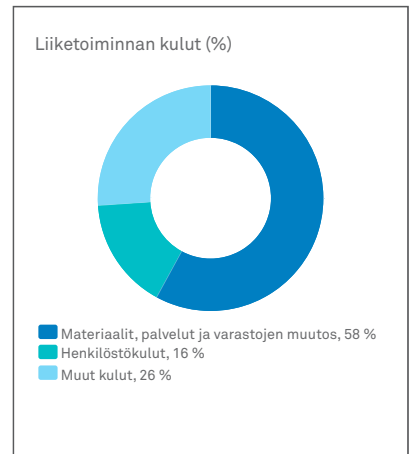
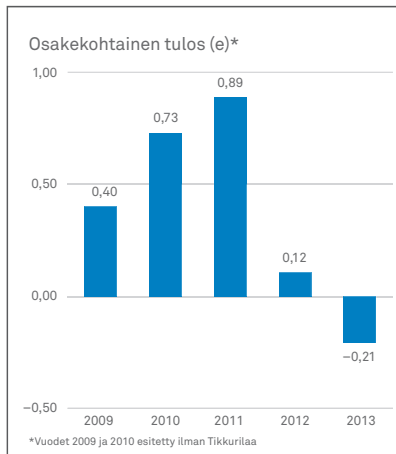
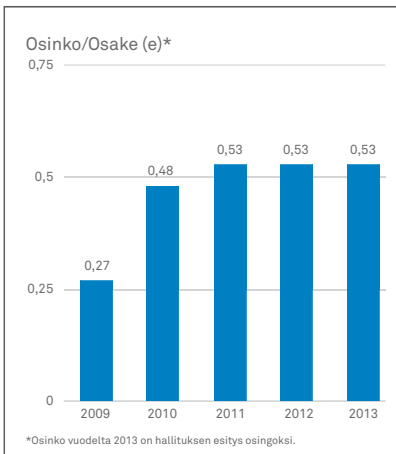
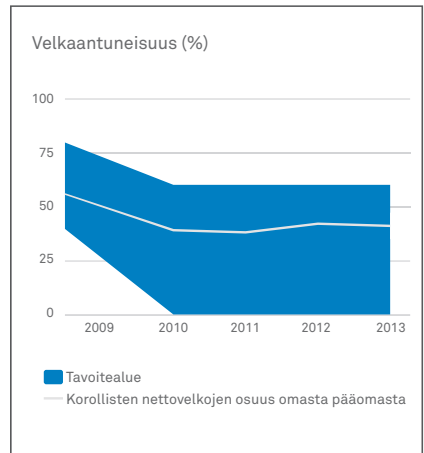
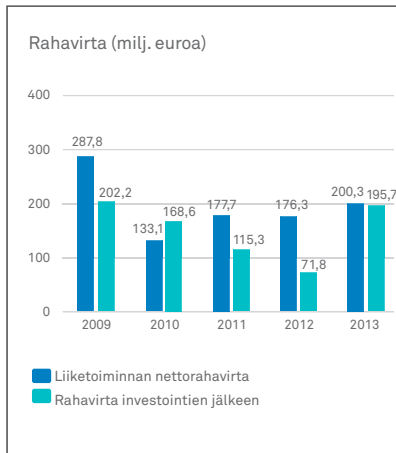
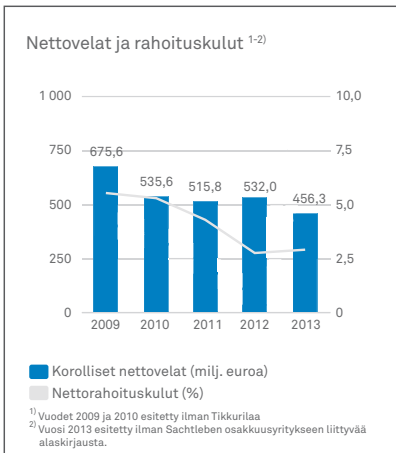
	2013	2012	2011	2010	2009
<b>TULOSLASKELMA JA KANNATTAVUUS</b>					
Liikevaihto, milj. e <sup>1)</sup>	2 229	2 241	2 207	2 161	1 970
Liikevoitto, milj. e <sup>2) 3)</sup>	43	33	158	156	110
% liikevaihdosta	2	1	7	7	6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta, milj. e <sup>1) 2)</sup>	-1	11	31	9	-5
Rahoituskulut (netto), milj. e <sup>1)</sup>	39	16	21	27	38
% liikevaihdosta	2	1	1	1	2
Korkokate <sup>1) 2) 3)</sup>	4	11	12	10	5
Voitto ennen veroja, milj. e <sup>1) 3)</sup>	3	29	168	138	67
% liikevaihdosta	0	1	8	6	3
Tilikauden tulos (emoyhtiön omistajien osuus), milj. e <sup>1) 3)</sup>	-32	18	136	111	54
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI), % <sup>3) 4)</sup>	1	3	9	7	7
Oman pääoman tuotto-% (ROE), % <sup>3)</sup>	-3	1	10	9	7
Sidotun pääoman tuotto-% (ROCE), % <sup>3)</sup>	3	3	11	10	8
Tutkimus- ja kehittämiskulut, milj. e <sup>1)</sup>	32	42	40	42	37
% liikevaihdosta	1	2	2	2	2
<b>RAHAVIRTA</b>					
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. e	200	176	178	133	288
Luovutustulot käyttöomaisuuden ja tytäryritysten myynnistä, milj. e	193	30	137	-6	2
Investoinnit, milj. e	198	134	201	107	86
% liikevaihdosta	9	6	9	5	3
Rahavirta ennen rahoitusta, milj. e	196	72	115	169	202
Rahavirtatuotto sijoitetulle pääomalle (CFROI), % <sup>3)</sup>	10	8	8	6	12
<b>TASE JA VAKAVARAISSUUS</b>					
Pitkäaikaiset varat, milj. e	1 501	1 682	1 846	1 862	1 886
Oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus), milj. e <sup>3)</sup>	1 113	1 247	1 358	1 340	1 250
Oma pääoma ml. määräysvallattomien omistajien osuus, milj. e <sup>3)</sup>	1 126	1 261	1 371	1 366	1 269
Vieras pääoma, milj. e	1 086	1 202	1 306	1 178	1 548
Taseen loppusumma, milj. e <sup>3)</sup>	2 211	2 462	2 677	2 544	2 817
Korolliset nettovelat, milj. e	456	532	516	536	676
Omavaraisuusaste, % <sup>3)</sup>	51	51	51	54	45
Velkaantuneisuus (gearing), % <sup>3)</sup>	41	42	38	39	53
Korolliset nettovelat / käyttökate <sup>3)</sup>	3,2	3,0	2,0	1,9	2,5
<b>HENKILÖMÄÄRÄ</b>					
Henkilökunta keskimäärin	4 632	5 043	5 006	5 608	8 843
josta Suomessa	1 027	1 173	1 145	1 241	1 929
<b>VALUUTTAKURSSIT</b>					
Tärkeimmät valuuttakurssit 31.12.					
USD	1,379	1,319	1,294	1,336	1,441
SEK	8,859	8,582	8,912	8,966	10,252
BRL	3,258	2,704	2,416	2,217	2,511

<sup>1)</sup> Vuosien 2010 ja 2009 tunnusluvut on esitetty ilman Tikkurilan vaikutusta.

<sup>2)</sup> Osuus osakkuusyritysten tuloksesta esitetään rahoituserien jälkeen.

<sup>3)</sup> Vuoden 2012 luvut on oikaistu uudistetun IAS19, Työsuhte-etuudet -standardin mukaisesti.

<sup>4)</sup> Vuoden 2013 tunnuslukua on oikaistu vähentämällä rahoituskuluista Sachtleben osakkuusyritykseen liittyvä alaskirjaus noin 23 milj. e.



# Konsernin tunnusluvut

## OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	2013	2012	2011	2010	2009
<b>OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT</b>					
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, laimentamaton ja laimennettu, e <sup>1) 3) 5)</sup>	-0,21	0,12	0,89	0,73	0,40
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu, e <sup>1) 3) 5)</sup>	-0,21	0,12	0,89	4,23	0,61
Liiketoiminnan rahavirta/osake, e <sup>1) 3)</sup>	1,32	1,16	1,17	0,88	2,13
Osinko/osake, e <sup>1) 2) 3) 4)</sup>	0,53	0,53	0,53	0,48	0,27
Osinkosuhte <sup>1) 2) 3) 4) 5)</sup>	-255,0	455,1	59,4	65,7	44,3
Efektiivinen osinkotuotto/osake, % <sup>1) 2) 4)</sup>	4,4	4,5	5,8	4,1	2,6
Oma pääoma/osake, e <sup>1) 5)</sup>	7,32	8,20	8,94	8,83	8,25
Hinta/osakekohtainen tulos (P/E) <sup>1) 5)</sup>	-58,50	101,51	10,28	16,01	17,14
Hinta/oma pääoma per osake <sup>1) 3) 5)</sup>	1,66	1,44	1,03	1,33	1,26
Hinta/liiketoiminnan rahavirta per osake <sup>1) 3)</sup>	9,23	10,18	7,85	13,34	4,87
Osingonjako, milj. e <sup>2) 4)</sup>	80,6	80,6	80,6	72,8	41,0
<b>OSAKKEEN VAIHTO JA KAUPANKÄYNTI</b>					
Osakkeen hinta, ylin, e <sup>3)</sup>	13,02	12,00	12,67	13,19	11,63
Osakkeen hinta, alin, e <sup>3)</sup>	10,55	8,00	7,80	7,89	3,87
Osakkeen hinta, keskimäärin, e <sup>3)</sup>	11,76	10,10	10,49	10,15	7,64
Osakkeen hinta 31.12., e <sup>3)</sup>	12,16	11,81	9,18	11,70	10,39
Osakkeen vaihto (1 000 kpl)	64 937	88 346	109 013	115 850	83 792
Osuus osakekannasta, %	42	57	70	75	54
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. e <sup>1)</sup>	1 848,8	1 795,6	1 395,6	1 775,3	1 574,0
<b>OSAKEMÄÄRÄT JA OSAKEPÄÄOMA</b>					
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000) <sup>1)</sup>	152 039	152 037	151 994	151 697	134 824
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu (1 000) <sup>1)</sup>	152 179	152 173	152 152	152 017	135 085
Osakemäärä 31.12., laimentamaton (1 000) <sup>1)</sup>	152 042	152 041	152 030	151 735	151 488
Osakemäärä 31.12., laimennettu (1 000) <sup>1)</sup>	152 091	152 090	152 030	152 055	151 748
Osakkeiden lisäykset (1 000)	1	11	295	247	30 298
Osakepääoma, milj. e	221,8	221,8	221,8	221,8	221,8

<sup>1)</sup> Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia osakkeita.

<sup>2)</sup> Vuoden 2010 aikana jaetun vuoden 2009 osinkojen rahamäärä oli 41,0 milj. e (0,27 e/osake). Lisäksi annettiin Tikkurilan osakkeina yhteensä 599,3 milj. e (3,95 e/osake). Kemira jakoi osakkeenomistajilleen osinkona 37 933 097 Tikkurilan osaketta, jonka hankintahinta oli 15,80 euroa/osake. Osakkeenomistajille jaettiin osinkona jokaista omistamaansa neljää Kemiran osaketta kohden osinkona yksi Tikkurilan osake. Osakeperusteiset tunnusluvut on laskettu rahaosingon mukaan.

<sup>3)</sup> Vuodet 2009 ja 2010 osakeantioikaistu.

<sup>4)</sup> Osinko vuodelta 2013 on hallituksen ehdotus osingoksi.

<sup>5)</sup> Vuoden 2012 luvut on oikaistu uudistetun IAS19, Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti.

# Tunnuslukujen laskentakaavat

## OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

### OSAKEKOHTAINEN TULOS (EPS)

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta  
Keskimääräinen osakemäärä

### LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta, käyttöpääoman muutoksen jälkeen ennen investointeja

### LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA / OSAKE

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta  
Keskimääräinen osakemäärä

### OSINKO / OSAKE

Tilikaudelta jaettu osinko  
Osakkeiden lukumäärä 31.12.

### OSINKOSUHDE

Osakekohtainen osinko x 100  
Osakekohtainen tulos (EPS)

### EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO / OSAKE, %

Osakekohtainen osinko x 100  
Osakkeen hinta 31.12.

### OMA PÄÄOMA / OSAKE

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 31.12.  
Osakkeiden lukumäärä 31.12.

### OSAKKEEN HINTA KESKIMÄÄRIN

Osakkeen vaihto euroa vuodessa  
Osakkeen vaihto kpl vuodessa

### HINTA / OSAKEKOHTAINEN TULOS (P/E)

Osakkeen hinta 31.12.  
Osakekohtainen tulos (EPS)

### HINTA / OMA PÄÄOMA PER OSAKE

Osakkeen hinta 31.12.  
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma per osake

### HINTA / LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA PER OSAKE

Osakkeen hinta 31.12.  
Liiketoiminnan rahavirta per osake

### OSAKKEIDEN VAIHDON OSUUS OSAKEKANNASTA, %

Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä x 100  
Keskimääräinen osakemäärä

## TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

### KOROLLISET NETTOVELAT

Korolliset velat – rahavarat

### OMAVARAISUUSASTE, %

Oma pääoma x 100  
Taseen loppusumma – saadut ennakot

### VELKAANTUNEISUUS

Korolliset nettovelat x 100  
Oma pääoma

### KORKOKATE

Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset  
Nettorahoituskulut

### SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROI), %

(Tulos ennen veroja + korkokulut ja muut rahoituskulut) x 100  
(Taseen loppusumma – korottomat velat) <sup>1)</sup>

### OMAN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROE), %

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto x 100  
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma <sup>1)</sup>

### RAHAVIRTATUOTTO SIJOITETULLE PÄÄOMALLE (CFROI), %

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta x 100  
(Taseen loppusumma – korottomat velat) <sup>1)</sup>

### SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI (ROCE), %

Liikevoitto + osuus osakkuusyriyten tuloksista x 100  
Sidottu pääoma <sup>1) 2)</sup>

### PÄÄOMAN KIERTONOPEUS

Liikevaihto  
Sidottu pääoma <sup>1) 2)</sup>

### KOROLLISET NETTOVELAT / KÄYTTÖKATE

Korolliset nettovelat  
Liikevoitto + poistot, arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset

### NETTORAHOITUSKUSTANNUS, %

(Nettorahoituskulut – osinkotuotot – valuuttakurssierot) x 100  
Korolliset nettovelat <sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Keskimäärin

<sup>2)</sup> Sidottu pääoma = Valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja valmiit aineettomat hyödykkeet + käyttöpääoma + osakkuusyriyssi-sijoitukset

## Konsernin tuloslaskelma (IFRS)

	Liite	1.1. – 31.12.2013	1.1. – 31.12.2012
<b>Liikevaihto</b>	2	2 229,1	2 240,9
Liiketoiminnan muut tuotot	3	15,2	13,8
Liiketoiminnan kulut	4, 5	-2 102,4	-2 074,8
Poistot ja arvonalentumiset	6, 11, 12, 13	-99,3	-146,8
<b>Liikevoitto</b>		42,6	33,1
Rahoitustuotot	7	4,4	15,1
Rahoituskulut	7	-45,9	-30,8
Kurssierot	7	2,5	0,0
Rahoituskulut, netto	7	-39,0	-15,7
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista	2, 8	-1,1	11,2
<b>Voitto ennen veroja</b>		2,5	28,6
Tuloverot	9	-28,4	-6,2
<b>Tilikauden tulos</b>		-25,9	22,4
<b>Tilikauden tuloksen jakautuminen</b>			
Emoyhtiön omistajille		-31,6	17,7
Määräysvallattomille omistajille		5,7	4,7
<b>Tilikauden tulos</b>		-25,9	22,4
<b>Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos, e</b>			
Laimentamaton ja laimennettu	10	-0,21	0,12

Vertailutiedot vuodelta 2012 on oikaistu uudistetun IAS 19, Työsuhte-etuudet -standardin mukaisesti, lisätietoja esitetty konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Liitetiedot muodostavat kiinteän osan konsernitilinpäätöksestä.

# Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

	Liite	1.1. – 31.12.2013	1.1. – 31.12.2012
<b>Tilikauden tulos</b>		-25,9	22,4
<b>Muut laajan tuloksen erät</b>			
<b>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</b>			
Myytävissä olevat rahoitusvarat		-27,0	5,4
Muuntoerot		-17,7	2,3
Rahavirran suojaus		-2,3	-1,0
<b>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</b>			
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus		22,6	-38,6
<b>Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen</b>	9, 19	-24,4	-31,9
<b>Tilikauden laaja tulos</b>		-50,3	-9,5
<b>Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen</b>			
Emoyhtiön omistajille		-55,4	-14,9
Määräysvallattomille omistajille		5,1	5,4
<b>Tilikauden laaja tulos</b>		-50,3	-9,5

Konsernin laajan tuloslaskelman erät on esitetty verovaikutus huomioon ottaen. Kuhunkin muuhun laajan tuloksen erään liittyvät tuloverot on esitetty liitetiedossa 9.

Vertailutiedot vuodelta 2012 on oikaistu uudistetun IAS 19, Työsuhde-etuudet –standardin mukaisesti, lisätietoja esitetty konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Liitetiedot muodostavat kiinteän osan konsernitilinpäätöksestä.

## Konsernin tase (IFRS)

	Liite	31.12.2013	31.12.2012
<b>VARAT</b>			
<b>PITKÄAIKAISET VARAT</b>			
Liikearvo	11	471,9	522,5
Muut aineettomat hyödykkeet	12	75,3	60,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	644,5	655,9
Osuudet osakkuusyrietyksissä	8	0,8	122,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14, 15	233,6	264,0
Laskennalliset verosaamiset	22	36,0	30,1
Muut pitkäaikaiset varat		9,2	9,8
Saamiset etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	23	29,8	16,5
<b>Pitkäaikaiset varat yhteensä</b>		<b>1 501,1</b>	<b>1 682,1</b>
<b>LYHYTAIKAISET VARAT</b>			
Vaihto-omaisuus	16	169,9	181,9
Korolliset saamiset	15, 17	0,5	0,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15, 17	320,9	353,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		11,2	18,9
Rahavarat	29	102,0	132,7
<b>Lyhytaikaiset varat yhteensä</b>		<b>604,5</b>	<b>686,9</b>
Myytavänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät	18	105,4	93,3
<b>Varat yhteensä</b>		<b>2 211,0</b>	<b>2 462,3</b>
<b>OMA PÄÄOMA JA VELAT</b>			
<b>OMA PÄÄOMA</b>			
<b>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma</b>	19		
Osakepääoma		221,8	221,8
Muu oma pääoma		890,7	1 025,6
<b>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma</b>		<b>1 112,5</b>	<b>1 247,4</b>
<b>Määräysvallattomien omistajien osuus</b>		<b>13,0</b>	<b>13,2</b>
<b>Oma pääoma yhteensä</b>		<b>1 125,5</b>	<b>1 260,6</b>
<b>PITKÄAIKAISET VELAT</b>			
Korolliset velat	15, 20, 21	279,9	387,5
Muut velat	15	21,4	21,4
Laskennalliset verovelat	22	43,5	39,1
Etuuspohjaiset eläkeveloitteet	23	73,8	87,1
Varaukset	24	27,3	21,8
<b>Pitkäaikaiset velat yhteensä</b>		<b>445,9</b>	<b>556,9</b>
<b>LYHYTAIKAISET VELAT</b>			
Korolliset velat	15, 20, 21	278,4	277,2
Ostovelat ja muut velat	15, 25	302,6	315,5
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		13,6	17,3
Varaukset	24	25,2	23,8
<b>Lyhytaikaiset velat yhteensä</b>		<b>619,8</b>	<b>633,8</b>
Myytavänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	18	19,8	11,0
<b>Velat yhteensä</b>		<b>1 085,5</b>	<b>1 201,7</b>
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>		<b>2 211,0</b>	<b>2 462,3</b>

Vertailutiedot vuodelta 2012 on oikaistu uudistetun IAS 19, Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti, lisätietoja esitetty konsernitilinpäätöksen laatisperiaatteissa.

## Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)

	Liite	2013	2012
<b>LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA</b>			
Tilikauden tulos		-25,9	22,4
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	6, 11, 12, 13	99,3	146,8
Tuloverot	9	28,5	6,2
Rahoituskulut, netto	7	39,0	15,7
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista	8	1,1	-11,2
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity rahavirtaa		60,2	39,4
<b>Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta</b>		<b>202,2</b>	<b>219,3</b>
<b>Käyttöpääoman muutos</b>			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		-3,5	26,3
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		14,1	17,2
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		14,1	-64,6
<b>Käyttöpääoman muutos</b>		<b>24,7</b>	<b>-21,1</b>
<b>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</b>		<b>226,9</b>	<b>198,2</b>
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-27,7	-28,7
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		8,4	8,0
Realisoituneet valuuttakurssivoitot ja tappiot		19,0	13,4
Saadut osingot		0,2	15,6
Maksetut välittömät verot		-26,5	-30,2
<b>Liiketoiminnan nettorahavirta</b>		<b>200,3</b>	<b>176,3</b>
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>			
Tytäryritysten hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	27	-58,6	0,0
Investoinnit myytävissä oleviin rahoitusvaroihin		-4,1	-0,4
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-134,8	-133,7
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)		-0,5	-0,2
Tytäryritysten myynnit vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	26	87,5	0,0
Osakkuusyritysten myynnit ja pääomanpalautukset osakkuusyrityksiltä		97,7	26,8
Myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnit		2,8	0,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitulot		5,4	3,0
<b>Investointien nettorahavirta</b>		<b>-4,6</b>	<b>-104,5</b>
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>			
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)		0,0	1,6
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)		-95,1	-81,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)		-32,6	43,3
Maksetut osingot		-85,1	-85,1
Muut rahoituserät		-1,1	-0,9
<b>Rahoituksen nettorahavirta</b>		<b>-213,9</b>	<b>-122,6</b>
<b>Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)</b>		<b>-18,2</b>	<b>-50,8</b>
Rahavarat 31.12.		102,0	132,7
Valuuttakurssivoitot (+) / -tappiot (-) rahavaroista		-3,4	-2,3
Rahavarat 1.1.		123,6 <sup>1)</sup>	185,8
<b>Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)</b>		<b>-18,2</b>	<b>-50,8</b>

<sup>1)</sup> 31.12.2012 rahavarat sisältää sijoituksia 9,1 miljoonaa euroa, jotka ovat nyt luokiteltu myytävissä oleviin rahoitusvaroihin.

Vertailutiedot vuodelta 2012 on oikaistu uudistetun IAS 19, Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti, lisätietoja esitetty konsernitilinpäätöksen laatusperiaatteissa.

Liitetiedot muodostavat kiinteän osan konsernitilinpäätöksestä.



## Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)

## EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA

	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Sijoitetun va- paan oman pää- oman rahasto	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallat- tomien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteensä
<b>Vanhan laskentakäytännön mukainen oma pääoma 1.1.2012</b>	221,8	257,9	89,3	196,3	-24,6	-22,3	640,1	1 358,5	12,3	1 370,8
Uudistetun IAS 19 -standardin vaikutus							-16,5	-16,5		-16,5
<b>Uuden laskentakäytännön mukainen oma pääoma 1.1.2012</b>	221,8	257,9	89,3	196,3	-24,6	-22,3	623,6	1 342,0	12,3	1 354,3
Tilikauden tulos							16,8	16,8	4,7	21,5
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen			4,4		1,6			6,0	0,7	6,7
<b>Tilikauden laaja tulos</b>			4,4		1,6		16,8	22,8	5,4	28,2
<b>Liiketoimet omistajien kanssa</b>										
Osingonjako							-80,6	-80,6	-4,5	-85,1
Omien osakkeiden siirto hallitukselle						0,1		0,1		0,1
Osakeperusteinen palkitseminen							0,8	0,8		0,8
Siirrot omassa pääomassa					-0,1		0,1	0,0		0,0
<b>Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä</b>					-0,1	0,1	-79,7	-79,7	-4,5	-84,2
<b>Oma pääoma 31.12.2012</b>	221,8	257,9	93,7	196,3	-23,1	-22,2	577,2	1 301,6	13,2	1 314,8
<b>Vanhan laskentakäytännön mukainen oma pääoma 1.1.2013</b>	221,8	257,9	93,7	196,3	-23,1	-22,2	577,2	1 301,6	13,2	1 314,8
Uudistetun IAS 19 -standardin vaikutus							-54,2	-54,2		-54,2
<b>Uuden laskentakäytännön mukainen oma pääoma 1.1.2013</b>	221,8	257,9	93,7	196,3	-23,1	-22,2	523,0	1 247,4	13,2	1 260,6
Tilikauden tulos							-31,6	-31,6	5,7	-25,9
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen			-29,3		-17,1		22,6	-23,8	-0,6	-24,4
<b>Tilikauden laaja tulos</b>			-29,3		-17,1		-9,0	-55,4	5,1	-50,3
<b>Liiketoimet omistajien kanssa</b>										
Osingonjako							-80,6	-80,6	-4,5	-85,1
Omien osakkeiden palautus						-0,1		-0,1		-0,1
Omien osakkeiden siirto hallitukselle						0,1		0,1		0,1
Osakeperusteinen palkitseminen							0,2	0,2		0,2
Muutokset yritysjärjestelyjen yhteydessä			-0,5				1,3	0,8	-0,8	0,0
Siirrot omassa pääomassa			0,1				-0,1	0,0		0,0
Muut muutokset							0,1	0,1		0,1
<b>Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä</b>			-0,4			0,0	-79,1	-79,5	-5,3	-84,8
<b>Oma pääoma 31.12.2013</b>	221,8	257,9	64,0	196,3	-40,2	-22,2	434,9	1 112,5	13,0	1 125,5

Vertailutiedot vuodelta 2012 on oikaistu uudistetun IAS 19, Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti, lisätietoja esitetty konsernitilinpäätöksen laatusperiaatteissa.

# Konsernin liitetiedot

## 1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Seuraavassa esitetään tässä konsernitilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

### KONSERNIN PERUSTIEDOT

Kemira on kansainvälinen kemian konserni, jolla on neljä segmenttiä: Paper, Municipal & Industrial, Oil & Mining ja ChemSolutions. Konsernin keskeisiä asiakkaita ovat runsaasti vettä kuluttavat teollisuudenalat. Kemira tarjoaa veden laadun ja määrän hallintaratkaisuja, joilla lisätään asiakkaiden energia-, vesi- ja raaka-ainetehokkuutta. Kemiran visiona on olla johtava vesikemian yhtiö.

Konsernin emoyritys on Kemira Oyj. Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki, kotimaa Suomi ja sen rekisteröity osoite on Porkkalankatu 3, 00180 Helsinki. Yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta [www.kemira.com](http://www.kemira.com).

Kemira Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 7.2.2014 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

### TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen kansainvälisiä IASB:n (International Accounting Standards Board) julkaisemia IAS- ja IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards) sekä niiden SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa n:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös esitetään miljoonina euroina ja se on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä osakeperusteisia maksuja niiden myöntämishetkellä.

IFRS-standardien mukaisen konsernitilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttöä. Lisäksi se edellyttää johdolta harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Jäljempänä kuvataan merkittävää harkintaa vaativat alueet, joilla on tehty konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä oletuksia ja arvioita.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

## MUUTOKSET TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISSA JA ESITETTÄVISSÄ TIEDOISSA

Konserni on soveltanut seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

### Vuonna 2013 sovelletut uudet ja uudistetut IFRS-standardit

- Kemira on ottanut 1.1.2013 alkaen käyttöön uudistetun IAS 19 -standardin *Työsuhde-etuudet*. Merkittävin muutos koskee etuus pohjaisten eläkkeiden velvoitteiden ja varojen laskentaa. Uudistetun 19 -standardin mukaan taseeseen kirjataan järjestelyistä aiheutuva todellinen veloitteen ja järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon muutos, ja näin aikaisemmin sovellettu niin sanottu putkimenetelmä poistuu. Lisäksi takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot

kirjataan nopeutetusti. Kaikki vakuutusmateriaalit voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin ja taseeseen kirjattu nettosaaminen tai -velka vastaa järjestelyn yli- tai alijäämän todellista käypää arvoa. Aikaisemmin käytetyn korkomenon ja varojen odotetun tuoton korvaa nettokorko, joka lasketaan diskonttauskorolla nettovelasta tai -saamisesta. Uudistetulla IAS 19 -standardilla on myös vaikutusta työsuhde-etuuksista aiheutuvien menojen esittämiseen ja etuus pohjaisten järjestelyjen liitetietovaatimukseen tilinpäätöksessä. Tärkeimmät muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa.

Laskentakäytännön muutoksen vaikutus taseeseen	Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet	Laskennalliset verosaamiset	Etuuspohjaiset eläkesaamiset	Laskennalliset verovelat	Oma pääoma
Vanhan laskentakäytännön mukainen tase 1.1.2012	52,0	2,0	44,3	10,3	1 370,8
Uudistetun IAS 19 -standardin vaikutus	13,6	0,2	-2,7	0,4	-16,5
<b>Uuden laskentakäytännön mukainen tase 1.1.2012</b>	<b>65,6</b>	<b>2,2</b>	<b>41,6</b>	<b>10,7</b>	<b>1 354,3</b>
Vanhan laskentakäytännön mukainen tase 31.12.2012	54,9	2,7	43,6	10,7	1 314,8
Uudistetun IAS 19 -standardin vaikutus	13,6	0,2	-2,7	0,4	-16,5
Uudistetun IAS 19 -standardin vaikutus laajaan tuloslaskelmaan	18,6	0,2	-24,4	-5,1	-37,7
<b>Uuden laskentakäytännön mukainen tase 31.12.2012</b>	<b>87,1</b>	<b>3,1</b>	<b>16,5</b>	<b>6,0</b>	<b>1 260,6</b>

Laskentakäytännön muutoksen vaikutus etuus pohjaisiin eläkkeisiin tuloslaskelmassa	2012 1-12
Vanhan laskentakäytännön mukaiset eläkekulut (+) / -tuotot (-)	9,5
Uudistetun IAS 19 -standardin vaikutus	-1,4
<b>Uuden laskentakäytännön mukaiset eläkekulut (+) / -tuotot (-)</b>	<b>8,1</b>

Laskentakäytännön muutoksen vaikutus laajassa tuloslaskelmassa	
Vanhan laskentakäytännön mukainen laaja tuloslaskelma	28,2
Uudistetun IAS 19 -standardin vaikutus	-37,7
<b>Uuden laskentakäytännön mukainen laaja tuloslaskelma</b>	<b>-9,5</b>

Laskentakäytännön muutoksen vaikutus osakekohtaisessa tuloksessa, e	
Vanhan laskentakäytännön mukainen osakekohtainen tulos	0,11
Uudistetun IAS 19 -standardin vaikutus	0,01
<b>Uuden laskentakäytännön mukainen osakekohtainen tulos</b>	<b>0,12</b>

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

- Muutos IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen* (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Muutos vaikuttaa vain Kemiran konsernitilinpäätöksen esittämiseen.
- IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin tarkoituksena on lisätä yhdenmukaisuutta, sillä se antaa täsmällisen käyvän arvon määritelmän ja yhdistää samaan standardiin vaatimukset käyvän arvon määrittämiselle sekä vaadittaville liitetiedoille. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa.
- Muutos standardiin IFRS 7 *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tarkentaa liitetietovaatimuksia, jotka koskevat taseessa nettomääräisesti esitetyjä rahoitusinstrumentteja sekä yleisiä netotusjärjestelyjä tai vastaavia sopimuksia. Uudet vaatimukset vaikuttivat rahoitusinstrumentteja koskeviin liitetietoihin.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (*Annual Improvements to IFRSs 2009-2011*) (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat yhteensä viittä standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

#### UUDEN JA UUDISTETUN IFRS-NORMISTON SOVELTAMINEN

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. Konserni on käynnistänyt toimenpiteet näiden uusien ja uudistettujen standardien vaikutusten arvioimiseksi.

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* (pakollisen voimaantulon ajankohta avoinna). IFRS 9 on useammasta osiosta koostuva projekti joka tähtää IAS 39:n korvaamiseen uudella standardilla. IFRS 9 luokittelua ja arvostamista koskevan

osuuden mukaan rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 vaatimuksiin. IFRS 9 yleisen suojauslaskentamallin myötä tilinpäätösraportointi voi heijastaa selkeämmin riskienhallinnan käytäntöjä koska suojauslaskennan soveltamismahdollisuuksia laajennetaan. IFRS 9 merkittävin vielä keskeneräinen osa koskee rahoitusvarojen arvonalentumista. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi määrittää olemassa olevien periaatteiden mukaisesti määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. EU on hyväksynyt standardin siten, että sitä on pakollista noudattaa 1.1.2014 ja myöhemmin alkavilla tilikausilla, sallien kuitenkin myös aikaisemman käyttöönoton.
- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi painottaa yhteisten järjestelyiden kirjanpidollisessa käsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita ennemmin kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Standardi edellyttää, että yhteisyritysten raportoinnissa käytetään yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. EU on hyväksynyt standardin siten, että sitä on pakollista noudattaa 1.1.2014 ja myöhemmin alkavilla tilikausilla, sallien kuitenkin myös aikaisemman käyttöönoton.
- IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi sisältää liitetietovaatimukset koskien erilaisia osuuksia muissa yhteisöissä, mukaan lukien osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, erityistä tarkoitusta varten perustetut yhtiöt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhtiöt. EU on hyväksynyt standardin siten, että sitä on pakollista noudattaa 1.1.2014 ja myöhemmin alkavilla tilikausilla, sallien kuitenkin myös aikaisemman käyttöönoton.
- IAS 27 (uudistettu 2011) *Erillistilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. EU on hyväksynyt standardin

## Liite

siten, että sitä on pakollista noudattaa 1.1.2014 ja myöhemmin alkavilla tilikausilla, sallien kuitenkin myös aikaisemman käyttöönoton.

- IAS 28 (uudistettu 2011) *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena. EU on hyväksynyt standardin siten, että sitä on pakollista noudattaa 1.1.2014 ja myöhemmin alkavilla tilikausilla, sallien kuitenkin myös aikaisemman käyttöönoton.
- Muutos standardiin IAS 32 *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tarkentaa rahoitusvarojen ja -velkojen nettomääräistä esittämistä koskevia sääntöjä ja lisää aihetta koskevaa soveltamisohjeistusta.
- IAS 36 *Omaisuserien arvon alentuminen* *Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets* (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksen keskeisin sisältö on täsmentää liitetietovaatimuksia, jotka koskevat sellaisia rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joihin on kohdistunut arvonalentumiskirjaus.
- IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* *Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting* (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksen myötä suojauslaskentaa voidaan jatkaa tiettyjen ehtojen täyttyessä tilanteissa, joissa johdannaissojimus siirretään ns. keskusvastapuolelle.
- Muutos IFRS 10:een *Konsernitilinpäätös*, IFRS 11:een *Yhteisjärjestelyt* ja IFRS 12:een *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksen tarkoituksena on ohjeistaa uusien standardien käyttöönoton siirtymävaihetta niin, että vaatimuksia edellisten tilikausien muuttamista vertailukelpoisiksi rajoitetaan ainoastaan edelliseen tilikauteen.
- Muutos IFRS 10:een *Konsernitilinpäätös*, IFRS 12:een *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja IAS 27:ään *Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksen tarkoituksena on vapauttaa sijoitusyhteisöjen tarvetta yhdistellä tietynlaisia tytäryhtiöitä konsernitilinpäätökseen ja sen sijaan edellyttää sijoituksen arvostamista käypään arvoon tu-

losvaikutteisesti IFRS 9 tai IAS 39 standardien mukaisesti.

- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (*Annual Improvements to IFRSs 2010-2012*, *Annual Improvements to IFRS 2011-2013*) (voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). *Annual Improvements* -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain mutta muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.
- IFRIC 21 *Levies* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta käsittelee julkisista maksuista maksajaosapuolelle mahdollisesti syntyvän velvoitteen kirjanpitokäsittelyä. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.

## KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMINEN

### Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyrityksen lisäksi sen tytäryritykset. Tytäryrityksiä ovat kaikki sellaiset yritykset, joissa konsernilla on oikeus määrätä talouden ja toiminnan periaatteista. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yli puolet äänivallasta. Määräysvallan olemassaolo arvioidaan myös silloin, kun konsernilla on vähemmän kuin puolet äänivallasta, mutta se pystyy määrittämään hankitun yrityksen talouden ja hallinnon periaatteista de facto -määräysvallan perusteella. Konsernin tytäryritykset on esitetty liitetiedossa 34.

Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa.

Kaikki konserniyritysten väliset liiketapahtumat on eliminoitu. Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona. Luovutettu vastike voi sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuksessaan. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta, merkitään taseeseen liikearvoksi. Jos vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo ja kyseessä on edullinenhankinta, muutos kirjataan suoraan tuloslaskelmaan.

Tilikauden tulos sekä muihin laajan tuloksen eriin kuuluvat erät kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille ja esitetään tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen ellei määräysvallattomilla omistajilla ole sitovaa velvollisuutta olla kattamatta tappioita sijoituksen- sa ylittävältä osalta.

Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Kun määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa, mahdollinen jäljelle jäävä osuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvai- kutteisesti.

Yritysjärjestelyihin, jotka ovat toteutuneet ennen 1.1.2010, on sovellettu silloin voimassa olleita sääntöjä.

### Osakkuusyrietykset

Konsernin osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta (osuus äänivallasta pääsääntöisesti 20–50 %). Osakkuusyrietykset on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrietyksen tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistusosuuden mukaisesti ja esitetty tuloslaskel- massa omana eränään liikevoiton jälkeen. Konsernin osuus osakkuusyrietyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen veloitteiden täyttämiseen. Konsernin osakkuusyrietykset on esitetty liitetiedossa 8.

### VALUUTTAMÄÄRÄISTEN ERIEN MUUNTAMINEN

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin esittämisvaluutta sekä konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Konsernitilinpäätöksissä ulkomaisten tytäryritysten tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskimääräisiä valuuttakursseja ja taseet tilinpäätöspäivän valuuttakursseja käyttäen. Tilikauden tuloksen ja muun laajan tuloksen erien muuntaminen eri kursseilla kuin taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos esitetään muissa laajan tuloslaskelman erissä. Hankittujen ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisut ja liikearvo on käsitelty ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kursseja käyttäen.

Konsernin ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosi- joituksien suojauksesta kerrotaan laatuomaisuusperiaatteiden kappaleessa "suojauslaskenta". Suojauslaskennassa lainojen ja johdannaissojien kurssivoitot ja -tappiot on kohdistettu konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan tytäryritysten vahvistettujen taseiden mukaisten omien pääomien muuntamisesta syntyneitä kurssieroja vastaan. Nämä suojauslaskennan kurssierot esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Muut oman pääoman muuntoerot on esitetty muissa laajan tuloksen erissä lisäyksenä ja vähennyksenä. Kun määräysvalta tytäryrityksessä mene- tetään, kertyneet muuntoerot siirretään tuloslaskelmaan osaksi myyntivoittoa tai -tappiota.

Konserniyritykset muuntavat omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset liiketapahtumat toimintav- aluuttakseen tapahtumapäivän kursseja käyttäen. Tilinpä- ätöksissä valuuttamääräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja ei-mone- taariset erät käyttäen tapahtumapäivän kursseja. Liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuina. Rahoitukseen ja konsernin kokonaisposition suojaamiseen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa.

### TULOUTUSPERIAATTEET

Liikevaihto määritetään saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella, ja se sisältää myytyjen tuotteiden ja toimitettujen palveluiden kokonaislaskutusarvon, josta on vähennetty oikaisuina myynnin välilliset verot, alennukset ja valuuttamääräisten myyntisaamisten kurssierot.

Myyntituotot tavaroiden myynnistä kirjataan tuloslaskelmaan, kun tavaroiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle.

## ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on sekä maksupohjaisia että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, kunkin toimintamaan paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisesti. Eläkejärjestelyt on yleensä hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä tai erillisessä eläkesäätiössä.

Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan suoritetaan kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle ja konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos rahastolla ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisen ja aiempien tilikausien työsuorituksen perustuvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia.

Etuuspohjaisessa järjestelyssä yleensä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu tavallisesti yhdestä tai useammasta tekijästä, mm. iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen raportointikauden päättämispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvan veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoituun etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite. Maissa, joissa tällaisille joukkovelkakirjalainoille ei ole syviä markkinoita, käytetään valtion joukkolainojen markkinakorkoja.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Aiempien kausien työsuorituksen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa julkisesti tai yksityisesti hallinnoitaviin eläkevakuutuksiin maksuja, jotka ovat pakollisia, sopimukseen perustuvia tai vapaaehtoisia. Konsernilla ei ole näiden suoritusten lisäksi muita maksuvelvoitteita. Suoritetut maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritetut maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin

kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.

## OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Konsernilla on avainhenkilöille ja johtoryhmälle suunnattuja omana pääomana maksettavaksi luokiteltuja osakeperusteisia palkitsemisjärjestelyjä, joiden perusteella henkilöt suorittavat työtä osakeperusteisia palkkioita vastaan. Mahdollinen palkkio annetaan osittain osakkeina ja osittain rahana. Osakkeina mahdollisesti annettavat palkkiot kirjataan henkilöstökuluksi tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan. Rahana mahdollisesti maksettavat palkkiot kirjataan henkilöstökuluihin tuloslaskelmassa ja velaksi taseeseen. Kuluksi kirjattava määrä jaksotetaan oikeuden syntymisajanjaksolle, jonka kuluessa oikeuden syntymisehdot palkkioihin on määrä täyttyä.

Osakeperusteisten palkkioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon niiden osakkeiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Arvio siitä, miten moneen osakkeeseen odotetaan syntyvän oikeus, tarkistetaan tilinpäätöspäivänä. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus merkitään henkilöstökuluksi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan ja velan käypään arvoon tehdään vastaava oikaisu.

Liitetiedoissa 5 ja 32 on kuvattu lisää avainhenkilöiden ja johtoryhmän osakepalkkiojärjestelyjä.

## TULOVEROT

Konsernin verokulu sisältää kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisen veron. Verot merkitään tuloslaskelmaan, paitsi jos ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääoman kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot laske- taan niiden verolakien perusteella, jotka on tilinpäätös- päivään mennessä säädetty tai käytännössä hyväksytty maissa, joissa yhtiön tytär- ja osakkuusyrietykset toimivat ja kerryttävät verotettavaa tuloa. Johto arvioi veroilmoituk- sissa tehtyjä ratkaisuja säännöllisesti tilanteissa, joissa sovellettava verolainsäädäntö jättää tilaa tulkinnalle. Tar- vittaessa kirjataan varauksia niiden määrien perusteella, jotka veronsaajille odotetaan maksettavan.

Laskennalliset verot kirjataan omaisuuserien ja vel- kojen verotuksellisten arvojen ja niiden konsernitilinpää- töksen mukaisten kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista täysmääräisinä velkamenetelmää käyttäen. Liike- arvon alkuperäisestä kirjaamisesta johtuvaa laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, eikä laskennallista veroa kirjata silloin, kun se johtuu omaisuuserän tai velan alku- peräisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoiminto-

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

jen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteuttamisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen (ja -lakien) perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että käytettävissä on verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaiset erot pystytään hyödyntämään.

Tytär- ja osakkuusyrityksiin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi jos konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veron- saajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, silloin kuin saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

## AINEETTOMAT HYÖDYKKEET JA AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Kehittämismenot aktivoidaan aineettomaksi hyödykkeeksi, kun pystytään osoittamaan, miten kehityshanke tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä ja kehittämisvaiheessa aiheutuvat menot ovat luotettavasti mitattavissa. Aktivoidut kehittämismenot esitetään omana eräänään ja poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan, kuitenkin enintään 8 vuodessa. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot sekä mahdolliset aktivoidut vieraan pääoman menot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Muut kehittämismenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan toteutuessaan. Aiemmin kuluiksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida myöhemmillä kausilla.

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy mm. tietokoneohjelmistoja ja -lisensoijia sekä yrityskauppojen yhteydessä hankittuja tuotemerkkejä ja asiakaskantoja.

Liikearvo muodostuu yrityskaupan yhteydessä. Liikearvo on määrä, jolla suoritettu vastike ylittää konsernin osuuden hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisen käyvän arvon ja määräysvallattomien omistajien osuuden käyvän arvon. Liikearvo arvostetaan hankintamenoa vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvo testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla

alentunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet (joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika) on arvostettu taseessa poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Konsernilla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika liikearvoa lukuun ottamatta.

Poistot on laskettu tasapoistoina kohteiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Tavallisimmat konsernin laskentaperiaatteiden mukaiset poistoajat ovat:

- koneet ja kalusto 3–15 vuotta
- rakennukset ja rakennelmat 25 vuotta
- aineettomat hyödykkeet 5–10 vuotta

Omaisuserän jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa. Omaisuserän myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin. Ehdot täyttävän omaisuserän hankkimisesta tai rakentamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuserän hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Säännöllisin määräajoin suoritettavista suurista ja perin pohjaisista tarkastuksista tai kunnossapidoista johtuvat menot käsitellään investointeina ja joiden hankintamenot poistetaan vaikutusaikanaan.

Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuserä on valmis käytettäväksi ja poistot lopetetaan ajankohtana, jolloin omaisuserä kirjataan pois taseesta.

## JULKISET AVUSTUKSET

Investointeihin saadut julkiset avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisena käyttöaikana. Tutkimustoimintaan saadut avustukset kirjataan kulujen vähennykseksi.

## VUOKRASOPIMUKSET

Konsernin ollessa vuokralle ottajana rahoitusleasingso- pimukseksi luokitellaan aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista.

Rahoitusleasingso- pimuksilla hankitut hyödykkeet merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Nämä hyödykkeet ja niihin liittyvät vuokraveroitukset esitetään osana konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ja korollisia velkoja.



Rahoitusleasingsopimusten osalta tuloslaskelmassa esitetään leasingomaisuuden poistot ja velasta aiheutuneet korkokulut. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tasaerinä vuokraajan kuluessa.

Konsernin ollessa vuokralle antajana rahoitusleasingsopimukset kirjataan taseeseen saamisina, ja muiden vuokrasopimusten hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Vuokrasopimuksina käsitellään myös järjestelyt, jotka eivät ole oikeudelliselta muodoltaan vuokrasopimuksia, mutta jotka antavat oikeuden käyttää hyödykettä maksua tai toistuvia maksuja vastaan.

#### VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden hankintameno on määritetty luonteensa mukaan fifo-menetelmää tai painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää normaalin toiminta-asteen mukaisen osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myyntikustannukset.

#### RAHOITUSVARAT, RAHOITUSVELAT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Kun rahoitusvara tai -velka merkitään kirjanpitoon kaupankäyntipäivänään, konserni arvostaa sen hankintamenoon, joka on yhtä suuri kuin siitä annetun tai saadun vastikkeen käypä arvo. Konsernin rahoitusvarat on alkuperäisen kirjaamisen jälkeistä arvostusta varten luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, konsernin myöntämiin lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin.

LUOKKA	RAHOITUSINSTRUMENTTI	ARVOSTUS
stulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Valuuttatermiinit, valuuttaoptiot, valuuttanvaihtosopimukset, korkotermiinit, korkofutuurit, korko-optiot, koronvaihtosopimukset, sähkötermiinit, maakaasujohdannaiset, sijoitustodistukset, yritystodistukset, sijoitusrahasotot, kytketyt johdannaiset	Käypä arvo
Lainat ja saamiset	Pitkäaikaiset lainasaamiset, pankkitalletukset, myyntisaamiset ja muut saamiset	(Jaksotettu) Hankintameno
Myytävissä olevat rahoitusvarat	Osakkeet, joukkovelkakirjasijoitukset	Käypä arvo

#### Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Käypä arvo on rahamäärä, johon omaisuuserä voidaan vaihtaa tai jolla velka voidaan suorittaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä. Ne johdannaiset, joihin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin. Nämä kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen luokkaan. Taseessa erät esitetään siirtosaamisissa ja siirtoveloissa. Käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti tapahtumahetkellään rahoituseriin.

#### Lainat ja muut saamiset

Lainoihin ja saamisiin sisältyy pitkäaikaisia saamisia, jotka on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen korkokannan menetelmää käyttäen ottaen huomioon mahdolliset arvonalentumiset.

#### Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, jos käyvän arvon katsotaan olevan luotettavasti määritettävissä. Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvomuutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa käyvän arvon rahastossa verovaikutuksella oikaistuna. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään tuloslaskelmaan luokittelun oikaisuina silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät noteeraamattomien yritysten osakkeita, joista merkittävien on Pohjolan Voima Oy:n (PVO) ja Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) osakeomistus.

PVO ja sen tytäryhtiö TVO muodostavat yksityisen, suomalaisten teollisuus- ja voimayhtiöiden omistaman sähköntuotantokonsernin, joka toimittaa osakkeilleen sähköä omakustannushintaan. PVO omistaa ja käyttää mm. kahta ydinvoimalaitosyksikköä Olkiluodossa, Eurajoen kunnassa. Konsernilla on TVO:n A- ja C-sarjojen osakkeita sekä PVO:n A-, B-, C-, G-, H- ja M-sarjojen osakkeita. Eri osakesarjat oikeuttavat eri voimalaitosten tuottamaan sähköön. Kunkin osakesarjan omistajat vastaavat ao. sarjan kiinteistä kustannuksista osakemäärien suhteessa riippumatta siitä, onko teho- tai energiaosuutta käytetty, ja muuttuvista kustannuksista toimitettujen energiamäärien mukaisessa suhteessa.

Kemira Oyj:n omistus PVO-konsernissa, joka oikeuttaa sähköön valmiista voimalaitoksista, on arvostettu käypään arvoon perustuen sähkön markkinahinnan ja omakustannushinnan erotuksen diskontattuun rahavirtaan. Sähkön

markkinahintana on käytetty Pohjoismaisesta sähköpörsistä saatavaa sähkötermiinien noteerauksia Suomen hinta-alueella. Omakustannushinnat ovat osakesarjakohtaisia. Tulevaisuuden rahavirrat on diskontattu perustuen kuhunkin osakesarjaan liittyvien laitosten odotettuun käyttöaikaan, vesivoiman osalta mukaan lukien terminaaliarvo. Diskonttokorkona laskennassa on käytetty keskimääräistä painotettua pääomakustannusta, joka määritetään vuosittain.

Lisäksi PVO:n B2-sarjan osakkeet, jotka oikeuttavat sähköön Suomessa parhaillaan rakennettavasta Olkiluoto 3 -ydinvoimalasta, arvostetaan aiemmin osakkeilla tehtyjen kauppajen perusteella.

#### Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Käytössä olevat luottolimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

#### Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä rahoitusinstrumenttien mahdolliset arvonalentumiset. Rahoitusvaran arvonalentuminen kirjataan, kun on toteutunut tapahtuma, jolla on negatiivinen vaikutus sijoituksen tuleviin rahavirtoihin. Arvonalentumisen määrä jaksotettuun hankintamenuon arvostettujen erien osalta on kirjanpitoarvon ja saamisen tulevien rahavirtojen nykyarvon erotus. Diskonttauksessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Käypään arvoon arvostetuissa erissä käypä arvo määrää arvonalentumisen. Arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Konserni myy tietyt myyntisaamisensa rahoitusyhtiöille sopimuksessa määriteltyjen limiittien puitteissa. Myyntiin saamisiin liittyvä luottoriski ja sopimusperusteiset oikeudet kyseisiin rahoitusvaroihin siirtyvät myyntihetkellä pois konsernilta. Järjestelyyn liittyvät kulut kirjataan rahoituskuluihin.

#### Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

LUOKKA	RAHOITUSINSTRUMENTTI	ARVOSTUS
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Valuuttatermiinit, valuuttaoptiot, valuutanvaihtosopimukset, korkotermiinit, korkofutuurit, korko-optiot, koronvaihtosopimukset, sähkötermiinit, maakaasujohdannaiset, kytketyt johdannaiset	Käypä arvo
Muut rahoitusvelat	Lyhyt- ja pitkäaikaiset lainat, eläkelainat, ostovelat	(Jaksotettu) Hankintameno

#### Johdannaiset

Valuutta-, korko- ja hyödykejohdannaisten, sijoitusrahastojen sekä julkisesti noteerattujen osakkeiden käyvät arvot saadaan toimivilta markkinoilta tilinpäätöshetken hintanoteerauksen perusteella. Muiden käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien arvo määritellään arvonnäytysmallien avulla rahoitusmarkkinoilta saatavan tiedon perusteella.

Valuuttatermiinien arvomuutokset lasketaan arvostamalla termiinisopimukset tilinpäätöshetken termi-nikursseihin ja vertaamalla niitä termiinien tekohten termi-nikursseihin kautta laskettuihin vasta-arvoihin. Korkojohdannaisten käyvät arvot määritellään käyttämällä vastaavanlaisten instrumenttien tilinpäätöspäivän markkina-arvoja. Muut johdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinahintana.

Kaikki tilinpäätöshetkellä avoimna olevat johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Konsernitilinpäätöksessä avoimien johdannaissopimusten arvostustulokset on pääsääntöisesti kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Konsernin kytkettyjen johdannaisten määrä on vähäinen.

Muut rahoitusvelat merkitään taseeseen alun perin saatujen nettovarojen arvoon vähennettynä välittömällä kuluilla. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan taseeseen jaksotettuun hankintamenuon, ja saatujen nettovarojen ja lainanlyhennysten erotus kirjataan korkokuluksi lainan juoksuaikana.

#### SUOJAUSLASKENTA

IAS 39:n mukainen suojauslaskenta tarkoittaa laskentatapaa, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käypä arvo kumoaa kokonaisuudessaan tai osittain suojaattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Suojauslaskentaa sovelletaan korkoriskin ja hyödykeriskin suojauksiin. Käytetty suojauslaskentamalli on rahavirtojen suojaus.

Suojauslaskennan tehokkuutta seurataan IAS 39:n vaatimalla tavalla. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojaattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojaattavan erän käyvässä arvossa tai suojaustusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun suojausinstrumentin käyvän arvon muutos kumoaa suojaattavan erän

1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
9  
10  
11  
12  
13  
14  
15  
16  
17  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30  
31  
32  
33  
34  
35

rahavirtojen muutokset 80–125-prosenttisesti. Tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuus testataan uudelleen jokaisena tilinpäätöshetkenä.

Suojauslaskenta lakkautetaan, kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty. Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut ja oman pääoman erissä esitetyt voitot tai tappiot siirretään tuloslaskelmaan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli suojattava kohde myydään tai erääntyy. Niiden johdannais-sopimusten, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan suoraan tuloslaskelmaan.

Konserni on dokumentoinut suojaukseen ryhdyttäessä suojaussuhteen olemassaolon sisältäen tiedot suojaus-instrumentista ja suojattavasta erästä tai liiketapahtumasta, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian sekä kuvauksen tehokkuuden arvioinnista.

### Rahavirtojen suojaukset

Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan rahavirtojen vaihtelulta, joka johtuu taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvän riskin toteutumisesta. Suojausinstrumentteina rahavirran suojauksessa käytetään korko- ja hyödykejohdannaisia. IAS 39:n määrittelemää rahavirtojen suojauslaskentaa sovelletaan konsernissa valikoituihin suojauskohteisiin. Rahavirtojen suojaukseen liittyvät johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa verovaiikutuksella oikaistuna, kun ne täyttävät suojauslaskennan ehdot ja kun suojauslaskenta on tehokasta. Tehoton osuus kirjataan tuloslaskelman rahoitus-eriin. Johdannaiset, joiden osalta ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

### VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Uudelleenjärjestelymenoja, henkilöstömenoja, ympäristövelvoitteita, oikeudellisia vaateita ja tappiollisia sopimuksia varten kirjataan varauksia, kun jonkin aikaisemman tapahtuman seurauksena on syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen olemassa oleva velvoite ja on todennäköistä, että siitä aiheutuu vastaisia menoja ja veloitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan silloin, kun siitä on laadittu yksityiskohtainen, asianmukainen suunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin järjestely vaikuttaa.

Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä. Nykyarvon laskennassa käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja kyseisestä veloitetta koskevista erityisriskeistä.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

### MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävänä olevaksi, kun niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa niiden myynnistä ja myynti on erittäin todennäköinen. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoonsa tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuilla menoilla sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuuserä esitetään taseessa erillään muista omaisuuseristä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

- Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö
- Se on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta, tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tai
- Se on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetetun toiminnon tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät ja niihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät esitetään taseessa erillään muista eristä.

### MUIDEN KUIN RAHOITUSVAROJEN ARVON ALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Mikäli viitteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä käyttöarvon tai myytäessä saatavan nettomyyntihinnan perusteella. Vuosittaiset arvonalentumistestit tehdään aina liikearvoille ja sellaisille aineettomille hyödykkeille, jotka eivät ole vielä valmiita käytettäväksi.

Rahavirtaa tuottavaksi yksiköksi on määritelty raportoitava segmentti. Liikearvon arvonalentuminen testataan

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

vertaamalla raportoitavien segmenttien kerrytettävissä olevaa rahamäärää sen kirjanpitoarvoon. Konsernilla ei ole muita rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo. Liikearvot on kohdistettu raportoitaville segmenteille.

Raportoitavien segmenttien kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvona, jonka muodostavat yksikköön tulevat diskontatut vastaiset rahavirrat. Vastaisia rahavirtoja koskevat arviot perustuvat omaisuuserän jatkuvalle käytölle ja liiketoimintajohdon viimeisimmille viisivuotisennusteille. Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu olettaen vuosittaisen kasvun olevan nolla. Rahavirta-arviot eivät sisällä omaisuuserien suorituskyvyn parantamisen, investointien tai vastaisten uudelleenjärjestelyjen vaikutuksia.

Arvonalentumistappio kirjataan siinä tapauksessa, että omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen kirjanpitoarvo. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistestien yksityiskohdista on annettu tietoa liitetiedossa 11.

Jos viimeisimmän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut positiivinen muutos kerrytettävästä rahamäärästä tehdyissä arvioissa, peruutetaan aikaisempina vuosina tehty arvonalentumiskirjaus korkeintaan siihen arvoon asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta.

## PÄÄSTÖOIKEUDET

EU:n päästökauppajärjestelmän piirissä on konsernista Helsingborgin toimipaikka Ruotsissa ja Oulun toimipaikka Suomessa. Päästöoikeudet käsitellään hankintamenoarvostettavina aineettomina hyödykkeinä. Ilmaiseksi saadut päästöoikeudet on arvostettu nimellisarvoon (nollan suuruisiksi). Varaus päästöoikeuksien palautusvelvoitteen täyttämiseksi kirjataan, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Konsernin taseessa ei ole päästöoikeuksiin liittyviä eriä, mikäli toteutuneet päästöt allittavat vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien määrän ja päästöoikeuksia ei ole ostettu markkinoilta. Päästöoikeuksista on kerrottu ympäristöriskien ja -vastuiden liitetiedossa 31.

## OMAT OSAKKEET

Omien osakkeiden hankinta siihen liittyvine menoineen on esitetty konsernitilinpäätöksessä oman pääoman vähenyksenä.

## OSINGONJAKO

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

## OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, lukuun ottamatta Kemira Oyj:n hallussa pitämiä omia osakkeita. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan käyttämällä keskimääräistä painotettua osakemäärää huomioiden osakepohjaisen palkitsemisjärjestelmän osakkeet.

## KERTALUONTEISET ERÄT

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia tai jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan kertaluonteisia. Tyypillisesti kertaluonteiset erät voivat aiheutua omaisuuden mynnistä, arvonalentumisesta ja toiminnan uudelleenjärjestelystä. Kertaluonteisia eriä on käsitelty toimintakertomuksessa.

## KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisia.

Konsernissa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Niiden pohjalta tehtävät kirjanpidolliset arviot vastaavat lähtökohtaisesti vain harvoin tosiasiallisia tuloksia. Seuraavassa käsitellään arvioita ja oletuksia, joihin liittyy merkittävä riski varojen ja velkojen kirjanpitoarvon olennaisesta muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana.

### Liikearvon arvioitu arvon alentuminen

Liikearvon ja muun omaisuuden arvonalentumistestien yhteydessä määritellään tulevia rahavirtoja, jotka perustuvat tärkeimmiltä oletuksiltaan bruttokatetasoihin, diskonttaus korkoon ja ennusteiden ajanjaksoon. Huomattava negatiivinen kehitys rahavirtojen toteutumisessa ja korkokehityksessä voi johtaa arvonalentumisen kirjaustarpeeseen. Lisätietoja liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyistä oletuksista sekä herkkyyksilyysistä esitetään liitetiedossa 11.

### PVO-konsernin sijoituksen arvioitu käypä arvo

Konsernin sijoitukset sisältävät noteeraamattomia osakkeita, joista arvoltaan suurin on yhtiön omistus PVO-konsernissa. Käytössä olevat osakkeet on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu sähkön markkinahinnan ja

omakustannushinnan erotuksen diskontattuun rahavirtaan. Todellinen käyvän arvon kehitys voi poiketa tehdyistä arvioista mm. sähkön hinnan, ennusteiden ajanjakson tai diskonttauskoron takia. Lisätietoja PVO-konsernin käyvän arvon määräytymisestä esitetään liitetiedossa 14.

#### **Etuuspohjaiset eläkkeet**

Etuuspohjaisten eläkevastuiden määrittelyyn liittyy oletuksia, joiden huomattavat muutokset voivat vaikuttaa eläkevelan ja eläkekulujen suuruuteen. Vakuutusmaattiset laskelmat sisältävät johdon antamia oletuksia, kuten diskonttauskoron, palkankorotus- ja työsuhteiden päättävyysoletukset. Liitetiedossa 23 on tarkempia tietoja etuuspohjaisten eläkkeiden laskennassa käytetyistä oletuksista.

#### **Varaukset**

Varausten kirjaaminen tilinpäätökseen edellyttää johdon arviota, koska varauksiin liittyvien veloitteiden tarkka euromäärä ei ole tilinpäätöstä laadittaessa selvillä.

#### **Laskennalliset verot**

Verotuksellisiin tappioihin tai muihin eriin liittyvien laskennallisten verosaamisten kirjaamista varten johto arvioi määrän, jonka verran yhtiölle todennäköisesti syntyy verotettavaa tuloa, niin että verosaamiset pystytään hyödyntämään. Todellinen tuloskehitys voi poiketa arviosta, jolloin muutos vaikuttaa tulevien tilikausien veroihin.

## 2. SEGMENTTITIEDOT

### **KONSERNIN ORGANISAATION KUVAUS**

Vuonna 2012 Kemiran liiketoiminta oli organisoitu kolmeen tulosvastuulliseen, asiakaskeskeiseen segmenttiin, jotka olivat Paper, Municipal & Industrial ja Oil & Mining. 1.1.2013 Kemira aloitti uuden organisaatorakenteen mukaisen liiketoiminnan raportoinnin. Raportoitavat segmentit ovat Paper, Municipal & Industrial, Oil & Mining ja ChemSolutions.

Suurimmat muutokset verrattuna aikaisempaan raportointiin ovat:

- Muut-yksikköön aikaisemmin kirjattu Ruotsin ja Suomen palveluliikevaihto kuuluu uudessa organisaatiossa Paper-segmenttiin.
- Aiemmin Kemiran raportoiman Muut-yksikön kulut on kohdistettu neljälle segmentille.
- Uudessa raportoinnissa Kemira on soveltanut "omistajuusperiaatetta", jonka mukaan jokaisen tuotantoyksikön omistaa tietty segmentti.

### **RAPORTOITAVAT SEGMENTIT**

Segmentti-informaatio esitetään perustuen konsernin sisäiseen organisaatioon ja raportointirakenteeseen. Segmenttien varat ja velat käsittävät ne varat ja velat, jotka ovat suoraan tai perustellusti kohdistettavissa segmenteille. Segmenttien varoihin on laskettu aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, osuudet osakkuusyhteisöissä, vaihtomaisuus ja korottomat saamiset. Segmenttien velkoihin sisältyvät lyhytaikaiset korottomat velat.

#### **Paper**

Paper-segmenttiin kuuluu massa- ja paperiteollisuuden kemikaaleja ja tuotekokonaisuuksia, jotka parantavat asiakkaiden kannattavuutta ja raaka-aine- ja energiatehokkuutta sekä tukevat kestävä kehitystä.

#### **Municipal & Industrial**

Municipal & Industrial -segmenttiin kuuluu vedenkäsittelykemikaaleja sekä kunnalliseen että teolliseen vedenpuhdistukseen. Vahvuuksia ovat korkeatasoinen prosessiosaaminen sekä laaja valikoima vedenkäsittelykemikaaleja, joita toimitetaan luotettavasti asiakkaillemme.

#### **Oil & Mining**

Oil & Mining -segmenttiin kuuluu innovatiivisia kemiallisia erotus- ja prosessiratkaisuja öljy- ja kaivosteollisuudelle, jossa vesi on keskeinen tekijä. Hyödyntämällä osaamista asiakkaat voivat parantaa tehokkuuttaan ja tuottavuuttaan.

#### **ChemSolutions**

ChemSolutions-segmenttiin kuuluu orgaanisten suolojen ja happojen liiketoiminta, joka keskittyy palvelemaan asiakkaita elintarvike- ja rehumarkkinoilla sekä lääke- ja kemianteollisuudessa.

2013	Paper	Municipal & Industrial	Oil & Mining	ChemSolutions	Konserni
<b>Liikevaihto</b>	1 067,6	659,4	311,5	190,6	2 229,1
<b>Liikevoitto</b>	45,7	-23,4	6,5	13,8	42,6
Rahoituskulut, netto					-39,0
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista					-1,1
<b>Voitto ennen veroja</b>					2,5
Tuloverot					-28,4
<b>Tilikauden tulos</b>					-25,9
Poistot	-45,2	-22,9	-15,3	-6,2	-89,6
Arvonalentumiset	-6,9	0,0	-2,8		-9,7
Muut erät, joihin ei liity rahasuorituksia	-16,9	-4,3	-1,6	-0,5	-23,3
Investoinnit	-75,2	-46,9	-69,9	-5,5	-197,5
<b>MUUT SEGMENTTITIEDOT</b>					
Sidottu pääoma segmenteittäin (netto)	739,9	255,3	223,1	23,4	1 241,7
Segmentin varat	872,7	359,7	265,2	31,6	1 529,2
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,6	0,2			0,8
Myytävissä olevat rahoitusvarat					233,6
Laskennalliset verosaamiset					36,0
Muut sijoitukset					9,2
Saamiset etuusperusteisista eläkejärjestelyistä					29,8
Muut varat					165,0
Rahavarat					102,0
Siirretty myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin					105,4
<b>Varat yhteensä</b>					2 211,0
Segmentin velat	133,4	104,6	42,1	8,2	288,3
Pitkäaikaiset korolliset velat					279,9
Lyhytaikaiset korolliset velat					278,4
Muut velat					219,1
Myytäväksi oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat					19,8
<b>Velat yhteensä</b>					1 085,5
2012	Paper	Municipal & Industrial	Oil & Mining	ChemSolutions	Konserni
<b>Liikevaihto</b>	1 005,6	686,6	321,1	227,6	2 240,9
<b>Liikevoitto</b>	44,7	-16,5	14,2	-9,3	33,1
Rahoituskulut, netto					-15,7
Osuus osakkuusyritysten voitoista tai tappioista					11,2
<b>Voitto ennen veroja</b>					28,6
Tuloverot					-6,2
<b>Tilikauden tulos</b>					22,4
Poistot	-45,9	-38,1	-16,5	-12,5	-113,0
Arvonalentumiset	-2,8	-12,4	-0,5	-18,1	-33,8
Muut erät, joihin ei liity rahasuorituksia	-17,4	-24,1	-6,2	-4,5	-52,2
Investoinnit	-72,2	-31,7	-20,2	-10,0	-134,1

Liite

2012	Paper	Municipal & Industrial	Oil & Mining	Chem Solutions	Konserni
<b>MUUT SEGMENTTITIEDOT</b>					
Sidottu pääoma segmenteittäin (netto)	771,6	325,2	162,6	95,5	1 354,9
Segmentin varat	898,0	411,1	217,1	125,2	1 651,4
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,5	0,7			122,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat					264,0
Laskennalliset verosaamiset					30,1
Muut sijoitukset					9,8
Saamiset etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä					16,5
Muut varat					141,7
Rahavarat					132,7
Siirretty myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin					93,3
<b>Varat yhteensä</b>					<b>2 462,3</b>
Segmentin velat	126,9	86,6	54,5	29,7	297,7
Pitkäaikaiset korolliset velat					387,5
Lyhytaikaiset korolliset velat					277,2
Muut velat					228,3
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat					11,0
<b>Velat yhteensä</b>					<b>1 201,7</b>

**MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT****Liikevaihto asiakkaan maantieteellisen sijainnin mukaan**

	2013	2012
Suomi, kotipaikkavaltio	329,2	312,7
Muu Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	941,9	919,9
Pohjois-Amerikka	675,5	689,4
Etelä-Amerikka	152,5	172,7
Aasia ja Tyynenmeren alue	130,0	146,2
<b>Yhteensä</b>	<b>2 229,1</b>	<b>2 240,9</b>

**Pitkäaikaiset varat maantieteellisen sijainnin mukaan**

	2013	2012
Suomi, kotipaikkavaltio	582,7	783,5
Muu Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	435,2	369,8
Pohjois-Amerikka	254,0	265,3
Etelä-Amerikka	83,4	151,1
Aasia ja Tyynenmeren alue	76,3	62,5
<b>Yhteensä</b>	<b>1 431,6</b>	<b>1 632,2</b>

**Tiedot merkittävistä asiakkaista**

Koska konsernilla on useita merkittäviä asiakkaita, yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta ei ole kertynyt vähintään 10 % liikevaihdosta vuosina 2013 tai 2012.

## 3. LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2013	2012
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	3,6	0,1
Vuokratuotot	3,3	2,3
Vakuutuskorvaukset	0,1	2,5
Konsultointi	0,5	0,5
Palveluveloitukset	0,0	2,6
Romun ja jätteen myynti	0,3	0,3
Royalty-, knowhow- ja lisenssituotot	0,6	0,6
Muut liiketoiminnan tuotot	6,8	4,9
<b>Yhteensä</b>	<b>15,2</b>	<b>13,8</b>

Pitkäaikaisten varojen myyntivoittoihin sisältyy 3,6 milj. e (0,1 milj. e) kiinteistöjen ja tuotantoalueiden myyntivoittoja.

## 4. LIKETOIMINNAN KULUT

	2013	2012
Valmisteverastojen muutos (varaston lisäys + / vähennys -)	-1,5	-36,5
Valmistus omaan käyttöön <sup>1)</sup>	-2,1	-2,0
<b>Yhteensä</b>	<b>-3,6</b>	<b>-38,5</b>
<b>Materiaalit ja palvelut</b>		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	1 214,8	1 293,1
Aine- ja tarvikevarastojen muutos (varaston lisäys + / vähennys -)	-10,6	-9,7
Ulkopuoliset palvelut	21,5	11,5
<b>Yhteensä</b>	<b>1 225,7</b>	<b>1 294,9</b>
<b>Henkilöstökulut</b>	<b>333,5</b>	<b>343,6</b>
<b>Liiketoiminnan muut kulut</b>		
Vuokrat	37,8	47,4
Pitkäaikaisten varojen myyntitappiot	46,0	0,1
Muut liiketoiminnan kulut	463,0	427,3
<b>Yhteensä</b>	<b>546,8</b>	<b>474,8</b>
<b>Liiketoiminnan kulut yhteensä</b>	<b>2 102,4</b>	<b>2 074,8</b>

<sup>1)</sup> Valmistus omaan käyttöön sisältää lähinnä pitkäaikaisten varojen hankintoihin kohdistuvia palkka- ja henkilömenoja sekä varastosta otettuja aineita ja tarvikkeita.

Muihin liiketoiminnan kuluihin sisältyy 2013 tutkimus- ja kehittämismenoja 32,1 milj. e (36,7 milj. e) mukaan lukien saadut avustukset. Saadut avustukset olivat 3,5 milj. e (4,3 milj. e). Nämä vähentävät tutkimus- ja kehittämismenoja.



	Liite	2013	2012
<b>HENKILÖSTÖKULUT</b>			
<b>Palkat ja palkkiot</b>			
Palkat		255,3	267,6
Kemira Oyj:n toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat	32	1,3	1,5
Osakeperusteiset maksut	5	0,6	2,4
<b>Yhteensä</b>		<b>257,2</b>	<b>271,5</b>
<b>Henkilösivukulut</b>			
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	23	14,5	8,1
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt		21,9	28,5
Muut henkilösivukulut		39,9	35,5
<b>Yhteensä</b>		<b>76,3</b>	<b>72,1</b>
<b>Henkilöstökulut yhteensä</b>		<b>333,5</b>	<b>343,6</b>
<b>HENKILÖMÄÄRÄ</b>			
<b>Henkilömäärä keskimäärin maantieteellisen sijainnin mukaan</b>			
Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka		2 625	2 935
Pohjois-Amerikka		1 272	1 359
Etelä-Amerikka		396	417
Aasia ja Tyynenmeren alue		339	332
<b>Yhteensä</b>		<b>4 632</b>	<b>5 043</b>
Henkilömäärä Suomessa keskimäärin		1 027	1 173
Henkilömäärä Suomen ulkopuolella keskimäärin		3 605	3 870
<b>Yhteensä</b>		<b>4 632</b>	<b>5 043</b>
<b>Henkilömäärä 31.12.</b>		<b>4 453</b>	<b>4 857</b>
<b>TILINTARKASTUSYHTEISÖ DELOITTE &amp; TOUCHE OY:N PALKKIOT JA PALVELUT</b>			
Tilintarkastuspalkkiot		1,3	1,1
Palkkiot veropalveluista		0,0	0,0
Palkkiot muista palveluista <sup>2)</sup>		1,1	0,1
<b>Yhteensä</b>		<b>2,4</b>	<b>1,2</b>

<sup>2)</sup> Muihin palveluihin sisältyy pääosin 3F yrityshankintaan liittyviä palkkiota.

## 5. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

**KANNUSTINJÄRJESTELMÄ AVAINHENKILÖILLE**

Kemira Oyj:n hallitus päätti perustaa uuden, jo päättyneitä vuosien 2007–2012 järjestelyä seuraavan, avainhenkilöille suunnatun osakepohjaisen kannustinjärjestelyn vuosille 2013–2014 osana konsernin kannustus- ja sitouttamisjärjestelmiä. Järjestelyn nojalla tapahtuva osakepalkkioiden suorittaminen on ehdollinen yhtiön hallituksen asettamien ansaintakriteerien saavuttamiselle. Osakepalkkion suorittaminen perustuu sidotun pääomaan tuotto-% tavoitteen saavuttamiseen.

Kannustinjärjestelyn nojalla kolmen vuoden jaksolta suoritettava kokonaispalkkio ei voi ylittää osallistujien kohdalla 100 prosenttia osallistujan bruttopalkasta samalta jaksolta. Mikäli ansaintakriteerit saavutetaan kokonaisuudessaan, tämän kolmen vuoden pituisen järjestelyn puitteissa suoritettavien palkkioiden arvioidaan olevan bruttomäärältään enintään noin 600 000 Kemiran osaketta. Soveltuvat verot vähennetään bruttopalkkiosta ja jäljelle jäävä nettoarvo suoritetaan osallistujille Kemiran osakkeina. Järjestelyn perusteella ansaitut osakkeet on omistettava vähintään kaksi vuotta kunkin palkkiosuorituksen jälkeen.

Kannustinjärjestelyssä mahdollisesti luovutettavina osakkeina käytetään yhtiön omistuksessa olevia tai osakemarkkinoilta hankittavia Kemira Oyj:n osakkeita.

**Osakepalkkiojärjestelmä 2010**

Ansaintajakso	2010
Osakkeiden omistusvelvollisuus	2 vuotta
Osakkeiden vapautuminen	2013
Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	1,9
Rahana maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	2,6
Toteutuneet tilikauden päättyessä, (1 000 kpl)	221
Henkilöitä	64

Osakepalkkiojärjestelmän 2013 ansaintajakso on päättynyt, ja tämän ohjelman osalta asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

**KANNUSTINJÄRJESTELMÄ JOHTORYHMÄN JÄSENIÄ**

Kemira Oyj:n hallitus päätti perustaa uuden, jo päättyneitä vuosien 2009–2011 järjestelyä seuraavan, johtoryhmän jäsenille suunnatun osakepohjaisen kannustinjärjestelyn vuosille 2012–2014 osana konsernin kannustus- ja sitouttamisjärjestelmiä. Järjestelyn nojalla tapahtuva osakepalkkioiden suorittaminen on ehdollinen yhtiön hallituksen asettamien ansaintakriteerien saavuttamiselle. Järjestelyssä käytetään sekä yhtiön sisäistä että ulkopuoliseen vertailuun perustuvaa ansaintakriteeriä. Sisäinen ansaintatavoite on jaettu kolmeen yhden vuoden pituiseen ansaintajaksoon: 2012, 2013 ja 2014. Osakepalkkion suorittaminen perustuu käyttökatteen (EBITDA) ja nettovelan

kehityksen perusteella lasketun sisäisen arvon tavoitteen saavuttamiseen. Järjestelyyn sisältyy lisäksi kolmen vuoden jaksolle asetettu yhtiön ulkopuoliseen vertailuun perustuva tavoite, joka on sidottu osakkeen kokonaistuoton suhteelliseen kehitykseen (TSR) perustuvaan tavoitteeseen vuosina 2012–2014.

Kannustinjärjestelyn nojalla kolmen vuoden jaksolta suoritettava kokonaispalkkio ei voi ylittää toimitusjohtajan kohdalla 120 prosenttia eikä muiden osallistujien kohdalla 100 prosenttia osallistujan bruttopalkasta samalta jaksolta. Mikäli ansaintakriteerit saavutetaan kokonaisuudessaan, tämän kolmen vuoden pituisen järjestelyn puitteissa suoritettavien palkkioiden arvioidaan olevan bruttomäärältään enintään noin 900 000 Kemiran osaketta. Soveltuvat verot vähennetään bruttopalkkiosta ja jäljelle jäävä nettoarvo suoritetaan osallistujille Kemiran osakkeina.

Järjestelyn perusteella ansaitut osakkeet on omistettava vähintään kaksi vuotta kunkin palkkiosuorituksen jälkeen. Lisäksi johtoryhmän jäsenten on niin kauan kuin he ovat tämän järjestelyn osallistujia pidettävä viisikymmentä prosenttia osakepalkkiojärjestelmien perusteella saaduista osakkeista kunnes he omistavat Kemiran osakepohjaisten kannustinjärjestelmien nojalla saatuja Kemiran osakkeita arvoltaan vähintään vuosittaista bruttopalkkaansa vastaavan määrän.

Kannustinjärjestelyssä suoritettavat osakkeet muodostuvat joko yhtiön omistuksessa olevista tai julkisesta kaupankäynnistä hankituista Kemira Oyj:n osakkeista.

Johtoryhmän jäsenille suunnatun osakepohjaisen kannustinjärjestelyn lisäksi Kemiralla on muille avainhenkilöille suunnattu osakepohjainen kannustinjärjestely, johon johtoryhmän jäsenet eivät osallistu.

**Osakepalkkiojärjestelmä 2010**

Ansaintajakso	2010
Osakkeiden omistusvelvollisuus	2 vuotta
Osakkeiden vapautuminen	2013
Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	0,9
Rahana maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	0,9
Toteutuneet tilikauden päättyessä, (1 000 kpl)	78
Henkilöitä	9

Osakepalkkiojärjestelmän 2013 ansaintajakso on päättynyt, ja tämän ohjelman osalta asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

Liite

**Pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmä 2012-2014**

1	Ansaintajakso	2012–2014
2	Osakkeiden omistusvelvollisuus	2 vuotta
3	Osakkeiden vapautuminen	2017
4	Osakkeina maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	0,5
5	Rahana maksettavan palkkion käypä arvo, milj. e	0,5
6	Henkilöitä	12

7	<b>Osakepalkkiojärjestelmien vaikutus liikevoittoon</b>	Avainhenkilöille	Johtoryhmän jäsenille	2013 Yhteensä	2012 Yhteensä
8	Osakkeina maksettavat palkkiot	0,1	0,1	0,2	1,1
9	Rahana maksettavat palkkiot	0,3	0,1	0,4	1,3
10	<b>Yhteensä</b>	0,4	0,2	0,6	2,4

## 6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

	2013	2012
<b>Poistot aineettomista hyödykkeistä</b>		
Muut aineettomat hyödykkeet	9,4	10,5
Kehittämismenot	3,9	3,8
<b>Yhteensä</b>	<b>13,3</b>	<b>14,3</b>
<b>Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä</b>		
Rakennukset ja rakennelmat	12,8	20,1
Koneet ja kalusto	61,0	74,2
Muut aineelliset hyödykkeet	2,6	4,4
<b>Yhteensä</b>	<b>76,4</b>	<b>98,7</b>
<b>Arvonalentumiset aineettomista hyödykkeistä</b>		
Liikearvo	0,0	19,5
Muut aineettomat hyödykkeet	0,0	0,0
<b>Yhteensä</b>	<b>0,0</b>	<b>19,5</b>
<b>Arvonalentumiset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä</b>		
Maa-alueet	0,0	2,1
Rakennukset ja rakennelmat	2,6	8,0
Koneet ja kalusto	6,8	4,1
Muut aineelliset hyödykkeet	0,2	0,1
<b>Yhteensä</b>	<b>9,6</b>	<b>14,3</b>
<b>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</b>	<b>99,3</b>	<b>146,8</b>

Vuonna 2013 on kirjattu arvonalennus 9,6 milj. e rakennuksista ja rakennelmista, koneista ja kalustosta ja muista aineellisista hyödykkeistä. Arvonalennukset liittyivät pääosin Suomessa, Vaasassa sijaitsevan prosessikemikaalitehtaan sulkemiseen.

Vuonna 2012 kirjattiin arvonalennus 33,8 milj. e liikearvosta, muista aineettomista hyödykkeistä ja aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Arvonalennukset liittyivät pääosin uudelleenjärjestelyohjelmaan "Fit for Growth" ja Kemira Chem-Solutions B.V.:n liikearvon arvonalentumiseen 18,0 milj. e.

Liikearvon arvonalentumistestaus on esitetty liitetiedossa 11.

## 7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	2013	2012
<b>Rahoitustuotot</b>		
Osinkotuotot	0,2	7,8
Korkotuotot		
Korkotuotot lainoista ja saamisista	0,7	1,4
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjatui- rahoitusvaroista	3,2	4,8
Muut rahoitustuotot	0,3	1,1
<b>Yhteensä</b>	<b>4,4</b>	<b>15,1</b>
<b>Rahoituskulut</b>		
Korkokulut		
Korkokulut muista veloista	-11,3	-16,5
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjatui- rahoitusveloista	-6,6	-7,0
Muut rahoituskulut <sup>1) 2)</sup>	-28,0	-7,3
<b>Yhteensä</b>	<b>-45,9</b>	<b>-30,8</b>
<b>Kurssierot</b>		
Kurssierot käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjatui- varoista ja veloista	11,7	-16,8
Lainoista ja saamisista	-2,2	-1,2
Muista veloista	-7,0	18,0
<b>Yhteensä</b>	<b>2,5</b>	<b>0,0</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>	<b>-39,0</b>	<b>-15,7</b>
Nettorahoituskulut liikevaihdosta %	1,7	0,7
Nettokorot liikevaihdosta %	0,6	0,8
<b>Suojauslaskennan piirissä olevista rahoitusinstrumenteista aiheutuneet muutokset laajassa tuloslaskelmassa</b>		
Rahavirran suojaus: laajaan tuloslaskelmaan merkitty määrä	-2,3	-1,0
<b>Yhteensä</b>	<b>-2,3</b>	<b>-1,0</b>
<b>Kurssierot</b>		
Realisoituneet	7,2	8,7
Realisoitumattomat	-4,7	-8,7
<b>Yhteensä</b>	<b>2,5</b>	<b>0,0</b>

<sup>1)</sup> Sisältää sähkönsuojauksesta käyvän arvon muutosta 3,2 milj. e (-2,3 milj. e).

<sup>2)</sup> Sisältää Kemiran titaanidioksidia valmistavan Sachtleben osakkuusyrityksen osakkeiden (39 %) myyntiin liittyvän kertaluonteisen alaskirjauksen 23 milj. e.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
16
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

Liite

## 8. OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

	2013	2012
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>122,8</b>	<b>158,8</b>
Uudelleenryhmittely	0,0	-12,7
Pääomanpalautukset	0,0	-26,8
Saadut osingot	0,0	-7,7
Vähennykset	-120,9	0,0
Osuus osakkuusyritysten voitoista (+) / tappioista (-)	-1,1	11,2
Valuuttakurssierot	0,0	0,0
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>0,8</b>	<b>122,8</b>

Kemira Oyj ja Rockwood Holdings Inc. allekirjoittivat 14.2.2013 sopimuksen, jonka mukaan Rockwood ostaa Kemiran osakeomistuksen (39 %) titaanidioksidia valmistavasta Sachtleben osakkuusyrityksestä. Kauppahinta oli 97,5 miljoonaa euroa, ja se vaikutti positiivisesti Kemiran kassavirtaan vuoden 2013 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Kemira teki noin 23 miljoonan euron alaskirjauksen liittyen Sachtleben osakkuusyritykseen.

Nimi	Maa	Kaupunki	Konsernin omistusosuus %	
			2013	2012
FC Energia Oy	Suomi	Ikaalinen	34,0	34,0
FC Power Oy	Suomi	Ikaalinen	34,0	34,0
Haapaveden Ympäristöpalvelut Oy	Suomi	Haapavesi	40,5	40,5
Honkalahden Teollisuuslaituri Oy	Suomi	Joutseno	50,0	50,0
Kemwater Phil., Corp.	Filippiinit	Manila	0,0	40,0
Sachtleben GmbH	Saksa	Frankfurt am Main	0,0	39,0
White Pigment LLC	Yhdysvallat	Princeton NJ	0,0	39,0

**YHTEENVETO OSAKKUUSYRITYSTEN VAROISTA, VELOISTA, LIIKEVAIHDESTA JA TILIKAUDEN TULOISTA (YRITYSTEN 100 % LUVUT)**

	2013	2012
Varat	23,1	871,8
Velat	21,4	682,0
Liikevaihto	5,5	701,8
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	0,2	28,7

Osakkuusyritysten kanssa toteutetut lähipiiriliiketoimet on esitetty liitetiedossa 32.

## 9. TULOVEROT

	2013	2012
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-25,4	-29,5
Edellisten tilikausien verot	-0,2	-0,3
Laskennallisten verojen muutos	-2,8	23,6
<b>Yhteensä</b>	<b>-28,4</b>	<b>-6,2</b>

Tuloverot nousivat 28,4 milj. euroon (6,2 milj. e) pääsääntöisesti verovähennyskeltovottomien kulujen ja Suomen verokannan muutoksen vuoksi. Tytäryhtiöillä on verotappioita 93,3 milj. e (58,7 milj. e), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Lisäksi laajaan kansainväliseen liiketoimintaansa liittyen konsernilla on useita tuloverotukseen ja välilliseen verotukseen liittyviä verotapauksia.

## TULOSLASKELMAN VEROKULUN JA KONSERNIN KOTIMAAN VEROKANNALLA LASKETTUIEN VEROJEN VÄLINEN TÄSMÄYTYŚ

	2013	2012
Tulos ennen veroja	2,5	28,6
Verot emoyhtiön verokannan mukaan 24,5 %	-0,6	-7,0
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	-1,4	-7,4
Verovapaat tulot ja vähennyskeltovottomat kulut	-5,8	-3,1
Osakkuusyriyten vaikutus	-0,3	2,8
Verotappiot	-16,3	-4,6
Edellisten tilikausien verot	-0,2	-0,3
Oikaisu aikaisempien kausien laskennallisiin veroihin	1,8	14,3
Suomen yhteisöverokannan muutos	-5,6	0,0
Ruotsin yhteisöverokannan muutos	0,0	-0,7
Muut	0,0	-0,2
<b>Tuloverot tuloslaskelmassa</b>	<b>-28,4</b>	<b>-6,2</b>

## MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROKULUT / -TUOTOT OVAT SEURAAVAT:

	2013			2012		
	Ennen veroja	Verokulu (-) /-tuotto (+)	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verokulu (-) /-tuotto (+)	Verojen jälkeen
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-41,1	14,1	-27,0	7,0	-1,5	5,4
Muuntoerot			-17,7			2,3
Rahavirran suojaus	-3,2	0,9	-2,3	-1,3	0,3	-1,0
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus	29,8	-7,2	22,6	-43,9	5,3	-38,6
<b>Muut laajan tuloksen erät</b>	<b>-14,5</b>	<b>7,8</b>	<b>-24,4</b>	<b>-38,2</b>	<b>4,1</b>	<b>-31,9</b>

Liite

## 10. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2013	2012
<b>Osakekohtainen tulos, laimentamaton</b>		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	-31,6	17,7
Keskimääräinen painotettu osakemäärä <sup>1)</sup>	152 038 834	152 037 158
<b>Laimentamaton osakekohtainen tulos, e</b>	<b>-0,21</b>	<b>0,12</b>
<b>Osakekohtainen tulos, laimennettu</b>		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	-31,6	17,7
Keskimääräinen painotettu osakemäärä <sup>1)</sup>	152 038 834	152 037 158
Oikaisut:		
Osakepohjaisen palkitsemisjärjestelmän perusteella mahdollisesti liikkeelle laskettavat omat osakkeet	140 033	136 082
Keskimääräinen painotettu osakemäärä laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa	152 178 867	152 173 240
<b>Laimennettu osakekohtainen tulos, e</b>	<b>-0,21</b>	<b>0,12</b>

<sup>1)</sup> Osakkeiden keskimääräinen painotettu lukumäärä, joka ei sisällä konsernin hallussa olevia omia osakkeita.

Vertailutiedot vuodelta 2012 on oikaistu uudistetun IAS 19, Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti, lisätietoja esitetty konsernitilinpäätöksen laatisperiaatteissa.

## 11. LIIKEARVO

	Liite	2013	2012
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>		<b>522,5</b>	<b>606,0</b>
Tytäryrityksen hankinta	27	32,5	0,0
Lisäykset		1,5	0,0
Tytäryritysten myynnit		-41,1	0,0
Arvonalentumiset		0,0	-19,5
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	18	-35,8	-57,0
Valuuttakurssierot		-7,7	-7,0
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>		<b>471,9</b>	<b>522,5</b>

Vuonna 2013 liikearvo on lisääntynyt 34,0 milj. e liittyen 3F Chimica S.p.A:n ja Soto Industries Inc:in hankintoihin. Liikearvo on vähentynyt 41,1 milj. e Brasilian saostuskemikaaliliiketoiminnan myynnistä Bauminas Química Ltda:lle. Lisäksi ChemSolutions -segmenttiin kuuluvan muurahaishappoliiketoiminnan ja Municipal & Industrial -segmenttiin kuuluvan Tanskan jakeluliiketoiminnan liikearvo 35,8 milj. e siirrettiin myytävänä olevaksi.

Vuonna 2012 liikearvosta kirjattiin 19,5 milj. e arvonalentumistappio, joka liittyi pääosin Kemira ChemSolutions B.V. -yhtiöön. Lisäksi Kemira ChemSolutions B.V. -yhtiöön liittyvää liikearvoa 57,0 milj. e siirrettiin myytävänä olevaksi.

**ARVONALENTUMISTESTAUS**

Konserni tekee liikearvon testauksen vuosittain 30.9. arvonalentumisen varalta, tai kun esiintyy viite siitä, että kirjanpitoarvo saattaa olla alle kerrytettävissä olevan rahamäärän. Rahavirtaa tuottavien yksikköjen kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin. Käyttöarvolaskelmissa käytetyt keskeiset oletukset

ovat pitkän aikavälin kasvuvauhti ja diskonttauskorko. Vuonna 2013 arvonalentumistestilaskelma ei osoittanut arvon alentumista (2012: ei arvon alentumista).

Liikearvon testaamisessa käytettävät rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmät muutettiin vuonna 2013 vastaamaan uuden organisaatorakenteen mukaista liiketoiminnan raportointia. Vertailuluvut vuodelle 2012 on oikaistu alla olevassa taulukossa kuvastamaan nykyistä rahavirtaa tuottavien yksiköiden rakennetta. Liikearvo on kohdistettu neljälle itsenäiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jotka ovat konsernin raportoivat segmentit. Raportoitava segmentti on alin taso, jolla konserni seuraa liikearvoa sisäistä raportointia varten. Konsernin neljä raportoitavaa segmenttiä ovat Paper, Municipal & Industrial, Oil & Mining ja ChemSolutions. Yhteenveto testatuista kirjanpitoarvoista ja liikearvosta konsernin raportoitavilla segmenteillä on esitetty alla olevassa taulukossa.

	31.12.2013		31.12.2012	
	Kirjanpitoarvo	josta liikearvoa	Kirjanpitoarvo	josta liikearvoa
Paper	803	322	805	324
Municipal & Industrial	303	68	341	115
Oil & Mining	225	82	163	50
ChemSolutions	24	0	96	34
<b>Yhteensä</b>	<b>1 355</b>	<b>472</b>	<b>1 405</b>	<b>523</b>

## KESKEISET OLETUKSET LIIKEARVON ARVONALENTUMISTESTAUKSESSA

### PITKÄN AIKAVÄLIN KASVUVAUHTI

Pitkän aikavälin kasvuvauhtia käytetään liikearvon arvonalentumistestauksessa. Pitkän aikavälin kasvuvauhdin oletuksena on käytetty konsernin laatimia ja ylimmän johdon hyväksymiä rahavirtaennusteita kattava viiden vuoden ennustejakson. Rahavirtojen kasvuennusteet heijastavat ylimmän johdon näkemystä myynnin ja kustannuserien kehittymisestä ennustejakson aikana. Viisivuotisen ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu olettaen kasvuvauhdin olevan nolla.

### DISKONTTAUSKORKO

Diskonnttauskorot perustuvat oikaistuun konsernin pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC) ennen veroja. Riskioikaistu WACC on määritelty jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle erikseen. Laskelmissa käytetyt diskonttauskorot konsernin raportoitavilla segmenteillä on esitetty alla olevassa taulukossa.

%	2013	2012
Paper	7,5	8,1
Municipal & Industrial	6,9	7,7
Oil & Mining	7,7	8,0
ChemSolutions	7,5	8,6

### HERKKYYSANALYYSI

Herkkyysanalyysi on tehty olettamuksilla sekä ennustekauden aikaisten rahavirtojen että ennustejakson jälkeisten rahavirtojen kasvuvauhdin heikkenemisen suhteen. Lisäksi on huomioitu olettamus yleisen korkotason noususta sekä kannattavuuden heikkeneminen. Jos rahavirrat pienenevät 10 % tai diskonttauskorko kasvaa 2 prosenttiyksikköä, eivät kumpikaan aiheuta arvonalentumiskirjausta raportoitavaan segmenttiin.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35



Liite

## 12. MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2013	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	47,2	154,7	4,5	206,4
Tytäryritysten hankinta		20,8		20,8
Lisäykset		3,9	4,5	8,4
Tytäryritysten myynti		-0,1		-0,1
Vähennykset		-0,1		-0,1
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		-12,0		-12,0
Uudelleenryhmittelyt			-0,2	-0,2
Valuuttakurssierot		-1,1	0,1	-1,0
<b>Hankintameno 31.12.</b>	47,2	166,1	8,9	222,2
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	-34,0	-111,9		-145,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		0,2		0,2
Tilikauden poistot	-3,9	-9,4		-13,3
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		11,2		11,2
Valuuttakurssierot		0,9		0,9
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	-37,9	-109,0		-146,9
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>9,3</b>	<b>57,1</b>	<b>8,9</b>	<b>75,3</b>

Myyttävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin siirrettiin muita aineettomia hyödykkeitä 0,8 milj. e. Ne olivat ChemSolutions -segmenttiin kuuluvan muurahaishappoliiketoiminnan käytössä olleita hyödykkeitä. Liitetiedossa 18 esitetään yksityiskohtaisempia tietoja myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä.

2012	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	47,2	157,1	6,1	210,4
Lisäykset		4,2	3,8	8,0
Vähennykset		-0,1		-0,1
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		-11,1		-11,1
Muut muutokset		-0,9		-0,9
Uudelleenryhmittelyt		5,4	-5,4	0,0
Valuuttakurssierot		0,1		0,1
<b>Hankintameno 31.12.</b>	47,2	154,7	4,5	206,4
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	-30,2	-112,7		-142,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				0,0
Tilikauden poistot	-3,8	-10,5		-14,3
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		10,6		10,6
Muut muutokset		0,9		0,9
Valuuttakurssierot		-0,2		-0,2
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	-34,0	-111,9		-145,9
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>13,2</b>	<b>42,8</b>	<b>4,5</b>	<b>60,5</b>

Myyttävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin siirrettiin muita aineettomia hyödykkeitä 0,5 milj. e. Ne olivat Kemira ChemSolutions B.V.:n käytössä olleita hyödykkeitä. Liitetiedossa 18 esitetään yksityiskohtaisempia tietoja myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä.

## 13. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

2013	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	50,6	392,7	1 136,5	32,9	111,0	1 723,7
Tytäryritysten hankinta	5,1	10,7	14,2	0,2	0,1	30,3
Lisäykset	0,3	4,8	55,1	3,9	52,2	116,3
Tytäryritysten myynti	-0,6	-3,0	-8,5	-4,0	-4,9	-21,0
Vähennykset		-2,0	-4,4	-0,7	-1,5	-8,6
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-0,1	-13,4	-86,6	-2,4	-3,5	-106,0
Muut muutokset			0,3	0,1	-0,1	0,3
Uudelleenryhmittelyt	0,5	-4,6	8,2	5,0	-8,8	0,3
Valuuttakurssierot	-1,3	-11,0	-28,8	-0,5	-4,1	-45,7
<b>Hankintameno 31.12.</b>	54,5	374,2	1 086,0	34,5	140,4	1 689,6
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	-8,5	-235,0	-805,6	-18,7		-1 067,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1,5	4,8	0,5		6,8
Tytäryritysten myynti		0,8	2,2	0,1		3,1
Tilikauden poistot		-12,8	-61,0	-2,6		-76,4
Arvonalentumiset		-2,6	-6,8	-0,2		-9,6
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		7,3	63,5	1,3		72,1
Muut muutokset			0,1			0,1
Valuuttakurssierot		6,2	19,3	1,1		26,6
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	-8,5	-234,6	-783,5	-18,5		-1 045,1
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	46,0	139,6	302,5	16,0	140,4	644,5

Myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin on siirretty aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä 33,9 milj. e. Ne ovat ChemSolutions -segmenttiin kuuluvan muurahaishappoliiketoiminnan ja Tanskassa jakeluliiketoiminnan käytössä olevia hyödykkeitä. Liitetiedossa 18 esitetään yksityiskohtaisempia tietoja myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä.

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat koostuvat pääosin tehdasinvestoinneista Kiinassa ja Euroopassa.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

Liite

2012	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	52,8	393,7	1 136,6	31,4	58,1	1 672,6
Lisäykset		4,9	52,2	4,3	73,9	135,3
Vähennykset	-1,7	-0,7	-7,3	-0,4		-10,1
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-1,0	-14,9	-20,3	-0,1	-2,0	-38,3
Muut muutokset		-2,3	-36,7	-1,8	-0,5	-41,3
Uudelleenryhmittelyt	-0,1	9,1	7,9	0,1	-17,0	0,0
Valuuttakurssierot	0,6	2,9	4,1	-0,6	-1,5	5,5
<b>Hankintameno 31.12.</b>	50,6	392,7	1 136,5	32,9	111,0	1 723,7
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	-8,1	-215,4	-775,7	-17,4		-1 016,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1,7	0,2	5,4			7,3
Tilikauden poistot		-20,1	-74,2	-4,4		-98,7
Arvon alentumiset	-2,1	-8,0	-4,1	-0,1		-14,3
Siirretty myytäväksi oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		8,4	12,6	0,1		21,1
Muut muutokset		2,7	35,1	2,6		40,4
Valuuttakurssierot		-2,8	-4,7	0,5		-7,0
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	-8,5	-235,0	-805,6	-18,7		-1 067,8
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	42,1	157,7	330,9	14,2	111,0	655,9

Myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin siirrettiin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä 17,2 milj. e. Ne olivat Kemira ChemSolutions B.V.:n käytössä olleita hyödykkeitä. Liitetiedossa 18 esitetään yksityiskohtaisempia tietoja myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä.

#### Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

	2013	2012
Rahoitusleasingsopimusten perusteella kirjattu hankintameno	6,2	3,7
Kertyneet poistot	-1,7	-1,6
<b>Kirjanpitoarvo</b>	<b>4,5</b>	<b>2,1</b>

Konsernin rahoitusleasingsopimukset koskevat rakennuksia ja rakennelmia, koneita ja kalustoa ja muita aineellisia hyödykkeitä.

## 14. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

	2013	2012
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>264,0</b>	<b>256,5</b>
Lisäykset	4,1	0,5
Vähennykset	-2,5	0,0
Käyvän arvon muutos	-41,1	7,0
Uudelleenryhmittely	9,1	0,0
Valuuttakurssierot	0,0	0,0
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>233,6</b>	<b>264,0</b>

Myytäviissä olevat rahavarat sisältävät noteeraamattoman Pohjolan Voima -konsernin osakkeita, joiden arvostusperiaatteet on kuvattu tarkemmin konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa. Kemira Oyj:llä on Pohjolan Voima -konserniin kuuluvasta Pohjolan Voima Oy:stä 4 % omistusosuus ja sen tytäryhtiöstä Teollisuuden Voima Oyj:stä 1 % omistusosuus. Osakkeet arvostetaan käypään arvoon käyttämällä diskontattujen rahavirtojen menetelmää. Käyvän arvon laskennassa käytetään diskonttauskorkona vuosittain määritettävää keskimääräistä painotettua pääomakustannusta. Vuonna 2013 laskennassa käytetty diskonttauskorko oli 5 %. Sähkön johdannaismarkkinahinnan 10 prosentin lasku pienentäisi osakkeiden käypää arvoa noin 13 % tai jos diskonttokorko nousisi 1 prosenttiyksiköllä, pienenesi osakkeiden käypä arvo noin 7 %.

				2013	2012
<b>Pohjolan Voima -konsernin osakkeet</b>	Osakesarja	Omistus %	Omaisuuslaji	<b>Käypä arvo</b>	<b>Käypä arvo</b>
Pohjolan Voima Oy	A	5	vesivoima	26,3	28,4
Pohjolan Voima Oy	B	3	ydinvoima	45,2	59,8
Pohjolan Voima Oy	B2	7	ydinvoima	81,2	81,2
Teollisuuden Voima Oyj	A	2	ydinvoima	48,6	68,8
Muut Pohjolan Voima Oy ja Teollisuuden Voima Oyj	C, C2, G5, G6, H, M	useita	useita	24,4	24,4
<b>Yhteensä</b>				<b>225,7</b>	<b>262,6</b>

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

## 15. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITÄIN

		Rahavirran suojauksen piirissä olevat instrumentit	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat instrumentit	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Muut velat	Tase-erien kirjanpito- arvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
2013	Liite							
<b>Pitkäaikaiset varat</b>								
Sijoitukset	14							
Myytävissä olevat rahoitusvarat			6,6		227,0		233,6	233,6
<b>Lyhytaikaiset varat</b>								
Saamiset	17							
Korolliset saamiset				0,5			0,5	0,5
Korottomat saamiset								
Myyntisaamiset				255,0			255,0	255,0
Muut saamiset			4,2				4,2	4,2
<b>Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset varat yhteensä</b>			10,8	255,5	227,0		493,3	493,3
<b>Pitkäaikaiset velat</b>								
Korolliset velat	20							
Lainat rahoituslaitoksilta						270,0	270,0	274,1
Muut velat						9,9	9,9	10,0
Muut velat						21,4	21,4	21,4
<b>Lyhytaikaiset velat</b>								
Korolliset velat	20							
Lainat rahoituslaitoksilta						58,3	58,3	59,2
Muut velat						220,1	220,1	221,0
Lyhytaikaiset korottomat velat	25							
Ostovelat						143,3	143,3	143,3
Muut velat		11,4	3,3				14,7	14,7
<b>Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset velat yhteensä</b>		11,4	3,3			723,0	737,7	743,7

2012	Liite	Rahavirran suojausten piirissä olevat instrumentit	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat instrumentit	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitusvarat	Muut velat	Tase-erien kirjanpito- arvot yhteensä	Käyvät arvot yhteensä
<b>Pitkäaikaiset varat</b>								
Sijoitukset	14							
Myytävässä olevat rahoitusvarat					264,0		264,0	264,0
<b>Lyhytaikaiset varat</b>								
Saamiset	17							
Korolliset saamiset				0,3			0,3	0,3
Korottomat saamiset								
Myyntisaamiset				292,2			292,2	292,2
Muut saamiset			3,4				3,4	3,4
<b>Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset varat yhteensä</b>			3,4	292,5	264,0		559,9	559,9
<b>Pitkäaikaiset velat</b>								
Korolliset velat	20							
Lainat rahoituslaitoksilta						379,9	379,9	386,8
Muut velat						7,6	7,6	7,7
Muut velat						21,4	21,4	21,4
<b>Lyhytaikaiset velat</b>								
Korolliset velat	20							
Lainat rahoituslaitoksilta						52,8	52,8	53,8
Muiden pitkäaikaisten lainojen lyhennykset						10,8	10,8	10,8
Muut velat						213,6	213,6	213,6
Lyhytaikaiset korottomat velat	25							
Ostovelat						157,6	157,6	157,6
Muut velat		12,1	2,6				14,7	14,7
<b>Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset velat yhteensä</b>		12,1	2,6			843,7	858,4	866,4

Myytävässä olevat rahoitusvarat sisältävät Pohjolan Voima -konsernin osakkeita.

Saatavien kirjanpitoarvo kuvaa niiden maksimaalista luottoriskiä.

Muut saamiset ja velat ovat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia johdannaisia tai rahavirran suojausten piirissä olevia johdannaisia.

Liite

	2013			Yhteensä netto	2012			Yhteensä netto
	Taso 1	Taso 2	Taso 3		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
<b>HIERARKIA</b>								
1 Myytävissä olevat rahoitusvarat	6,6		227,0	233,6			264,0	264,0
2 Valuuttajohdannaiset		0,7		0,7		1,7		1,7
3 Korkejohtannaiset, suojauskalkent		-3,6		-3,6		-6,2		-6,2
4 Muut johdannaiset		-7,6		-7,6		-6,7		-6,7
5 Rahamarkkina- ja rahastosijoitukset				0,0	7,1			7,1
<b>Yhteensä</b>	<b>6,6</b>	<b>-10,5</b>	<b>227,0</b>	<b>223,1</b>	<b>7,1</b>	<b>-11,2</b>	<b>264,0</b>	<b>259,9</b>

Taso 1: Käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla. Käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on todettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on todettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti määritettävissä.

Taso 3: Käypä arvo määritetään käyttäen arvostusmenetelmiä, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, ja nämä tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin.

	Taso 3 Yhteensä netto 2013	Taso 3 Yhteensä netto 2012
<b>TASO 3 TÄSMÄYTYSLASKELMA</b>		
<b>Instrumentti</b>		
Tasearvo 1.1.	264,0	256,5
Vaikutus laajaan tulokseen	-41,1	6,9
Siirrot	0,0	0,0
Lisäykset	4,1	0,6
Vähennykset	0,0	0,0
<b>Tasearvo 31.12.</b>	<b>227,0</b>	<b>264,0</b>

## 16. VAIHTO-OMAISUUS

	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	52,6	62,2
Valmiit tuotteet	108,6	110,0
Ennakkomaksut	8,7	9,7
<b>Yhteensä</b>	<b>169,9</b>	<b>181,9</b>

Tilikaudella kirjattiin kuluksi vaihto-omaisuutta 2,6 milj. e (9,5 milj. e), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

## 17. SAAMISET

	Liite	2013	2012
<b>Korolliset saamiset</b>			
Lainasaamiset		0,5	0,3
<b>Myyntisaamiset ja muut saamiset</b>			
Myyntisaamiset	29	255,0	292,2
Ennakkomaksut		4,3	6,5
Siirtosaamiset		30,0	31,7
Muut saamiset		31,6	22,7
<b>Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä</b>		<b>320,9</b>	<b>353,1</b>

Yli vuoden kuluttua erääntyviä eriä on myyntisaamisissa 0,3 milj. e (0,6 milj. e), siirtosaamisissa 2,0 milj. e (2,0 milj. e), muissa korottomissa saamisissa 0,6 milj. e (0,2 milj. e) ja lainasaamisissa 0,0 milj. e (0,1 milj. e).

## 18. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT

## MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT OMAISUUSERÄT

	2013	2012
Liikearvo	35,8	57,0
Aineettomat hyödykkeet	0,8	0,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	33,9	17,2
Vaihto-omaisuus	15,3	6,8
Muut lyhytaikaiset varat	19,6	11,8
<b>Yhteensä</b>	<b>105,4</b>	<b>93,3</b>

## MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELTUIHIN VAROIHIN LIITTYVÄT VELAT

	2013	2012
Ostovelat	12,3	7,7
Muut lyhytaikaiset velat	7,5	3,3
<b>Yhteensä</b>	<b>19,8</b>	<b>11,0</b>

Varat ja velat, jotka liittyvät muurahaishappoliiketoiminnan myymisestä Taminco Corporationille (Allentown, Pennsylvania, Yhdysvallat) sekä suolahapon, rikkihapon ja natriumhydroksidin (kaustinen sooda) jakeluliiketoiminnan myymisestä Tanskassa Brenntag Groupille, ovat esitetty myytävänä olevina vuoden 2013 vuositilinpäätöksessä.

Muurahaishappoliiketoiminnan myymisestä 23.12.2013 allekirjoitetun sopimuksen mukaan myyty liiketoiminnat sisältävät rehunsäilöntä tuotteet ja lentokenttäkiitoratojen jäänestoaineet. Yrityskaupan mukana uudelle omistajalle siirtyy Oulussa toimiva muurahaishapon tuotantolaitos ja noin 160 työntekijää. Yrityskaupan odotetaan toteutuvan vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen aikana. Kauppahinnaksi on sovittu 140 miljoonaa euroa, ja se maksetaan kokonaan kaupan toteuttamishetkellä. ChemSolutions -segmentin muu liiketoiminta eli natriumperkarbonaattituotanto jää Kemiralle, ja se tullaan raportoimaan Papersegmentissä.

Tanskassa jakeluliiketoiminnan myyntiin kuuluu jakeluliiketoiminta sekä tietyt omaisuuserät Kööpenhaminassa. Jakeluliiketoiminta kuuluu Kemiran Municipal & Industrial -segmenttiin. Kauppa on saatettu loppuun ensimmäisen vuosineljänneksen aikana vuonna 2014.

Varat ja velat, jotka liittyvät Kemira ChemSolutions B.V.:n myyntiin, on esitetty myytävänä olevina vuoden 2012 vuositilinpäätöksessä, koska myynnistä oli allekirjoitettu sopimus 14.12.2012. Sopimuksen mukaan Kemira myi Kemira ChemSolutions B.V.:hen kuuluvat elintarvike- ja lääketeollisuuden liiketoiminnot sekä asetaattipohjaisten kemikaalien liiketoiminnon Niacetille (Niagara Falls, USA). Kaupassa Kemira ChemSolutions B.V.:n kaikki osakkeet ja Tielin (Hollanti) tuotantolaitos siirtyivät Kemiralta Niacetille. ChemSolutionsin muut liiketoiminnot mukaan lukien kemikaali-, rehu- ja jäänpoistoliiketoiminnot, jotka liittyvät Kemiran muurahaishapon tuotantoon Oulussa (Suomi), jäivät Kemiralle. Yritysmyynti on saatettu loppuun 1.3.2013.



Liite

## 19. OMAN PÄÄOMAN LIITETIEDOT

## OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄN JA OSAKEPÄÄOMAN MUUTOKSET

	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (1 000)	Osakepääoma
1.1.2012	152 030	221,8
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmiin kuuluville avainhenkilöille ja johtoryhmän jäsenille	0	
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	11	
Omien osakkeiden hankinta	0	
Osakepalkkiojärjestelmän osakkeita palautettu	0	
31.12.2012	152 041	221,8
<b>1.1.2013</b>	<b>152 041</b>	<b>221,8</b>
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmiin kuuluville avainhenkilöille ja johtoryhmän jäsenille	0	
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	8	
Omien osakkeiden hankinta	0	
Osakepalkkiojärjestelmän osakkeita palautettu	-7	
<b>31.12.2013</b>	<b>152 042</b>	<b>221,8</b>

Kemira Oyj:llä on yksi osakelaji. Kukin osake oikeuttaa yhtiökokouksessa yhteen ääneen. 31.12.2013 Kemira Oyj:n osakepääoma oli 221,8 milj. e ja osakkeiden lukumäärä oli 155 342 557 sisältäen 3 301 006 omia osakkeita. Kemira Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä ei ole vähimmäis- ja enimmäispääomaa, eikä osakkeella ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on täysin maksettuja.

**YLIKURSSIRAHASTO**

Ylikurssirahasto on vuoden 2001 optio-ohjelman merkintöjen kautta karttunut, vanhan osakeyhtiölain (734/1978) mukainen rahasto, joka ei enää muutu.

**KÄYVÄN ARVON RAHASTOT**

Käyvän arvon rahasto on käypään arvoon arvostettujen osakkeiden sekä suojauslaskennan kautta karttuva rahasto.

**MUUT RAHASTOT**

Muut rahastot ovat paikallisten lainsäädäntöjen vaatimia. 31.12.2013 muut rahastot olivat 3,7 milj. e (4,3 milj. e).

**SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO**

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

**MUUNTOEROT**

Muuntoerot sisältää ulkomaisten yritysten tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yrityksiin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

**OMAT OSAKKEET**

Kemiran hallussa oli 31.12.2013 omia osakkeita yhteensä 3 301 006 kpl. Omien osakkeiden keskimääräinen hankintahinta oli 6,73 euroa ja osuus osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä 2,1 %. Omien osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo on 4,7 milj. euroa.

## LAAJAN TULOKSEN ERÄT OMASSA PÄÄOMASSA

	EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA									
	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
1.1.–31.12.2012										
<b>Tilikauden tulos</b>							17,7	17,7	4,7	22,4
<b>Muut laajan tuloksen erät</b>										
<b>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</b>										
Myytävissä olevat rahoitusvarat			5,4					5,4		5,4
Muuntoerot					1,6			1,6	0,7	2,3
Rahavirran suojaus			-1,0					-1,0		-1,0
<b>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</b>										
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus							-38,6	-38,6		-38,6
<b>Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen</b>			4,4		1,6		-38,6	-32,6	0,7	-31,9
<b>Tilikauden laaja tulos</b>			4,4		1,6		-20,9	-14,9	5,4	-9,5

	EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA									
	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
1.1.–31.12.2013										
<b>Tilikauden tulos</b>							-31,6	-31,6	5,7	-25,9
<b>Muut laajan tuloksen erät</b>										
<b>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</b>										
Myytävissä olevat rahoitusvarat			-27,0					-27,0		-27,0
Muuntoerot					-17,1			-17,1	-0,6	-17,7
Rahavirran suojaus			-2,3					-2,3		-2,3
<b>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</b>										
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus							22,6	22,6		22,6
<b>Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen</b>			-29,3		-17,1		22,6	-23,8	-0,6	-24,4
<b>Tilikauden laaja tulos</b>			-29,3		-17,1		-9,0	-55,4	5,1	-50,3

## 20. KOROLLISET VELAT

Liite	2013	2012	
1	<b>Lyhytaikaiset korolliset velat</b>		
2	Lainat rahoituslaitoksilta	58,3	52,8
3	Muiden pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	0,0	10,8
4	Rahoitusleasingvelat	0,9	1,1
5	Muut lyhytaikaiset velat	219,2	212,5
6	<b>Yhteensä</b>	<b>278,4</b>	<b>277,2</b>
7	<b>Pitkäaikaiset korolliset velat</b>		
8	Lainat rahoituslaitoksilta	270,0	379,9
9	Rahoitusleasingvelat	1,8	0,0
10	Muut pitkäaikaiset velat	8,1	7,6
11	<b>Yhteensä</b>	<b>279,9</b>	<b>387,5</b>
12	<b>Pitkäaikaisten velkojen erääntyminen</b>		
13	2015 (2014)	93,5	56,5
14	2016 (2015)	33,2	112,2
15	2017 (2016)	60,3	33,5
16	2018 (2017)	67,9	56,8
17	2019 (2018) tai myöhemmin	23,2	128,5
18	<b>Yhteensä</b>	<b>278,1</b>	<b>387,5</b>
19	<b>Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua</b>		
20	Lainat rahoituslaitoksilta	23,2	128,5
21	<b>Yhteensä</b>	<b>23,2</b>	<b>128,5</b>

Pitkäaikaisten velkojen valuuttajakauma on esitetty rahoitusriskien liitteessä 29.

Konsernilla ei ole vaihtovelkakirja-, debentuuri- tai joukkovelkakirjalainoja.

	2013	2012	
22	<b>Korolliset nettovelat</b>		
23	Korolliset pitkäaikaiset velat	279,9	387,5
24	Korolliset lyhytaikaiset velat	278,4	277,2
25	Rahavarat	-102,0	-132,7
26	<b>Yhteensä</b>	<b>456,3</b>	<b>532,0</b>

## 21. RAHOITUSLEASINGVELAT

	2013	2012	
27	<b>Vähimmäisvuokrien erääntymisajat</b>		
28	Vuoden kuluessa	1,0	0,9
29	Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	1,2	0,2
30	Yli 5 vuoden kuluessa	0,8	0,0
31	<b>Vähimmäisvuokrat yhteensä</b>	<b>3,0</b>	<b>1,1</b>
32	<b>Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo</b>		
33	Vähimmäisvuokrat yhteensä	3,0	0,9
34	Tulevat rahoituskulut	-0,3	0,0
35	<b>Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo yhteensä</b>	<b>2,7</b>	<b>0,9</b>
36	<b>Rahoitusleasingvelkojen nykyarvon erääntymisajat</b>		
37	Vuoden kuluessa	0,9	0,9
38	Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	1,1	0,2
39	Yli 5 vuoden kuluessa	0,7	0,0
40	<b>Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo yhteensä</b>	<b>2,7</b>	<b>1,1</b>

## 22. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET

	1.1.2013	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut tytäryritykset	Valuuttakurssi- erot ja siirrot erien välillä	31.12.2013
<b>Laskennalliset verovelat</b>							
Kertyneet poistoerot	49,6	3,1				-2,0	50,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat	31,5	0,0	-14,0			-0,1	17,4
Etuuspohjaiset eläkkeet	5,9	-2,7	5,1			-1,1	7,2
Hankitun nettovarallisuuden arvostaminen käypään arvoon <sup>1)</sup>	3,5	-0,7			6,6	-0,6	8,8
Muut erät	3,4	0,6	0,7	0,0		1,0	5,7
<b>Yhteensä</b>	<b>93,9</b>	<b>0,3</b>	<b>-8,2</b>	<b>0,0</b>	<b>6,6</b>	<b>-2,8</b>	<b>89,8</b>
Vähennetty laskennallisista verosaamisista	-54,8						-46,3
<b>Laskennalliset verovelat taseessa</b>	<b>39,1</b>						<b>43,5</b>
<b>Laskennalliset verosaamiset</b>							
Varaukset	5,4	2,9				-1,4	6,9
Vahvistetut tappiot	44,1	3,3				-1,2	46,2
Etuuspohjaiset eläkkeet	3,2	-0,7				1,3	3,8
Muut erät	32,2	-8,0	1,1	0,0		0,1	25,4
<b>Yhteensä</b>	<b>84,9</b>	<b>-2,5</b>	<b>1,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>-1,2</b>	<b>82,3</b>
Vähennetty laskennallisista veroveloista	-54,8						-46,3
<b>Laskennalliset verosaamiset taseessa</b>	<b>30,1</b>						<b>36,0</b>

	1.1.2012	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut tytäryritykset	Valuuttakurssi- erot ja siirrot erien välillä	31.12.2012
<b>Laskennalliset verovelat</b>							
Kertyneet poistoerot	58,5	-9,5				0,6	49,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat	29,6	0,2	1,7				31,5
Etuuspohjaiset eläkkeet	10,7	0,3	-5,1				5,9
Hankitun nettovarallisuuden arvostaminen käypään arvoon <sup>1)</sup>	4,4	-0,9					3,5
Muut erät	33,9	-28,2		-2,3			3,4
<b>Yhteensä</b>	<b>137,1</b>	<b>-38,1</b>	<b>-3,4</b>	<b>-2,3</b>	<b>0,0</b>	<b>0,6</b>	<b>93,9</b>
Vähennetty laskennallisista verosaamisista	-50,2						-54,8
<b>Laskennalliset verovelat taseessa</b>	<b>86,9</b>						<b>39,1</b>
<b>Laskennalliset verosaamiset</b>							
Varaukset	5,6	-0,2					5,4
Vahvistetut tappiot	48,1	-3,8				-0,2	44,1
Etuuspohjaiset eläkkeet	2,2	0,7	0,2			0,1	3,2
Muut erät	41,8	-11,2	0,3	0,6		0,7	32,2
<b>Yhteensä</b>	<b>97,7</b>	<b>-14,5</b>	<b>0,5</b>	<b>0,6</b>	<b>0,0</b>	<b>0,6</b>	<b>84,9</b>
Vähennetty laskennallisista veroveloista	-50,2						-54,8
<b>Laskennalliset verosaamiset taseessa</b>	<b>47,5</b>						<b>30,1</b>

<sup>1)</sup> Yrityshankinnoissa yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat kirjataan käypiin arvoihin, josta aiheutuva laskennallinen vero vaikuttaa liikearvoon.

Suomen yhteisöverokannan muutoksesta 24,5 %:sta 20 %:iin säädettiin 17.12.2013, ja se tulee voimaan 1.1.2014. Tämän vuoksi asiaankuuluvat laskennalliset verot on määritelty uudella 20 % verokannalla tilinpäätöksessä 31.12.2013.

Liite

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

## 23. ETUUSPOHJAISET ELÄKEJÄRJESTELYT

Liite

Kemira otti 1.1.2013 alkaen käyttöön uudistetun IAS 19 -standardin Työsuhde-etuudet. Käyttöönnoton vaikutukset on esitetty laatisperiaatteissa kohdassa "Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat".

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä kunkin toimintamaan paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisesti. Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevat järjestelyt ovat joko etuus pohjaisia tai maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Enimmäkseen nämä ovat maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Konsernilla on etuus pohjaisia järjestelyjä Suomessa, Hollannissa, Ruotsissa, Saksassa, Iso-Britanniassa, Ranskassa, Norjassa ja Kanadassa. Etuus pohjaisissa eläkejärjestelyissä etuudet määräytyvät palkkojen, eläkkeelle jäämisen, vammautumisen, kuoleman ja työsuhteen päättymisen mukaan.

Konsernilla on Suomessa merkittävä etuus pohjainen eläkejärjestely eläkesäätiö Neliopilassa, jossa osan henkilökunnan lisäeläke-etuuksista on järjestetty. Eläkesäätiö Neliopilassa piiriin kuuluvat pääsääntöisesti Kemiran palveluksessa olevat henkilöt, joiden työsuhde on alkanut ennen 1.1.1991, jolloin säätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä. Eläkejärjestelyssä etuuk-sien taso perustuu ansioihin.

## ETUUSPOHJAISET ELÄKEJÄRJESTELYT TASEESSA

	2013	2012
Etuus pohjaisten velvoitteiden nykyarvo	423,8	454,5
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-379,8	-392,2
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	44,0	62,3
Omaisuuserän rajoittamisesta johtuva vaikutus	0,0	8,3
<b>Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa</b>	<b>44,0</b>	<b>70,6</b>
Velka etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä	73,8	87,1
Saaminen etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä	-29,8	-16,5
<b>Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) etuus pohjaisista järjestelyistä taseessa</b>	<b>44,0</b>	<b>70,6</b>

## ETUUSPOHJAISET ELÄKEJÄRJESTELYT LAAJASSA TULOKSESSA

	2013	2012
Työsuorituksen perustuvat menot	12,4	4,2
Nettokorkomenot	2,1	3,9
<b>Tuloslaskelman etuus pohjaiset eläkekulut</b>	<b>14,5</b>	<b>8,1</b>
Etuus pohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus	-22,6	38,6
<b>Muut laajan tuloksen etuus pohjaiset eläkekulut</b>	<b>-22,6</b>	<b>38,6</b>
<b>Laajan tuloksen etuus pohjaiset eläkekulut</b>	<b>-8,1</b>	<b>46,7</b>

Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot ja nettokorkomenot sisältyvät henkilöstökuluihin konsernin tuloslaskelmas-sa. Etuus pohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus ovat laajassa tuloslaskelmassa osana muita laajan tuloksen eriä.

## ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEVELVOITTEIDEN NYKYARVON MUUTOS TILIKAUDEN AIKANA

	2013	2012
Eläkevelvoitteet 1.1.	454,5	366,1
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	5,7	4,8
Korkomenot	13,6	16,7
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) / voitot (-)	-9,9	81,1
Valuuttakurssierot ulkomaisista järjestelyistä	-3,6	3,8
Yrityshankintojen ja -myyntien vaikutus	-18,3	0,0
Maksetut etuudet	-24,9	-20,3
Järjestelyjen supistamiset ja velvoitteiden täyttämiset	6,1	2,5
Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	0,9	0,0
Muut muutokset	-0,3	-0,2
<b>Eläkevelvoitteet 31.12.</b>	<b>423,8</b>	<b>454,5</b>

## ETUUSPOHJAIISIIN ELÄKEJÄRJESTELYIHIN KUULUVIEN VAROJEN KÄYVÄN ARVON MUUTOS TILIKAUDEN AIKANA

	2013	2012
Varojen käypä arvo 1.1.	392,2	355,6
Korkotuotot	11,5	16,9
Työnantajan maksusuoritukset	5,0	7,1
Vakuutusmatemaattiset tappiot (-) / voitot (+)	8,0	33,4
Valuuttakurssierot ulkomaisista järjestelyistä	-1,7	-0,2
Yrityshankintojen ja -myyntien vaikutus	-12,6	0,0
Maksetut etuudet	-22,7	-20,3
Velvoitteiden täyttämiset	0,0	-0,3
Muut muutokset	0,1	0,0
<b>Varojen käypä arvo 31.12.</b>	<b>379,8</b>	<b>392,2</b>

## JÄRJESTELYYN KUULUVIEN VAROJEN JAKAUTUMINEN OMAISUUSLAJEITTAIN

	2013	2012
Osakkeet	129,9	122,2
Sijoitusrahastot, korkosijoitukset ja muut varat	234,5	254,6
Kemira Oyj:n osakkeet	1,4	1,4
Konsernin käytössä olevat kiinteistöt	14,0	14,0
<b>Varat yhteensä</b>	<b>379,8</b>	<b>392,2</b>

Merkittävin osa järjestelyyn kuuluvista varoista koostuu Suomessa Neliopilassa osakkeista ja yritysten joukkovelkakirjalainoista. Osakkeista odotetaan saatavan pitkällä aikavälillä parempi tuotto kuin yritysten joukkovelkalainoista, joskin niistä aiheutuu lyhyellä aikavälillä volatiliteettia ja riskiä. Neliopilassa sijoituspositiota hallinnoidaan siten, että tavoitteena on varojen ja velkojen yhteensovittaminen (ALM). Menettelyn tarkoituksena on pitkäaikaisten sijoitusten sovittaminen yhteen eläkejärjestelyistä aiheutuvien velvoitteiden kanssa. Sijoitukset on hajautettu niin, ettei minkään yksittäisen sijoituksen menettämisellä olisi olennaista vaikutusta varojen kokonaismäärään. Neliopilassa riskien hallinnassa käytetyt prosessit ovat pysyneet samoina kuin aiemmillä tilikausilla.

Kemiran eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen toteutunut tuotto (+) / kulu (-) oli 19,5 milj. e (50,3 milj. e).

## ETUUSPOHJAISTEN ELÄKKEIDEN LASKENNASSA KÄYTETYT KESKEISET VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETUKSET, %

	2013	2012
Diskonntauskorko	3,0–4,8	3,0–4,7
Inflaatioaste	1,0–3,3	1,5–3,0
Tulevat palkankorotukset	1,0–3,5	1,0–3,1
Tulevat eläkkeiden korotukset	1,0–3,3	1,3–3,3

## HERKKYYSANALYYSI

Jos diskonttaus korko laskisi 0,5 prosenttiyksiköllä, etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvien velvoitteiden nykyarvo nousisi 16,5 milj. e, mikäli kaikki muut oletukset säilyisivät ennallaan.

Herkkyysanalyysi perustuu siihen, että yhden oletuksen muuttuessa kaikki muut oletukset säilyvät ennallaan. Käytännössä tämä ei ole todennäköistä, ja joissakin oletuksissa tapahtuvat muutokset saattavat korreloida keskenään. Etuuspohjaisen veloitteen herkkyyden merkittävin vakuutusmatemaattisten oletuksen muutoksille on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää eläkevelvoitetta laskettaessa.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin suoritettavien maksujen tilikaudella 2014 odotetaan olevan 5,8 milj. e.

## 24. VARAUKSET

	Henkilöstö- kuluvaraukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Ympäristö- ja vahinkovaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
<b>Pitkäaikaiset varaukset</b>					
1.1.2013	4,9	2,1	14,8	0,0	21,8
Valuuttakurssierot	0,1		-0,9		-0,8
Uudet varaukset ja varausten lisäykset	1,2	0,1	10,5	1,0	12,8
Käytetyt varaukset	-0,1	-0,6	-2,3		-3,0
Käyttämättömien varausten peruuttaminen	-0,1				-0,1
Tytäryhtiömuutokset	0,4		-3,7		-3,3
Uudelleenryhmittely	-2,1		2,0		-0,1
<b>31.12.2013</b>	<b>4,3</b>	<b>1,6</b>	<b>20,4</b>	<b>1,0</b>	<b>27,3</b>
<b>Lyhytaikaiset varaukset</b>					
1.1.2013	8,1	8,9	4,9	1,9	23,8
Valuuttakurssierot	-0,3			-0,2	-0,5
Uudet varaukset ja varausten lisäykset	12,2	5,2	0,7	0,4	18,5
Käytetyt varaukset	-10,9	-1,9	-1,8	-0,2	-14,8
Käyttämättömien varausten peruuttaminen	-0,3	-0,3			-0,6
Tytäryhtiömuutokset				-1,3	-1,3
Uudelleenryhmittely	2,1		-2,0		0,1
<b>31.12.2013</b>	<b>10,9</b>	<b>11,9</b>	<b>1,8</b>	<b>0,6</b>	<b>25,2</b>
				<b>2013</b>	2012
<b>Varausten kokonaismäärän jakautuminen</b>					
Pitkäaikaiset varaukset				27,3	21,8
Lyhytaikaiset varaukset				25,2	23,8
<b>Yhteensä</b>				<b>52,5</b>	<b>45,6</b>

Vuonna 2013 henkilöstökulu- ja uudelleenjärjestelyvarausten lisäykset liittyivät pääosin Vaasan paperikemikaalitehtaan sulkemiseen ja Puolan Gdanskiin perustettuun palvelukeskukseen.

Vuonna 2012 henkilöstökulu- ja uudelleenjärjestelyvarausten lisäykset liittyivät pääosin organisaation uudelleenjärjestelyohjelmaan "Fit for Growth", jonka tavoitteena on parantaa Kemiran kannattavuutta, sisäistä tehokkuutta ja kiihdyttää kasvua kehittyvillä markkinoilla. Uudelleen-

järjestelyohjelma johti yhteensä noin 500 henkilömäärän vähentymiseen. Muut uudelleenjärjestelyistä aiheutuvat välittömät menot liittyivät tehtaiden sulkemisiin. Näitä menoja varten kirjattiin vuonna 2012 kattava varaus, ja se on tullut käytetyksi vuoden 2013 aikana.

Ympäristö- ja vahinkovaruksista kerrotaan tarkemmin liitteessä 31.

## 25. OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

	2013	2012
<b>Ostovelat ja muut velat</b>		
Saadut ennakot	1,7	0,9
Ostovelat	143,3	157,6
Siirtovelat	129,5	128,9
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	28,1	28,1
<b>Ostovelat ja muut velat yhteensä</b>	<b>302,6</b>	<b>315,5</b>
<b>Siirtovelat</b>		
Henkilöstökulut	36,3	32,6
Liikevaihtoon ja ostoihin liittyvät erät	58,6	53,4
Korot	2,2	9,2
Kurssierot	3,6	1,7
Muut	28,8	32,0
<b>Siirtovelat yhteensä</b>	<b>129,5</b>	<b>128,9</b>

## 26. MYYTYJEN TYTÄRYRITYSTEN RAHAVIRTAVAIKUTUS

	2013	2012
<b>Tytäryritysten myynti</b>		
Luovutustulot	89,2	-
Myytyjen yritysten rahavarat	-1,7	-
<b>Luovutustulot tytäryritysten myynnistä yhteensä</b>	<b>87,5</b>	<b>-</b>
<b>Myytyjen tytäryritysten varojen ja velkojen arvo</b>		
Käyttöpääoma	7,4	-
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	133,7	-
Muut korottomat saamiset	0,8	-
Korolliset velat	-0,8	-
Korottomat velat	-7,3	-
<b>Myytyjen yritysten varojen ja velkojen nettoarvo yhteensä</b>	<b>133,8</b>	<b>-</b>

## 27. LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Kemira julkaisi tiedotteen 1.7.2013, jonka mukaan se osti yksityisomistuksessa olevan 3F Chimica S.p.A:n (Sandrigo, Italia), lukuun ottamatta joitakin sen toimintoja ja Yhdysvalloissa. Kemira hankki 100 % omistusoisuuden 3F:n osakkeista hintaan ja sai näin määräysvallan 3F:stä. Hankinnasta aiheutuva alustava liikearvo on 32,5 milj. euroa, joka aiheutuu pääosin liiketoimintojen yhdistämisestä saatavasta tuotantokapasiteetista Italian ja Yhdysvaltojen tuotantolaitoksista sekä odotettavissa olevista synergiahyödyistä.

3F valmistaa kuivaa polyakryyliamidia ja emulsiopoliakryyliamidia sekä niihin liittyviä prosessikemikaaleja.

Yhtiön polymeerituotanto on taaksepäin integroitu keskeisiin raaka-aineisiin, kuten bio-akryyliamidiin ja kationisiin monomeereihin. Yrityskauppaan sisältyy kaksi tuotantolaitosta Italiassa, jotka sijaitsevat San Giorgiossa ja Sandrigossa, ja yksi tuotantolaitos Yhdysvalloissa, Missisipin Aberdeenissa. 3F:n tuotteita käytetään paperintuotannossa retentiossa ja kuivaamisessa, öljy- ja kaasuteollisuudessa poraamisessa ja talteenotossa, kaivosteollisuudessa tuotannon optimoinnissa sekä jätevesien käsittelyssä ja lietteen vedenpoistossa.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto 3F:stä maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana kirjatusta varoista ja vastattavaksi otetuista veloista.

	Liite	
<b>Maksettu vastike 1.10.2013</b>		
Käteisvarat		59,5
<b>Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät</b>		
Teknologiat, asiakassuhteet ja muut aineettomat hyödykkeet	12	20,8
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	30,4
Vaihto-omaisuus		8,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset		12,1
Rahavarat		0,9
Korolliset velat		-26,0
Laskennalliset verovelat		-6,6
Varaukset, ostovelat ja muut velat		-13,3
<b>Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä</b>		<b>27,0</b>
Liikearvo	11	32,5
		<b>59,5</b>

Hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käypä arvo on alustava, sillä näiden erien arvo on riippuvainen lopullisista arvonmäärytyksistä.

Hankintaan liittyvät menot 1,6 milj. euroa sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin vuoden 2013 konsernitu-loslaskelmassa.

Jos 3F olisi yhdistetty 1.1.2013 alkaen, konsernitu-loslaskelman mukainen pro forma -liikevaihto oli 72,5 milj.

euroa ja pro forma -liikevoitto 2,9 milj. euroa. Pro forma -luvut on annettu ainoastaan vertailtavuuden vuoksi. Ne eivät välttämättä kuvasta todellista tulosta, eivätkä ne siten ilmaise myöskään tulevaisuuden liiketoiminnan tulosta, joka on aiheutunut liiketoimintojen yhdistämisestä.

Liite

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35



## 28. JOHDANNAISINSTRUMENTIT

Liite

	2013			2012		
	< 1 vuosi	> 1 vuosi	Yhteensä	< 1 vuosi	> 1 vuosi	Yhteensä
<b>NIMELLISARVOT</b>						
<b>Valuuttajohdannaiset</b>						
Valuuttatermiinisopimukset	604,8	–	604,8	611,2	–	611,2
<b>Korkojohdannaiset</b>						
Koronvaihtosopimukset	42,6	152,0	194,6	17,4	155,8	173,2
joista rahavirran suojaukseen	42,6	152,0	194,6	17,4	155,8	173,2
Obligaatiotermiinisopimukset	–	10,0	10,0	–	10,0	10,0
joista avoimna	–	10,0	10,0	–	10,0	10,0
<b>Muut johdannaiset</b>						
Ostetut sähkösopimukset (GWh)	521,2	929,3	1 450,5	538,8	762,3	1 301,1
joista rahavirran suojaukseen (GWh)	521,2	929,3	1 450,5	538,8	718,5	1 257,3

Rahoitusinstrumenttien nimellisarvot eivät välttämättä vastaa osapuolten vaihtamia rahasuorituksia eivätkä siten yksinään tarkasteltuina anna kuvaa konsernin riskiasemasta.

	2013			2012		
	Varat brutto	Velat brutto	Yhteensä netto	Varat brutto	Velat brutto	Yhteensä netto
<b>KÄYVÄT ARVOT</b>						
<b>Valuuttajohdannaiset</b>						
Valuuttatermiinisopimukset	4,0	–3,3	0,7	3,4	–1,7	1,7
<b>Korkojohdannaiset</b>						
Koronvaihtosopimukset	–	–3,6	–3,6	–	–6,2	–6,2
joista rahavirran suojaukseen	–	–3,6	–3,6	–	–6,2	–6,2
Obligaatiotermiinisopimukset	0,2	–	0,2	–	–0,1	–0,1
joista avoimna	0,2	–	0,2	–	–0,1	–0,1
<b>Muut johdannaiset</b>						
Ostetut sähkösopimukset	–	–7,8	–7,8	–	–6,7	–6,7
joista rahavirran suojaukseen	–	–7,8	–7,8	–	–5,9	–5,9

	2013				2012			
	Varat brutto		Velat brutto		Varat brutto		Velat brutto	
	< 1 vuosi	> 1 vuosi	< 1 vuosi	> 1 vuosi	< 1 vuosi	> 1 vuosi	< 1 vuosi	> 1 vuosi
<b>KÄYVÄT ARVOT</b>								
<b>Valuuttajohdannaiset</b>								
Valuuttatermiinisopimukset	4,0	–	–3,3	–	3,4	–	–1,7	–
<b>Korkojohdannaiset</b>								
Koronvaihtosopimukset	–	–	–0,5	–3,1	–	–	–0,2	–6,0
joista rahavirran suojaukseen	–	–	–0,5	–3,1	–	–	–0,2	–6,0
Obligaatiotermiinisopimukset	–	0,2	–	–	–	–	–	–0,1
joista avoimna	–	0,2	–	–	–	–	–	–0,1
<b>Muut johdannaiset</b>								
Ostetut sähkösopimukset	–	–	–4,3	–3,5	0,2	–	–4,3	–2,6
joista rahavirran suojaukseen	–	–	–4,3	–3,5	0,2	–	–4,3	–1,8

## 29. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Kemiran konsernirahoituksen tehtävänä on huolehtia rahoitusriskien hallinnasta voimassa olevan toimintaohjeen mukaisesti. Rahoituksen toimintaohje on yhtiön hallituksen hyväksymä, ja siinä määritellään rahoituksen hallinnon toimintaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain rahoituksen toimintasuunnitelman sekä rahoitusriskien sallitut enimmäismäärät.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata yhtiötä rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta vaihteluilta ja siten turvata omalta osaltaan yhtiön tuloskehitys ja oma pääoma. Kemira käyttää erilaisia rahoitusinstrumentteja asetettujen limiittien puitteissa. Konsernissa käytetään vain sellaisia instrumentteja, joiden markkina-arvoja ja riskejä voidaan jatkuvasti ja luotettavasti seurata. Johdannaisinstrumentteja käytetään ainoastaan suojautumistarkoituksiin, ei spekulatiivisesti. Valuutta- ja korkoriskien hallinta on keskitetty konsernirahoitukseen.

## VALUUTTARISKI

Valuuttavirtariskiä syntyy sekä euroalueella että sen ulkopuolella muista kuin kotivaluutassa tapahtuvista valuuttavirroista. Konsernin merkittävimmät valuuttavirtariskit syntyvät Ruotsin kruunusta ja Kanadan dollarista. Vuoden lopussa SEK-määräinen valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 33 milj. euroa (43 milj. euroa), keskimääräisen suojausasteen ollessa 79 % (45 %). Vastaavasti CAD-määräinen valuuttavirtariski oli vasta-arvoltaan noin 30 milj. euroa (26 milj. euroa), keskimääräisen suojausasteen ollessa 42 % (50 %). Lisäksi Kemiralle aiheutuu valuuttavirtariskiä Ison-Britannian punnan, Norjan kruunun ja Yhdysvaltain dollarin osalta yhteensä vasta-arvoltaan noin 30 miljoonaa euroa.

Valuuttariskiltä suojaudutaan pääsääntöisesti valuuttatermiineillä ja -optioilla. Alla olevassa taulukossa on esitetty arvio konsernitason suurimmista valuuttavirtariskeistä.

Transaktio- ja translaatoriski, milj.e	2013				2012			
	SEK	CAD	USD	Muut	SEK	CAD	USD	Muut
Operatiivinen nettovirta <sup>1)</sup>	-33,5	30,4	4,6	49,5	-43,3	26,0	11,7	70,1
Nettolainaus	17,6	1,0	241,6	61,1	18,2	-	208,0	49,5
Johdannaiset, transaktioriskin suojaus	31,6	-19,1	-2,2	21,4	25,1	-11,4	-12,1	33,3
Johdannaiset, taseriskin suojaus	1,6	-1,0	-228,9	-68,7	-	-	-182,0	-50,2
<b>Yhteensä</b>	<b>17,3</b>	<b>11,3</b>	<b>15,1</b>	<b>63,3</b>	<b>0,0</b>	<b>14,6</b>	<b>25,6</b>	<b>102,7</b>

<sup>1)</sup> Perustuu 12 kuukauden valuuttavirtaennusteeseen

Kaupallinen nettovaluuttavirtaennuste vuodelle 2014 oli vuodenvaihteessa 2013/2014 118 milj. euroa suojausasteen ollessa 63 % (55 %). Suojausastetta seurataan päivittäin. Kokonaisvirtariskin suojaamisessa neutraali taso saavutetaan, kun ennustetusta nettovaluuttavirrasta on suojattuna 50 %. Ennustetusta virrasta on aina oltava suojattuna vähintään 30 % ja enintään 100 %. Valuuttakurssien heikentyminen kymmenellä prosentilla suhteessa euron tilinpäätöshetken kursseja käyttäen ja ilman suojaustoimintaa aiheuttaisi noin 10 milj. euron negatiivisen vaikutuksen tulokseen ennen veroja.

Koska Kemiran konsernitilinpäätös laaditaan euroina, Kemira altistuu valuutan translaatoriskille siltä osin kuin sen muualla kuin Suomessa sijaitsevien tytäryhtiöiden tulos- ja tase-erät raportoidaan muina valuuttoina kuin euroissa. Translaatoriskin kannalta merkittävimmät valuutat ovat Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu ja Brasilian real.

Konserniyhtiöiden suurimmat omat pääomat ovat Ruotsin kruunuina ja Yhdysvaltain dollareina. Tavoitteena on suojautua taseriskeiltä pitämällä taseen valuuttamääräiset velat tasapainossa valuutoittain taseen omaisuuserien kanssa. Konsernin ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen

nettosijoitusten suojauksessa seurataan omavaraisuusastetta. Konsernin politiikan mukaisesti oman pääoman suojaustoimenpiteisiin on ryhdyttävä, kun +/- 5 %:n muutos valuuttakursseissa aiheuttaa yli 1,5 prosenttiyksikön muutoksen omavaraisuusasteessa. Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksessa käytetään ensisijaisesti pitkäaikaisia lainoja. Kyseisiin suojauksiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

## KORKORISKI

Rahoituspolitiikan mukaisesti konsernin korkoriskin mittarina käytetään keskimääräistä koron määräytymisajankohtaa mittaavaa duraatiota, jonka tulee olla 6–24 kuukautta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää sekä koronvaihtosopimuksia että korko-optioita kuten myös korkotermiinejä ja korkofutuureja päästäkseen rahoituspolitiikan mukaiseen tavoitteeseen.

Konsernin korollisen lainasalkun duraatio oli vuoden 2013 lopussa 14 kuukautta (16 kuukautta). Ilman korkojohdannaisia duraatio oli 7 kuukautta (7 kuukautta). Vuoden 2013 lopussa konsernin koko lainasalkusta, johdannaiset

Liite

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

## Liite

mukaan lukien, 60 % oli kiinteään korkoon sidottua (56 %).  
Konsernin nettorahoituskustannus on noin 2,7 % (3,5 %).  
Luku on saatu jakamalla vuotuiset nettokorot ja muut rahoituskulut ilman kurssieroja ja osinkoja vastaavan ajanjakson keskimääräisellä korollisella nettovelalla. Nettorahoituskustannukseen vaikuttavat eniten euro- ja Yhdysvaltain dollarimääräisten velkojen korkotasot. Tilinpäätöspäivänä konsernin lainasalkun keskikorko oli noin 1,5 %.

Kiinteäkorkoiset rahoitusvarat ja -velat ovat alttiina korkojen muutoksesta johtuvalle hintariskille. Vaihtuvakorkoiset rahoitusvarat ja -velat, joiden korko muuttuu markkinakorkojen muuttuessa, ovat alttiina koroista johtuvalle rahavirtariskille.

Alla olevassa taulukossa on esitetty lainasalkun korkojen kiinnittämisen aikarajat.

Koron määräytyminen 31.12.2013	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Vaihtuvakorkoinen nettovelka	182	–	–	182
Kiinteäkorkoinen nettovelka	43	207	24	274
<b>Yhteensä</b>	<b>225</b>	<b>207</b>	<b>24</b>	<b>456</b>
Koron määräytyminen 31.12.2012	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Vaihtuvakorkoinen nettovelka	232	–	–	232
Kiinteäkorkoinen nettovelka	17	211	72	300
<b>Yhteensä</b>	<b>249</b>	<b>211</b>	<b>72</b>	<b>532</b>

Rahoituspolitiikan seurauksena konsernin keskikorko on yleensä matalien korkojen vallitessa lyhytaikaisten korkojen markkinatasoa korkeampi ja toisaalta korkeiden korkojen vallitessa sitä alhaisempi. Jos korkotaso olisi noussut yhden prosenttiyksikön 1.1.2014, konsernin maksamat korkokulut kasvaisivat seuraavan 12 kuukauden aikana noin 1,4 milj. euroa ennen veroja (2,1 milj. e). Kemira-konsernin nettoveloista 46 % (55 %), johdannaiset mukaan luettuna, hinnoitellaan uudelleen vuoden 2014 aikana.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoimia korkojohdannaisia, joiden markkina-arvo oli –3,6 milj. euroa (–6,2 milj. e). Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamaan konsernin lainasalkkua IAS 39:ssä määritetyllä tavalla suojauslaskennan periaatteiden mukaisesti. Suojauslaskentapolitiikka on kuvattu konsernitilinpäätöksen laskenta-periaatteissa. Yhden prosenttiyksikön nousu korkotasossa lisäisi korkojohdannaisien arvostusta noin 1,4 milj. eurolla (0,6 milj. e) omassa pääomassa ennen veroja.

#### HINTARISKI

Sähkön hinta vaihtelee markkinatilanteen mukaan hyvinkin voimakkaasti. Kemira-konsernin tavoitteena on sähköostojen suojaustoimenpiteillä tasata raaka-ainekustannuksia. Suojauspolitiikan mukaisesti suojaukset tehdään suhteessa voimassa oleviin myyntisopimuksiin siten, että suojaukset kattavat tehdyt sitoumukset. Suojausinstrumenttina käytetään pääsääntöisesti sähköpörssin johdannaisia. Suojauksiin liittyvät valuutta- ja aluehintariskit on suojattu Suomen osalta tekemällä sopimukset pääosin HELEUR-määräisinä. Ruotsin osalta suojaukset on tehty pääosin MALSEK-määräisinä, millä alueella sijaitsee suurin kulutus Ruotsissa. Valtaosa sähköjohdannaisista käsitellään rahavirtojen suojauslaskennan periaatteiden mukaisesti,

kuten edellä on todettu. Kohde-etuuden ennakoitua fyysiset toimitukset eli ostot kirjataan vasta toimituskaudella. Mikäli sähkön hinnanmuutosten suojaamiseen käytettyjen johdannaisien markkinahinta muuttuisi +/-10 prosenttia, vaikutus sähkön suojaussopimusten arvoon olisi +/-5,1 milj. euroa (+/-5,3 milj. euroa).

#### LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee sekä sijoitustoiminnan että johdannaisopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset ja sijoituspolitiikan. Konserni pyrkii minimoimaan vastapuoliriskiään käyttämällä vastapuolinaan ainoastaan hyvän luottokelpoisuuden omaavia rahoituslaitoksia sekä hajauttamalla sopimuksia näiden kesken.

Konsernirahoitus hyväksyy tytäryhtiöiden uudet pankkisuhteet. Konsernirahoituksen käyttämiä hyväksytyjä rahalaitosvastapuolia on tällä hetkellä 11, joista kaikilla on vähintään A-tason luokitus Standard & Poor'sin luottoluokitustietojen perusteella. Konsernin rahalaitosvastapuolten enimmäisriski on tilinpäätöshetkellä 106,2 milj. euroa (136,1 milj. e). Vastapuoliriskiä seurataan kuukausitasolla määrittämällä jokaiselle vastapuolelle maksimiriski saatavien markkina-arvon perusteella. Kullekin rahoituslaitokselle on olemassa hyväksyty limiitti. Rahoituksen transaktioihin liittyvistä luottoriskeistä ei tilikauden aikana syntynyt luottotappiota.

Rahoituksen vastapuoliriskiä aiheutuu siitä, että rahoitustapahtuman sopimusosapuoli ei välttämättä pysty täyttämään sopimusveloitteitaan. Riskit liittyvät lähinnä sijoitustoimintaan ja johdannaisopimusten vastapuoliriskeihin. Konsernirahoitus saa sijoittaa enintään 150 milj. euroa likvidejä varoja suomalaisten yritysten yritystodistusohjelmiin. Yksittäinen enimmäissijoitus voi

olla enintään 25 milj. euroa enintään kuudeksi kuukau-  
deksi.

Kemiralla on käytössä konsernin laajuinen luottoriski-  
politiikka. Kemira myy tuotteitaan avoimeen laskuun vain  
sellaisille yrityksille, joilla ei ole merkintöjä luottotiedoissa.  
Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä, koska  
sen asiakaskunta on laaja ja maantieteellisesti jakautunut

#### MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

	2013	2012
Eräntymättömät myyntisaamiset	212,0	247,7
1-90 päivää myöhässä olevat myyntisaamiset	40,3	43,4
Yli 91 päivää myöhässä olevat myyntisaamiset	2,7	1,1
<b>Yhteensä</b>	<b>255,0</b>	<b>292,2</b>

Myyntisaamisten arvonalentumistappio oli 4,4 milj. e (3,3 milj. e).

Vuoden 2013 joulukuussa Kemira allekirjoitti  
40 miljoonan dollarin saatavien myyntisopimuksen, jonka  
perusteella konsernin USA:ssa sijaitsevat yhtiöt voivat  
myydä tiettyjä myyntisaataviaan. Saataviin liittyvä luotto-  
riski siirtyy rahoitusyhtiölle ja 96,9 % saatavista on kirjattu  
pois taseesta. 31.12.2013 myytyjä avoimia saatavia oli  
17,8 miljoonaa euroa, joka määrä vastaa myös saatavien  
käypää arvoa. Taseeseen on jätetty 0,6 miljoonaa euroa  
saamisiin ja 0,2 miljoonaa euroa velkoihin.

#### MAKSUVALMIUS- JA UUELLEENRAHOITUSRISKI

Konsernin maksuvalmius turvataan tililimiiteillä, raha-  
markkinasijoituksilla ja valmiusluotolla. Konsernin rahava-  
rat vuoden 2013 lopussa olivat 102,0 milj. euroa (132,7 milj.  
euroa), josta 14,4 milj. euroa oli lyhytaikaisia sijoituksia  
(42,0 milj. euroa) ja 87,6 milj. euroa pankkitalletuksia (90,7  
milj. euroa).

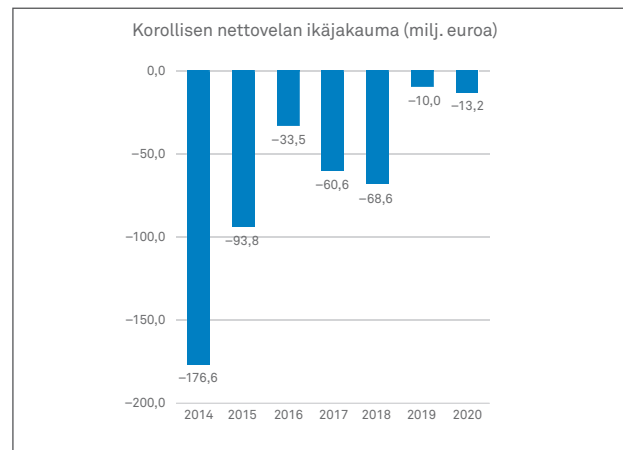
Konserni hajauttaa uudelleenrahoitusriskinsä hank-  
kimalla rahoitusta eri lähteistä. Konsernin pankkilainojen  
ja vakuutusyhtiölainojen sekä lyhytaikaisten kotimaisten  
yritystodistusohjelmien tavoitteena on tasapainottaa lai-  
nasalkun eräänymisaikataulua ja ylläpitää riittävän pitkää  
maturiteettia pitkäaikaisille lainoille.

Konsernin rahoituspolitiikan mukaan lainojen kes-  
kimääräisen eräänymisaajan tulee aina olla vähintään  
3 vuotta. Konsernilla on oltava voimassaolevia sitovia  
luottojärjestelyjä, jotka kattavat suunnitellut rahoitustar-  
peet, pitkien velkojen lyhennyserät, yritystodistuslainojen  
ja muiden sitouksettomien lyhyiden lainojen rahoitus-  
tarpeet seuraavan 12 kuukauden aikana. Lainojen uudel-  
leenrahoitus on suunniteltava siten, että korkeintaan 30 %  
kokonaislainasalkusta eräännyy seuraavien 12 kuukauden  
aikana. Vuoden 2013 lopussa velkasalkun keskimääräinen  
eräänymisaika oli 4,2 vuotta.

Konsernilla on 600 milj. euron kotimainen yritystodis-  
tusohjelma, jolla voidaan laskea liikkeelle maksimissaan  
vuoden pituisia yritystodistuksia. Vuoden 2013 lopussa  
yritystodistusmarkkinoilta hankittiin 163,8 milj. euroa. Vas-  
taavasti konsernilla oli samana ajankohtana 102 milj. euroa

eri puolille maailmaa. Useimmille asiakkaille on olemassa  
luottolimiitit, joita seurataan systemaattisesti. Joissakin  
tapauksissa käytetään dokumenttimaksuja, kuten rem-  
bursseja. Alla olevassa taulukossa on esitetty vuoden 2013  
lopulla avoinna olevien myyntisaamisten ikäjakauma.

likvidejä lyhyt- ja pitkäaikaisia sijoituksia. Lisäksi konserni  
on sopinut 5+1+1-vuotisesta 400 milj. euron valmiusluotos-  
ta. 31.12.2013 valmiusluotto oli kokonaisuudessaan nosta-  
matta. Valmiusluotto on joustava lyhyt- ja pitkäaikaisrahoi-  
tuksen muoto, jonka maksurakenne on ennakoitavissa.



#### PÄÄOMARAKENTEEN HALLINTA

Konsernin keskipitkän aikavälin tavoitteena on pitää yhtiön  
velkaantuneisuusaste (gearing) alle 60 %. Velkaantuneisuus  
lasketaan jakamalla korolliset nettovelat (korolliset velat  
– rahavarat) omalla pääomalla. Valmiusluottosopimuksen  
mukaan velkaantuneisuusaste ei saa ylittää 100 %.

Velkaantuneisuuden lisäksi eräissä muissa kahden-  
välisissä luotoissa on sopimusehto, jonka mukaan yhtiö  
vakuuttaa taloudellisen tilansa pysyvän sellaisena, että  
konsernin oma pääoma on aina vähintään 25 % konsernin  
taseen loppusummasta (omavaraisuusaste).

Hallitus ehdottaa vuoden 2013 osingoksi 0,53 euroa  
osakkeelta (0,53), mikä vastaa -255 %:n osinkosuhdetta  
(455 %). Pitkän aikavälin tavoitteena on jakaa 40–60 % ope-  
ratiivisesta nettotuloksesta osinkoina osakkeenomistajille.

Liite

	2013	2012
1 Korolliset velat	558,3	664,7
2 Rahavarat	102,0	132,7
3 Korolliset nettovelat	456,3	532,0
4 Oma pääoma	1 125,5	1 260,6
Taseen loppusumma	2 211,0	2 462,3
5 Velkaantuneisuus	41 %	42 %
6 Omavaraisuusaste	51 %	51 %

## RAHAVARAT

	2013		2012	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
9 Rahat ja pankkisaamiset	87,6	87,6	90,7	90,7
10 Rahamarkkinasijoitukset	14,4	14,4	34,9	34,9
11 Rahastosijoitukset	–	–	7,1	7,1
12 <b>Yhteensä</b>	102,0	102,0	132,7	132,7

Rahamarkkinasijoitukset ovat luonteeltaan lyhytaikaisia. Rahastosijoitusten käypä arvo perustuu vastapuolten ilmoittamiin lukuihin.

## PITKÄAIKAISET KOROLLISET VELAT JA NIIDEN LYHENNYSERÄT

## Valuutta

	31.12.2013		Erääntyminen					
	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	2014	2015	2016	2017	2018	2019–
17 EUR	195,1	190,5	25,8	76,4	24,3	24,3	16,5	23,2
18 USD	136,3	135,9	32,3	10,3	8,9	33,0	51,4	0,0
19 Muut	10,0	10,0	0,2	6,8	–	3,0	–	–
20 <b>Yhteensä</b>	341,4	336,4	58,3	93,5	33,2	60,3	67,9	23,2

## Valuutta

	31.12.2012		Erääntyminen					
	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	2013	2014	2015	2016	2017	2018–
21 EUR	227,5	219,1	12,2	24,2	78,8	24,6	24,6	54,7
22 USD	185,1	186,4	51,4	32,3	10,7	8,9	32,2	50,9
23 Muut	46,5	45,6	–	–	22,7	–	–	22,9
24 <b>Yhteensä</b>	459,1	451,1	63,6	56,5	112,2	33,5	56,8	128,5

Lukuihin sisältyvät vuoden 2014 (2013) suunnitellut lyhennykset ilman yritystodistusvelkoja, rahoitusleasingvelkoja ja muita lyhytaikaisia velkoja.

## KAIKKIEN RAHOITUSVELKOJEN RAHAVIRTA

## Luottotyyppi

	31.12.2013		Erääntyminen					
	Nostettu	Nostamatta	2014	2015	2016	2017	2018	2019–
Lainat rahoituslaitoksilta	336,4		58,3	93,5	33,2	60,3	67,9	23,2
rahoituskulut			0,9	1,4	0,5	0,9	1,0	0,3
Valmiusluotto	–	400,0						
rahoituskulut								
Rahoitusleasingvelat	2,7		0,9	0,3	0,3	0,3	0,2	0,7
rahoituskulut			0,1					
Yritystodistusohjelma	163,8	436,2	163,8					
rahoituskulut			1,0					
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	55,4		55,4					
rahoituskulut			0,8					
<b>Korolliset velat yhteensä</b>	<b>558,3</b>	<b>836,2</b>	<b>281,2</b>	<b>95,2</b>	<b>34,0</b>	<b>61,5</b>	<b>69,1</b>	<b>24,2</b>
Ostovelat	143,3							
Valuuttatermiinisopimukset								
menot	604,8		604,8					
tulot	–605,5		–605,5					
Muut johdannaiset <sup>1)</sup>	11,4		4,8	3,2	2,8	0,4	0,2	
<b>Ostovelat ja johdannaiset yhteensä</b>	<b>154,0</b>		<b>4,1</b>	<b>3,2</b>	<b>2,8</b>	<b>0,4</b>	<b>0,2</b>	
<b>Kaikki yhteensä</b>	<b>712,3</b>	<b>836,2</b>	<b>285,3</b>	<b>98,4</b>	<b>36,8</b>	<b>61,9</b>	<b>69,3</b>	<b>24,2</b>
Takaukset			3,1					

## Luottotyyppi

	31.12.2012		Erääntyminen					
	Nostettu	Nostamatta	2013	2014	2015	2016	2017	2018–
Lainat rahoituslaitoksilta	451,1		63,6	56,5	112,2	33,5	56,8	128,5
rahoituskulut			1,0	0,9	1,8	0,5	0,9	2,1
Valmiusluotto	–	300,0						
rahoituskulut								
Rahoitusleasingvelat	1,1							
rahoituskulut			0,1					
Yritystodistusohjelma	193,6	406,4	193,6					
rahoituskulut			0,8					
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	18,9		18,9					
rahoituskulut			0,5					
<b>Korolliset velat yhteensä</b>	<b>664,7</b>	<b>706,4</b>	<b>278,5</b>	<b>57,4</b>	<b>114,0</b>	<b>34,0</b>	<b>57,7</b>	<b>130,6</b>
Ostovelat	157,6							
Valuuttatermiinisopimukset								
menot	611,2		611,2					
tulot	–612,9		–612,9					
Muut johdannaiset <sup>1)</sup>	13,0		4,6	2,7	2,7	2,8	0,2	
<b>Ostovelat ja johdannaiset yhteensä</b>	<b>168,9</b>		<b>2,9</b>	<b>2,7</b>	<b>2,7</b>	<b>2,8</b>	<b>0,2</b>	
<b>Kaikki yhteensä</b>	<b>833,6</b>	<b>706,4</b>	<b>281,4</b>	<b>60,1</b>	<b>116,7</b>	<b>36,8</b>	<b>57,9</b>	<b>130,6</b>
Takaukset			2,7					

<sup>1)</sup> Koronvaihtosopimukset ja sähköjohdannaiset

## 30. VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT

	2013	2012
<b>TASEEN VELKOJEN VAKUUDEKSI ANNETUT KIINNITYKSET</b>		
Annetut kiinnitykset	0,0	0,5
<b>VASTUUSITOUMUKSET</b>		
<b>Annetut pantit</b>		
Omien sitoumusten puolesta	6,4	6,6
<b>Takaukset</b>		
Omien sitoumusten puolesta	50,4	52,9
Osakkuusyritysten puolesta	0,0	0,7
Muiden puolesta	3,1	3,0
<b>Käyttöleasingvastuut - konserni vuokralleottajana</b>		
<b>Vuokrasopimusten mukaiset vähimmäisvuokrat ovat seuraavat</b>		
Vuoden kuluessa	26,4	29,0
Yhtä vuotta pidemmän ajan ja enintään 5 vuoden kuluttua	63,3	63,2
Yli 5 vuoden kuluessa	76,6	69,2
<b>Yhteensä</b>	<b>166,3</b>	<b>161,4</b>
<b>Muut vastuut</b>		
Omien sitoumusten puolesta	1,6	1,3
Osakkuusyritysten puolesta	0,7	1,0

**MERKITTÄVIMMÄT TASEEN ULKOPUOLISET INVESTOINTISITOUMUKSET**

Merkittävimmät aineellisen käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimuksiin perustuvat sitoumukset 31.12.2013 olivat noin 12,3 milj. e (21,6 milj. e) liittyen tehdasinvestointeihin Kiinassa ja Euroopassa.

**OIKEUDENKÄYNNIT**

Kemira Oyj vastaanotti 19.8.2009 haasteen, jossa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA (CDC) haki vahingonkorvauksia kuudelta vetyperoksidituottajalta Kemira mukaan lukien, vetyperoksidiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Kanteessaan Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA hakee Dortmundin alueelliselta tuomioistuimelta Saksassa päätöstä, jolla se saisi lyhentämättömän ja täydellisen version Euroopan komission 3.5.2006 päivätystä päätöksestä, sekä vaatii, että vastaajat, Kemira mukaan lukien, veloitetaan päätöksen nojalla yhteisvastuullisesti maksamaan vahingonkorvauksia korkoineen.

Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA on ilmoittanut erittelevänsä vahingonkorvausten määrän myöhemmässä vaiheessa saatuaan ensin täydellisen version Euroopan komission päätöksestä. Suuntaa antavana osoituksena vahingonkorvausten määrästä Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA esittää kanteessaan

alustavan laskelman ylihinnausta, jonka Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:lle kanteensa siirtäneiden ja myyneiden osapuolten väitetään maksaneen vastaajille kilpailusäännösten rikkomisen seurauksena. Alkuperäisessä haasteessa väitetyn ylihinnan määrän 31.12.2008 mennessä kertyneiden korkojen kanssa todettiin olevan 641,3 miljoonaa euroa.

Sen jälkeen Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA on toimittanut vastaajien asianajajille 14.4.2011 päivätyn oikeudelle osoitetun kirjelmän ja asiantuntijalausannon. Sanotussa kirjelmässä vähimmäisvahingoksi 31.12.2010 mennessä kertyneiden korkojen kanssa, perustuen kyseiseen asiantuntijalausuntoon, on todettu 475,6 miljoonaa euroa. Kirjelmässä on edelleen todettu, että asiantuntijan vahingonkorvausanalyysi ei sisällä menetettyä voittoa.

Oikeuskäsittely on vireillä Dortmundin alueellisessa tuomioistuimessa Saksassa. Se on 29.4.2013 tekemällään päätöksellä keskeyttänyt käsittelyn ja pyytänyt Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisua toimivallasta. Kemira vastustaa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n kannetta.

Kemira Oyj on lisäksi saanut 28.4.2011 Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n Helsingin käräjäoikeuteen jättämän haasteen, jolla Cartel Damage Claims Hydrogen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

Peroxide SA hakee Kemira Oyj:ltä korvauksia vetyperoksidi-liiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vaatien enimmillään 78,0 miljoonaa euroa sekä lisäksi viivästyskorkoa 10.11.2008 lukien ja oikeudenkäyntikuluja viivästyskorkeineen. Viitatus kilpailulainsäädännön rikkomukset ovat samat, joiden johdosta CDC on nostanut kanteen Dortmundissa Saksassa. Käräjäoikeus on antanut asiassa 4.7.2013 välituomion, johon ei erikseen saa hakea muutosta. Välituomiossa käräjäoikeus katsoo olevansa toimivaltainen käsittelemään asian ja että vaatimukset eivät ole vanhentuneet ainakaan kokonaan. Asia etenee seuraavaksi pääasian käsittelyyn käräjäoikeudessa. Kemira vastustaa Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n kannaetta.

Kemira Oyj:n tytäryhtiö Kemira Chemicals Oy (aiemmin Finnish Chemicals Oy) on 9.6.2011 vastaanottanut asiakirjat, joiden mukaan CDC Project 13 SA haki Amsterdamin alioikeudessa vahingonkorvauksia neljältä yhtiöltä Kemira mukaan lukien natriumklooraattiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Euroopan komissio määräsi kesäkuussa 2008 Finnish Chemicals Oy:lle 10,15 miljoonan euron sakon natriumklooraattiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vuosina 1994–2000. Kemira Oyj osti Finnish Chemicals vuonna 2005. Amsterdamin alioikeus antaa seuraavaksi päätöksen toimivallastaan. Kemira vastustaa CDC Project 13 SA:n kannaetta.

Kemira ei tällä hetkellä pysty arvioimaan Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n ja CDC Project 13 SA:n nostamien kanteiden käsittelyn kestoa tai sen todennäköistä lopputulosta. Käsittelyjen lopputuloksesta ei voi olla varmuutta, ja Kemiralle epäsuotuisilla päätöksillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus Kemiran

liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen. Laajaan kansainväliseen liiketoimintaansa liittyen konserni on kyseisten haasteiden lisäksi osallisena useissa oikeuskäsittelyissä, ja se ei odota näiden muiden haasteiden heikentävän merkittävästi konsernin tulosta tai taloudellista asemaa.

### 31. YMPÄRISTÖRISKIT JA -VASTUUT

Suurin osa Kemiran liiketoiminnasta on kemianteollisuutta, jonka tuotteita ja toimintaa säätelevät lukuisat kansainväliset sopimukset sekä alueellinen ja kansallinen lainsäädäntö eri puolilla maailmaa. Konserni käsittelee ympäristövastuita ja -riskejä tilinpäätöksessä IFRS-säännösten mukaisesti ja noudattaa vakiintuneita sisäisiä periaatteita ja menettelytapoja. Yritysosotot ja -myynnit muuttivat konsernin ympäristövastuita. Ympäristön kunnostukseen liittyvien varauksen yhteismäärä oli 22,2 (19,7) miljoonaa euroa. Varauksen kasvu selittyy pääosin viranomaisten vaatimilla ylimääräisillä puhdistustöillä. Suurimmat varaukset koskevat Porin käytöstä poistettua läjitysalueita, tehtaiden sulkemisia ja Vaasan tehtaiden viereisen järven pohjasedimentin kunnostusta.

#### PÄÄSTÖOIKEUDET

Konsernilla on Euroopan yhteisön päästökauppadirektiivin tarkoittamia päästöoikeuksia ja -kiintiöitä yhdellä toimipaikalla Ruotsissa ja yhdellä Suomessa. Nettomääräisesti päästöoikeudet olivat konsernitasolla 59 393 hiilidioksiditonnia ylijäämäiset vuonna 2013 (29 139 alijäämäiset).



## 32. LÄHIPIIRI

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys,

tytäryritykset, osakkuusyrietykset, yhteisyrietykset, eläkesäätiö Neliapila ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joihin luetaan hallituksen ja johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

## TOIMITUSJOHTAJAN, TOIMITUSJOHTAJAN SIIJAINEN JA JOHTORYHMÄN JÄSENTEN PALKKIOT JA ETUUDET

	Palkka luontoisetuineen, e	Tulospalkkio, e	Osakepalkkio, e	2013	2012
Toimitusjohtaja Wolfgang Büchele (1.4.2012 alkaen)	744 486	220 080		964 566	655 605
Toimitusjohtaja Harri Kerminen (31.3.2012 asti)					506 637
Toimitusjohtajan sijainen Jyrki Mäki-Kala (5.5.2013 asti)	99 616	41 733		141 349	273 265
Toimitusjohtajan sijainen Jukka Hakkila (6.5.2013 alkaen)	119 779	41 778		161 557	–
Muut johtoryhmän jäsenet	2 170 117	302 450		2 472 567	2 098 535

Johtoryhmän jäsenille suunnattu osakepalkkiojärjestelmä on esitetty liitetiedossa 5.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on molemmin puolin 12 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalla ei ole oikeutta erilliseen irtisanomiskorvaukseen.

## TOIMITUSJOHTAJAN ELÄKESITOUUMUKSET JA IRTISANOMISKORVAUKSET

Kemira Oyj:n toimitusjohtaja on Wolfgang Büchele. Hän jättää toimitusjohtajan tehtävät 30.4.2014. Jari Rosendal nimitettiin 7.1.2014 Kemira Oyj:n toimitusjohtajaksi 1.5.2014 alkaen. Entinen toimitusjohtajan sijainen Jyrki Mäki-Kala siirtyi toisen yhtiön palvelukseen 5.5.2013 alkaen ja Jukka Hakkila nimitettiin toimitusjohtajan sijaiseksi 6.5.2013 alkaen.

Toimitusjohtaja kuuluu työntekijäin eläkelain TyELin piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädetyllä tavalla. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Toimitusjohtajalla ei ole erillistä lisäeläkejärjestelmää.

## HALLITUKSEN PALKKIOT

Kemira Oyj:n yhtiökokous 26.3.2013 päätti, että hallituksen vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeiden ja rahaosuuden yhdistelmänä siten, että vuosipalkkiosta 40 % maksetaan yhtiön hallussa olevina tai mikäli tämä ei ole mahdollista markkinoilta hankittavina Kemiran osakkeina ja 60 % maksetaan rahana. Päätöksen mukaan osakkeet luovutetaan hallituksen jäsenille ja tarvittaessa hankitaan markkinoilta suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun Kemiran osavuositarkastus ajalta 1.1–31.3.2013 on julkistettu.

Kokouspalkkiot maksetaan rahana ja matkustuskustannukset korvataan yhtiön matkustussäännön mukaan.

## HALLITUKSEN JÄSENET

	Osakkeet kpl	Luovutusarvo, e	Rahapalkkio, e	2013 Yhteensä, e	2012 Yhteensä, e
Jukka Viinanen, puheenjohtaja (21.3.2012 alkaen)	2 556	29 829	55 094	84 923	83 142
Pekka Paasikivi, puheenjohtaja (21.3.2012 asti)					2 400
Jari Paasikivi, varapuheenjohtaja (21.3.2012 alkaen)	1 554	18 135	41 575	59 710	54 321
Elizabeth Armstrong (26.3.2013 asti)			7 200	7 200	74 177
Wolfgang Büchele (21.3.2012 asti)					3 600
Winnie Fok	1 244	14 517	52 450	66 967	66 977
Juha Laaksonen	1 554	18 135	38 575	56 710	46 577
Kerttu Tuomas	1 244	14 517	32 650	47 167	44 177

## LÄHIPIIRIN KANSSA TOTEUTETUT LIIKETOIMET

	2013	2012
<b>Myynnit</b>		
Osakkuusyrietykset	2,3	44,0
<b>Ostot</b>		
Osakkuusyrietykset	2,6	5,5
Eläkesäätiö Neliapila	1,1	1,1
<b>Yhteensä</b>	<b>3,7</b>	<b>6,6</b>
<b>Saamiset</b>		
Osakkuusyrietykset	0,2	0,1
<b>Velat</b>		
Osakkuusyrietykset	0,3	0,5
Eläkesäätiö Neliapila	0,0	0,3
<b>Yhteensä</b>	<b>0,3</b>	<b>0,8</b>

Osakkuusyrietysten puolesta annettujen vastuusitoumusten määrät on esitetty liitteessä 30.

Lähipiiriin kuuluu Eläkesäätiö Neliapila, joka on oma juridinen yksikkönsä. Eläkesäätiö Neliapila hoitaa Kemira Oyj:n vapaaehtoisesti järjestämää lisäeläketurvaa. Eläkesäätiö Neliapila hallinnoi osaa konsernin Suomen henkilöstön eläkevaroista. Varat sisältävät Kemiran osakkeita 0,08 % yhtiön osakekannasta.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille ei ole myönnetty lainoja 31.12.2012 ja 31.12.2013. Myöskään ehdollisia erä ja sitoumuksia avainhenkilöiden puolesta ei ollut. Avainhenkilöihin kuuluvat henkilöt lähipiireineen eivät ole olennaisessa liikesuhteessa konserniin.

## 33. MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

**KONSERNIYHTIÖIDEN OSTOT JA PERUSTETUT UUDET TYTÄRYHTIÖT**

- Kemira perusti uuden yhtiön Kemira Gdańsk Sp. z.o.o.:n Puolaan 15. tammikuuta 2013.
- Kemira perusti uuden yhtiön Kemira Chemicals Germany GmbH:n Saksaan 28. maaliskuuta 2013.
- Kemira perusti uuden yhtiön Kemira (Asia) Co., Ltd.:n Kiinaan 16. elokuuta 2013.
- Kemira osti Kemira 3F Chimica S.p.A.:n, Kemira Italy S.p.A.:n ja 3F Chimica Deutschland GmbH:n 1. lokakuuta 2013.
- Kemira perusti uuden yhtiön Suomen Muurahaishappo Oy:n Suomeen 16. joulukuuta 2013.

**KONSERNIYHTIÖIDEN MYYNIT JA LOPETUKSET**

- Kemira ChemSolutions B.V. myytiin 1. maaliskuuta 2013.
- Kemira Polar A/S myytiin 31. elokuuta 2013.

**NIMENMUUTOKSET****Vanha nimi**

Kemira Chemicals S.A./N.V.  
Spruce Vakuutus Oy

- SC Kemwater Cristal SRL myytiin 1. syyskuuta 2013.
- Kemira Teesport Limited lakkautettiin 10. joulukuuta 2013.
- Nheel Quimica Ltda myytiin 10. joulukuuta 2013.

**KONSERNIYHTIÖIDEN MUUTOKSET KONSERNIN SISÄLLÄ**

- Kemira myi 100%:n omistusosuutensa Kemira Chimica Srl:ssä Kemira Europe Oy:lle 24. syyskuuta 2013.
- Kemira Europe Oy siirsi Kemira 3F Chimica S.p.A.:n osakkeet Kemira Chimica Srl:lle 15. lokakuuta 2013.
- Kemira 3F Chimica S.p.A. myi 100 %:n omistuksen 3F Chimica Deutschland GmbH:ssa Kemira Chemicals Germany GmbH:lle 4. joulukuuta 2013.

**Uusi nimi**

Kemira Chemicals NV  
Ruoholahden Kuusenkerkkä Oy

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

Liite

## 34. KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT

Kemira Oyj	Konsernin omistusosuus %	Sijainti Helsinki	Maa Suomi
3F Chimica Deutschland GmbH	100,00	Neumarkt in der Oberpfalz	Saksa
Aliada Quimica de Portugal Lda.	50,10	Estarreja	Portugali
AS Kemivesi	100,00	Tallinna	Viro
Chesapeake Agro-Iron, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Clean Water Logistics, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Corporación Kemira Chemicals de Venezuela, C.A.	100,00	Caracas	Venezuela
Finnchem Canada Inc.	100,00	Ontario	Kanada
Finnchem USA, Inc.	100,00	Delaware	Yhdysvallat
Finnish Chemicals Corporation	100,00	Delaware	Yhdysvallat
HTC Augusta Inc.	100,00	Delaware	Yhdysvallat
Industry Park i Helsingborg Förvaltning AB	100,00	Helsingborg	Ruotsi
Kemifloc a.s.	51,00	Prerov	Tšekki
Kemifloc Slovakia S.r.o.	51,00	Sol	Slovakia
Kemipol Sp. z o.o.	51,00	Police	Puola
Kemira (Asia) Co., Ltd.	100,00	Shanghai	Kiina
Kemira 3F Chimica S.p.A.	100,00	Sandriago	Italia
Kemira Argentina S.A.	100,00	Buenos Aires	Argentiina
Kemira Asia Pacific Pte. Ltd.	100,00	Singapore	Singapore
Kemira Cell sp.z.o.o	55,00	Ostroleka	Puola
Kemira Chemicals (Nanjing) Co. Ltd.	100,00	Nanjing	Kiina
Kemira Chemicals (Shanghai) Co. Ltd.	100,00	Shanghai	Kiina
Kemira Chemicals (UK) Ltd.	100,00	Harrogate	Iso-Britannia
Kemira Chemicals (Yanzhou) Co., Ltd.	100,00	Yanzhou City	Kiina
Kemira Chemicals AS	100,00	Gamle Fredrikstad	Norja
Kemira Chemicals Brasil Ltda	100,00	São Paulo	Brasilia
Kemira Chemicals Canada Inc.	100,00	Maitland	Kanada
Kemira Chemicals Germany GmbH	100,00	Frankfurt am Main	Saksa
Kemira Chemicals India Private Limited	99,99	Hyderabad	Intia
Kemira Chemicals NV	100,00	Aartselaar	Belgia
Kemira Chemicals Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Kemira Chemicals, Inc.	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Kemira Chemie Ges.mBH	100,00	Krems	Itävalta
Kemira Chile Comercial Limitada	100,00	Santiago	Chile
Kemira Chimica Srl	100,00	Milano	Italia
Kemira Chimie S.A.S.U.	100,00	Lauterbourg	Ranska
Kemira de México, S.A. de C.V.	100,00	Tlaxcala	Meksiko
Kemira Europe Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Kemira Finance Solutions B.V.	100,00	Rotterdam	Hollanti
Kemira France SAS	100,00	Lauterbourg	Ranska
Kemira Gdańsk Sp. z o.o.	100,00	Gdansk	Puola
Kemira Germany GmbH	100,00	Leverkusen	Saksa
Kemira Germany Sales GmbH	100,00	Leverkusen	Saksa
Kemira GrowHow A/S	100,00	Fredericia	Tanska
Kemira Hong Kong Company Limited	100,00	Hong Kong	Kiina
Kemira Ibérica S.A.	100,00	Barcelona	Espanja
Kemira Ibérica Sales and Marketing S.L.	100,00	Barcelona	Espanja

	Konsernin omistusosuus %	Sijainti	Maa
Kemira Indus Limited	51,00	Hyderabad	Intia
Kemira International Finance B.V.	100,00	Rotterdam	Hollanti
Kemira Italy S.p.A.	100,00	San Giorgio di Nogaro	Italia
Kemira Kemi AB	100,00	Helsingborg	Ruotsi
Kemira Kopparverket KB	100,00	Helsingborg	Ruotsi
Kemira Korea Corporation	100,00	Seoul	Etelä-Korea
Kemira KTM d.o.o.	100,00	Ljubljana	Slovenia
Kemira Logistics, Inc.	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Kemira Nederland Holding B.V.	100,00	Rotterdam	Hollanti
Kemira New Chemicals Inc.	100,00	Savannah, GA	Yhdysvallat
Kemira Operon Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Kemira Rotterdam B.V.	100,00	Rotterdam	Hollanti
Kemira South Africa (Pty) Ltd	100,00	Weltevredenpark	Etelä-Afrikka
Kemira Specialty Chemicals, Inc.	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Kemira Świecie Sp. z o.o.	100,00	Swiecie	Puola
Kemira Taiwan Corporation	100,00	Taipei	Taiwan
Kemira Uruguay S.A.	100,00	Montevideo	Uruguay
Kemira Water Danmark A/S	100,00	Esbjerg	Tanska
Kemira Water Solutions Brasil -Produtos para tratamento de agua Ltda.	100,00	São Paulo	Brasilia
Kemira Water Solutions Canada Inc.	100,00	Varenes Qs	Kanada
Kemira Water Solutions, Inc.	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Kemwater Brasil S.A.	100,00	Camaçari	Brasilia
Kemwater ProChemie s.r.o.	95,10	Bakov nad Jizerou	Tšekki
LA Water, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
PT Kemira Indonesia	100,00	Jakarta	Indonesia
Riverside Development Partners, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Ruoholahden Kuusenkerkkä Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Scandinavian Tanking System A/S	100,00	Kööpenhamina	Tanska
Suomen Muurahaishappo Oy	100,00	Helsinki	Suomi
Water Elements Las Vegas, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
Water Elements, LLC	100,00	Atlanta, GA	Yhdysvallat
ZAO "Kemira HIM"	100,00	Pietari	Venäjä
ZAO Kemira Eko	100,00	Pietari	Venäjä

### 35. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Kemira myi Brenntag Groupille suolahapon, rikkihapon ja natriumhydroksidin (kaustinen sooda) jakeluliiketoiminnan Tanskassa. Kauppaan kuului jakeluliiketoiminta sekä tietyt omaisuuserät Kööpenhaminassa. Jakeluliiketoiminta kuului Kemiran Municipal & Industrial -segmenttiin.

Kauppa on saatettu loppuun ensimmäisen vuosineljänneksen aikana vuonna 2014.

7.1.2014 Kemira Oyj:n hallitus nimitti Jari Rosendalin Kemira Oyj:n toimitusjohtajaksi 1.5.2014 alkaen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

## Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

	Liite	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
<b>Liikevaihto</b>	2	1 382 093 042,77	1 356 011 965,24
Valmisteverastojen muutos	4	5 360 719,99	14 276 924,76
Liiketoiminnan muut tuotot	3	26 077 105,50	13 863 720,94
Materiaalit ja palvelut	4	-937 879 560,52	-931 863 961,91
Henkilöstökulut	5	-47 129 227,77	-49 839 739,00
Poistot ja arvonalentumiset	6	-34 130 718,97	-29 881 605,41
Liiketoiminnan muut kulut	4	-404 735 455,50	-410 793 314,02
<b>Liikevoitto/tappio</b>		<b>-10 344 094,50</b>	<b>-38 226 009,40</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	7	147 046 343,79	86 898 894,14
<b>Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä</b>		<b>136 702 249,29</b>	<b>48 672 884,74</b>
Satunnaiset erät	8	10 760 000,00	12 071 000,00
<b>Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja</b>		<b>147 462 249,29</b>	<b>60 743 884,74</b>
Tilinpäätössiirrot	6	-474 630,03	1 790 382,73
Tuloverot	9	-5 809 899,08	6 145 810,39
<b>Tilikauden voitto</b>		<b>141 177 720,18</b>	<b>68 680 077,86</b>

## Emoyhtiön tase (FAS)

	Liite	31.12.2013	31.12.2012
<b>VASTAAVAA</b>			
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>			
Aineettomat hyödykkeet	10	100 964 301,36	114 097 259,02
Aineelliset hyödykkeet	11	27 739 469,56	24 020 440,42
<b>Sijoitukset</b>	12		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		1 521 871 906,66	1 582 549 112,46
Osuudet osakkuusyrityksissä		0,00	98 987 988,91
Muut sijoitukset		140 284 625,87	136 249 905,46
<b>Sijoitukset yhteensä</b>		1 662 156 532,53	1 817 787 006,83
<b>Pysyvät vastaavat yhteensä</b>		1 790 860 303,45	1 955 904 706,27
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>			
Vaihto-omaisuus	13	79 273 543,06	88 228 906,08
Pitkäaikaiset saamiset	14	157 196 898,40	143 711 805,66
Lyhytaikaiset saamiset	14	322 047 359,83	276 741 222,50
Rahamarkkinasijoitukset ja rahavarat	15	2 785 859,04	19 761 023,23
Rahat ja pankkisaamiset		114 914 629,36	39 602 156,70
<b>Vaihtuvat vastaavat yhteensä</b>		676 218 289,69	568 045 114,17
<b>Vastaavaa yhteensä</b>		2 467 078 593,14	2 523 949 820,44
	Liite	31.12.2013	31.12.2012
<b>VASTATTAVAA</b>			
<b>OMA PÄÄOMA</b>	16		
Osakepääoma		221 761 727,69	221 761 727,69
Ylikurssirahasto		257 877 731,94	257 877 731,94
Käyvän arvon rahasto		-5 079 068,12	-2 282 814,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		199 963 876,20	199 963 876,20
Edellisten tilikausien voitto/tappio		340 837 348,99	352 690 300,41
Tilikauden voitto/tappio		141 177 720,18	68 680 077,86
<b>Oma pääoma yhteensä</b>		1 156 539 336,88	1 098 690 900,10
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymä</b>	17	11 319 859,13	10 845 229,10
<b>Pakolliset varaukset</b>	18	26 006 246,27	17 246 839,53
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>			
Pitkäaikainen vieras pääoma	19	290 130 674,23	325 376 340,60
Lyhytaikainen vieras pääoma	20	983 082 476,63	1 071 790 511,11
<b>Vieras pääoma yhteensä</b>		1 273 213 150,86	1 397 166 851,71
<b>Vastattavaa yhteensä</b>		2 467 078 593,14	2 523 949 820,44

## Emoyhtiön rahavirtalaskelma (FAS)

	2013	2012
<b>LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA</b>		
Tilikauden tulos	141 177 720,18	68 680 077,86
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	34 130 718,97	29 881 605,41
Tuloverot	5 809 899,08	-6 145 810,39
Rahoituskulut, netto	-147 046 343,79	-86 898 894,14
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity rahavirtaa	63 701 307,67	-49 960 750,36
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	97 773 302,11	-44 443 771,62
<b>Käyttöpääoman muutos</b>		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	8 955 363,02	16 924 532,63
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-47 197 356,58	103 915 855,57
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-5 033 556,25	37 050 721,40
<b>Käyttöpääoman muutos</b>	<b>-43 275 549,81</b>	<b>157 891 109,60</b>
<b>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</b>		
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-47 766 225,86	-33 074 989,98
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	11 609 335,19	18 093 852,07
Realisoituneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot	8 679 990,78	8 931 950,42
Saadut osingot	228 906 770,99	136 551 879,14
Maksetut välittömät verot	-2 473 464,65	-3 279,65
<b>Liiketoiminnan nettorahavirta</b>	<b>253 454 158,75</b>	<b>243 946 749,98</b>
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>		
Tytäryritysten hankinta	-24 218 481,57	-7 847 070,15
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-4 084 808,00	-401 356,55
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-16 146 329,32	-7 773 477,18
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-8 107 154,15	-4 511 370,28
Luovutustulot tytäryritysten ja muiden osakkeiden myynnistä	100 034 117,62	26 832 000,00
Luovutustulot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä	3 245 955,74	3 789,64
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-13 485 092,74	-28 371 943,60
<b>Investointien nettorahavirta</b>	<b>37 238 207,58</b>	<b>-22 069 428,12</b>
<b>Rahavirta ennen rahoitusta</b>	<b>290 692 366,33</b>	<b>221 877 321,86</b>
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>		
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	0,00	70 185 247,34
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-35 245 666,37	-25 407 302,63
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	-131 411 404,02	-240 482 574,61
Maksetut osingot	-80 577 701,47	-80 575 845,00
Saadut konserniavustukset	12 071 000,00	68 194 000,00
<b>Rahoituksen nettorahavirta</b>	<b>-235 163 771,86</b>	<b>-208 086 474,90</b>
<b>Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)</b>	<b>55 528 594,47</b>	<b>13 790 846,96</b>
Rahavarat 1.1.	59 363 179,93	48 947 678,11
Valuuttakurssivoitot (+) / -tappiot (-) rahavaroista	2 808 714,00	-3 375 345,14
Rahavarat 31.12.	117 700 488,40	59 363 179,93
<b>Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)</b>	<b>55 528 594,47</b>	<b>13 790 846,96</b>

# Emoyhtiön liitetiedot

## 1. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

### LAATIMISPERUSTA

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien lakien ja säännösten mukaan (FAS). Kemira-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on FAS:n mukaan mahdollista. Alla on esitetty lähinnä ne laatimisperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita.

### ELÄKEJÄRJESTELYT

Yhtiön eläkevastuut on hoidettu osaksi eläkevakuutusyhtiössä ja osaksi omassa eläkesäätiössä. Eläkekulut perustuvat eläkevastuulaskelmiin ja kirjataan tulosvaikutteisesti.

### HENKILÖSTÖN OSAKEPOHJAINEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Osakepalkkiojärjestelmien kirjanpitokäsittely on selostettu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa. Emoyhtiössä osakepalkkiot kirjataan kuluksi maksettavien suoritussten suuruisina.

### SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista, jotka eliminoidaan konsernitasolla.

### TULOVEROT

Tuloveroihin ja laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatteita siten kuin se on mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan. Poistoneron laskennallinen verovelka ilmoitetaan liitetietona.

### AINEELLISET JA AINEETTOMAT KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan konsernin laatimisperiaatteita.

### VUOKRASOPIMUKSET

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

### RAHOITUSVARAT, RAHOITUSVELAT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Kaikki rahoitusvarat (mukaan lukien osakkeet) ja -velat on kirjattu hankinta-arvoonsa tai arvonalentumisella vähennettyyn arvoon lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, jotka on arvostettu käypään arvoonsa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen, myös johdannaisten, arvomuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoitusseriin lukuun ottamatta suojauslaskennan piirissä olevia hyödykejohdannaisia, joiden tehokas osa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Suojauslaskennan piirissä olevien hyödykejohdannaisten voiton tai tappion tehoton osuus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimusten arvostusmenetelmistä on kerrottu konsernin laatimisperiaatteissa sekä konsernin liitetiedossa 28.

Liite

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22



Liite

## 2. LIIKEVAIHTO

	2013	2012
<b>Liikevaihto toimialoittain</b>		
Paper	547 930 248,07	539 485 880,77
Municipal & Industrial	280 962 837,77	279 496 231,01
Oil & Mining	103 017 122,15	116 137 988,61
ChemSolutions	172 294 587,98	180 677 521,29
Konsernin sisäinen	242 908 678,23	210 616 316,13
Muu liikevaihto	34 979 568,57	29 598 027,43
<b>Yhteensä</b>	<b>1 382 093 042,77</b>	<b>1 356 011 965,24</b>
<b>Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain, % liikevaihdosta</b>		
Suomi	28	27
Muut EU-maat	53	53
Muu Eurooppa	11	10
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	2	3
Aasia	4	4
Muut maat	2	3
<b>Yhteensä</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

## 3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2013	2012
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	3 245 955,74	3 789,64
Vuokratuotot	1 586 042,33	1 490 200,77
Konsernin sisäiset palveluveloitukset	7 113 950,16	6 166 563,57
Muut liiketoiminnan tuotot	14 131 157,27	6 203 166,96
<b>Yhteensä</b>	<b>26 077 105,50</b>	<b>13 863 720,94</b>

## 4. KULUT

	2013	2012
<b>Valmisteverastojen muutos</b>	<b>-5 360 719,99</b>	<b>-14 276 924,76</b>
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	929 728 984,13	930 463 416,50
Aine- ja tarvikevarastojen muutos	-1 213 163,11	-5 458 408,00
Ulkopuoliset palvelut	9 363 739,50	6 858 953,41
<b>Materiaalit ja palvelut yhteensä</b>	<b>937 879 560,52</b>	<b>931 863 961,91</b>
Henkilöstökulut	47 129 227,77	49 839 739,00
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat	11 467 557,76	12 378 276,17
Konsernin sisäiset palkkiovalmistuksen kulut	187 320 563,39	211 559 739,65
Konsernin sisäiset muut palveluveloitukset	119 731 979,36	125 960 698,47
Muut kulut	86 215 354,99	60 894 599,73
<b>Liiketoiminnan muut kulut yhteensä</b>	<b>404 735 455,50</b>	<b>410 793 314,02</b>
<b>Kulut yhteensä</b>	<b>1 384 383 523,80</b>	<b>1 378 220 090,17</b>

## TILINTARKASTUSYHTEISÖ DELOITTE &amp; TOUCHE OY:N PALKKIOT JA PALVELUT

	2013	2012
Tilintarkastuspalkkiot	4 18 055,00	345 150,22
Palkkiot veropalveluista	0,00	0,00
Palkkiot muista palveluista	1 094 508,00	24 900,00

Muihin palveluihin sisältyy pääosin 3F yrityshankintaan liittyviä palkkiota.

Vuonna 2013 kulut sisälsivät pakollisten varausten nettolisäystä 8,8 milj. euroa (henkilöstökuluissa +2,6 milj. euroa, vuokrissa -0,4 milj. euroa ja muissa kuluissa +6,6 milj. euroa) ja vuonna 2012 kulut sisälsivät pakollisten varausten nettovähennystä -1,5 milj. euroa (henkilöstökuluissa +1,3 milj. euroa, vuokrissa -0,5 milj. euroa ja muissa kuluissa -2,3 milj. euroa).

## 5. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	2013	2012
Hallituksen sekä toimitusjohtajan ja hänen sijaisiensa palkat <sup>1)</sup>	1 590 150,01	1 810 879,92
Muut palkat	36 922 727,53	38 563 130,26
Eläkekulut	6 452 577,08	7 126 735,71
Muut henkilöstösivukulut	2 163 773,15	2 338 993,11
<b>Yhteensä</b>	<b>47 129 227,77</b>	<b>49 839 739,00</b>

<sup>1)</sup> Kemira Oyj:n toimitusjohtajalle maksettu palkka mukaan lukien luontaisedut oli 964 566 (1 162 242) euroa, johon sisältyi 220 080 (136 634) euroa tulospalkkioita. Toimitusjohtajan sijaisille maksetut palkat mukaan lukien luontaisedut olivat yhteensä 302 906 (273 265) euroa, johon sisältyi 83 511 (29 186) euroa tulospalkkioita.

Muut lähipiiritapahtumat esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32.

	2013	2012
<b>Henkilökunta 31.12.</b>		
Paper	76	93
Municipal & Industrial	27	32
Oil & Mining	7	9
ChemSolutions	19	9
Muut, josta	404	460
Tutkimus ja tuotekehitys	165	217
<b>Yhteensä</b>	<b>533</b>	<b>603</b>
<b>Henkilökunta keskimäärin</b>	<b>561</b>	<b>629</b>

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

Liite

## 6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

	2013	2012
<b>Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset</b>		
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>		
Aineettomien oikeuksien poistot	3 626 816,73	3 051 439,11
Aineettomien oikeuksien arvonalentumiset	9 012,11	0,00
Muun aineettoman omaisuuden poistot	25 643 458,14	21 518 542,18
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>		
Rakennusten ja rakennelmien poistot	607 731,69	754 107,63
Rakennusten ja rakennelmien arvonalentumiset	186 724,30	18 896,20
Koneiden ja kaluston poistot	4 012 473,88	4 509 623,73
Koneiden ja kaluston arvonalentumiset	25 024,00	0,00
Muiden aineellisten hyödykkeiden poistot	19 478,12	28 996,56
<b>Yhteensä</b>	<b>34 130 718,97</b>	<b>29 881 605,41</b>
<b>Poistoeron muutos (+ lisäys / – vähennys)</b>		
Aineettomat oikeudet	-325 625,61	-93 177,77
Muu aineeton omaisuus	1 616 655,07	-208 836,86
Rakennukset ja rakennelmat	-261 802,02	-145 954,94
Koneet ja kalusto	-549 516,50	-1 349 383,54
Muut aineelliset hyödykkeet	-5 080,91	6 970,38
<b>Yhteensä</b>	<b>474 630,03</b>	<b>-1 790 382,73</b>

## 7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	2013	2012
<b>Osinkotuotot</b>		
Osinkotuotot konserniyhtiöiltä	228 752 265,99	120 979 952,39
Osinkotuotot muilta	154 505,00	15 571 926,75
<b>Osinkotuotot yhteensä</b>	<b>228 906 770,99</b>	<b>136 551 879,14</b>
<b>Korkotuotot</b>		
Korkotuotot konserniyhtiöiltä	7 423 847,20	6 572 995,70
Korkotuotot muilta	3 202 488,25	4 888 081,91
<b>Korkotuotot yhteensä</b>	<b>10 626 335,45</b>	<b>11 461 077,61</b>
<b>Korkokulut</b>		
Korkokulut konserniyhtiöille	-3 380 959,23	-10 258 353,97
Korkokulut muille	-9 994 736,75	-17 868 764,54
<b>Korkokulut yhteensä</b>	<b>-13 375 695,98</b>	<b>-28 127 118,51</b>
<b>Muut rahoitustuotot</b>		
Muut rahoitustuotot konserniyhtiöiltä	402 780,49	499 824,28
<b>Muut rahoitustuotot yhteensä</b>	<b>402 780,49</b>	<b>499 824,28</b>
<b>Muut rahoituskulut</b>		
Muut rahoituskulut konserniyhtiöille	-80 190 383,53	-29 649 718,48
Muut rahoituskulut muille	-1 937 072,14	-4 448 744,30
<b>Muut rahoituskulut yhteensä</b>	<b>-82 127 455,67</b>	<b>-34 098 462,78</b>

<b>Kurssierot</b>		
Kurssierot konserniyhtiöiltä	-17 242 373,28	-17 745 895,59
Kurssierot muilta	19 855 981,79	18 357 589,99
<b>Kurssierot yhteensä</b>	<b>2 613 608,51</b>	<b>611 694,40</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>	<b>147 046 343,79</b>	<b>86 898 894,14</b>
<b>Kurssierot</b>		
Realisoituneet	8 679 990,78	8 931 950,42
Realisoitumattomat	-6 066 382,27	-8 320 256,02
<b>Yhteensä</b>	<b>2 613 608,51</b>	<b>611 694,40</b>

Vuonna 2013 muut rahoituskulut konserniyhtiöille sisältävät tytäryhtiöosakkeiden alaskirjausta 80,2 milj. e (29,6 milj. e).

## 8. SATUNNAISET ERÄT

	2013	2012
<b>Satunnaiset tuotot</b>		
Saadut konserniavustukset	10 760 000,00	12 071 000,00
<b>Yhteensä</b>	<b>10 760 000,00</b>	<b>12 071 000,00</b>
<b>Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä</b>	<b>10 760 000,00</b>	<b>12 071 000,00</b>

## 9. TULOVEROT

	2013	2012
(tuotto +, kulu -)		
Tuloverot kuluvalta vuodelta	-2 471 764,65	0,00
Tuloverot aikaisemmilta vuosilta	-1 700,00	0,00
Laskennalliset verot	-3 336 434,43	6 149 090,04
Muut verot ja veronluontoiset menot	0,00	-3 279,65
<b>Yhteensä</b>	<b>-5 809 899,08</b>	<b>6 145 810,39</b>

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

Liite

## 10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2013	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Muu aineeton omaisuus	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	30 537 920,84	6 181 419,27	4 251 126,95	178 649 425,58	<b>219 619 892,64</b>
Lisäykset	3 414 234,85		3 051 448,43	9 729 646,04	<b>16 195 329,32</b>
Vähennykset	-10 447,04				<b>-10 447,04</b>
Siirrot erien välillä	429 227,56		-522 436,11	44 208,55	<b>-49 000,00</b>
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>34 370 936,21</b>	<b>6 181 419,27</b>	<b>6 780 139,27</b>	<b>188 423 280,17</b>	<b>235 755 774,92</b>
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	<b>-12 668 787,53</b>	<b>-6 181 419,27</b>	<b>0,00</b>	<b>-86 672 426,82</b>	<b>-105 522 633,62</b>
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	10 447,04				<b>10 447,04</b>
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-3 635 828,84			-25 643 458,14	<b>-29 279 286,98</b>
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-16 294 169,33</b>	<b>-6 181 419,27</b>	<b>0,00</b>	<b>-112 315 884,96</b>	<b>-134 791 473,56</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>18 076 766,88</b>	<b>0,00</b>	<b>6 780 139,27</b>	<b>76 107 395,21</b>	<b>100 964 301,36</b>

2012	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Muu aineeton omaisuus	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	23 300 954,22	6 181 419,27	5 873 997,26	178 219 638,70	213 576 009,45
Lisäykset	3 932 446,32		3 626 790,94	152 313,98	7 711 551,24
Vähennykset	-41 819,50			-1 687 774,49	-1 729 593,99
Siirrot erien välillä	3 346 339,80		-5 249 661,25	1 965 247,39	61 925,94
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>30 537 920,84</b>	<b>6 181 419,27</b>	<b>4 251 126,95</b>	<b>178 649 425,58</b>	<b>219 619 892,64</b>
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	<b>-9 659 167,92</b>	<b>-6 181 419,27</b>	<b>0,0</b>	<b>-66 841 659,13</b>	<b>-82 682 246,32</b>
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	41 819,50			1 687 774,49	1 729 593,99
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-3 051 439,11			-21 518 542,18	-24 569 981,29
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-12 668 787,53</b>	<b>-6 181 419,27</b>	<b>0,0</b>	<b>-86 672 426,82</b>	<b>-105 522 633,62</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>17 869 133,31</b>	<b>0,00</b>	<b>4 251 126,95</b>	<b>91 976 998,76</b>	<b>114 097 259,02</b>

## 11. AINEELLISET HYÖDYKKEET

2013	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	413 551,22	25 381 555,82	81 336 516,45	567 573,82	1 229 873,83	<b>108 929 071,14</b>
Lisäykset		197 728,67	3 720 230,10		4 705 746,62	<b>8 623 705,39</b>
Vähennykset	-56 344,04		-82 401,80			<b>-138 745,84</b>
Siirrot erien välillä			1 278 873,83		-1 229 873,83	<b>49 000,00</b>
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>357 207,18</b>	<b>25 579 284,49</b>	<b>86 253 218,58</b>	<b>567 573,82</b>	<b>4 705 746,62</b>	<b>117 463 030,69</b>
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	<b>0,00</b>	<b>-18 080 821,82</b>	<b>-66 402 307,39</b>	<b>-425 501,51</b>	<b>0,00</b>	<b>-84 908 630,72</b>
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			36 501,58			<b>36 501,58</b>
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset		-794 455,99	-4 037 497,88	-19 478,12		<b>-4 851 431,99</b>
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>0,00</b>	<b>-18 875 277,81</b>	<b>-70 403 303,69</b>	<b>-444 979,63</b>	<b>0,00</b>	<b>-89 723 561,13</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>357 207,18</b>	<b>6 704 006,68</b>	<b>15 849 914,89</b>	<b>122 594,19</b>	<b>4 705 746,62</b>	<b>27 739 469,56</b>

2012	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
<b>Hankintameno 1.1.</b>	413 551,22	25 283 177,47	79 526 422,45	581 216,34	2 777 194,76	108 581 562,24
Lisäykset		25 307,10	3 721 356,62		1 229 873,83	4 976 537,55
Vähennykset			-4 553 460,20	-13 642,52		-4 567 102,72
Siirrot erien välillä		73 071,25	2 642 197,58		-2 777 194,76	-61 925,93
<b>Hankintameno 31.12.</b>	413 551,22	25 381 555,82	81 336 516,45	567 573,82	1 229 873,83	108 929 071,14
<b>Kertyneet poistot 1.1.</b>	0,00	-17 309 048,37	-66 037 882,44	-410 147,47	0,0	-83 757 078,28
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1 230,38	4 145 198,78	13 642,52		4 160 071,68
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset		-773 003,83	-4 509 623,73	-28 996,56		-5 311 624,12
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	0,00	-18 080 821,82	-66 402 307,39	-425 501,51	0,0	-84 908 630,72
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	413 551,22	7 300 734,00	14 934 209,06	142 072,31	1 229 873,83	24 020 440,42

## 12. SIIJOITUKSET

2013	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Muut osakkeet	Yhteensä
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	1 582 549 112,46	98 987 988,91	136 249 905,46	<b>1 817 787 006,83</b>
Lisäykset	24 218 481,57		4 084 808,00	<b>28 303 289,57</b>
Vähennykset ja siirrot erien välillä	-4 705 303,84	-98 987 988,91	-50 087,59	<b>-103 743 380,34</b>
Arvonalentumiset	-80 190 383,53			<b>-80 190 383,53</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	1 521 871 906,66	0,00	140 284 625,87	<b>1 662 156 532,53</b>

2012	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Muut osakkeet	Yhteensä
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	1 604 351 760,73	125 819 988,91	135 848 548,91	1 866 020 298,55
Lisäykset	7 847 070,15		401 356,55	8 248 426,70
Vähennykset ja siirrot erien välillä		-26 832 000,00		-26 832 000,00
Arvonalentumiset	-29 649 718,42			-29 649 718,42
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	1 582 549 112,46	98 987 988,91	136 249 905,46	1 817 787 006,83

Kemira Oyj sai 26,8 milj. euroa pääoman palautusta osakkuusyritys Sachtleben GmbH:sta vuoden 2012 aikana. Kemira Oyj on myynyt Sachtleben osakkuusyrityksen osakkeet 14.2.2013 allekirjoitetulla sopimuksella.

Osakkuusyritykset on eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.

## 13. VAIHTO-OMAISSUUS

	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	20 193 863,06	21 407 026,17
Valmiit tuotteet	56 425 446,65	61 786 166,64
Ennakkomaksut	2 654 233,35	5 035 713,27
<b>Yhteensä</b>	<b>79 273 543,06</b>	<b>88 228 906,08</b>

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

Liite

## 14. SAAMISET

	2013	2012
<b>Pitkäaikaiset saamiset</b>		
Pitkäaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset		
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	133 643 564,92	118 138 575,97
Lainasaamiset muilta	350 000,00	1 005 555,59
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	2 294 308,65	1 911 941,00
<b>Lainasaamiset yhteensä</b>	<b>136 287 873,57</b>	<b>121 056 072,56</b>
Pitkäaikaiset korottomat saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	20 909 024,83	22 655 733,10
<b>Pitkäaikaiset korottomat saamiset yhteensä</b>	<b>20 909 024,83</b>	<b>22 655 733,10</b>
<b>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</b>	<b>157 196 898,40</b>	<b>143 711 805,66</b>
<b>Lyhytaikaiset saamiset</b>		
Lyhytaikaiset korolliset saamiset		
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	116 095 524,83	40 169 810,72
<b>Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä</b>	<b>116 095 524,83</b>	<b>40 169 810,72</b>
Lyhytaikaiset korottomat saamiset		
Maksetut ennakot		
Maksetut ennakot konserniyhtiöille	18 240 121,02	20 160 491,02
Maksetut ennakot muille	30 093,56	30 093,56
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset konserniyhtiöiltä	24 285 788,94	35 400 364,55
Myyntisaamiset muilta	129 544 226,59	142 555 747,37
<b>Myyntisaamiset yhteensä</b>	<b>153 830 015,53</b>	<b>177 956 111,92</b>
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset konserniyhtiöiltä	15 562 546,77	18 089 116,31
Siirtosaamiset muilta	6 659 439,89	5 728 268,86
<b>Siirtosaamiset yhteensä</b>	<b>22 221 986,66</b>	<b>23 817 385,17</b>
Muut korottomat lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset konserniyhtiöiltä	0,00	67 556,78
Muut saamiset muilta	11 629 618,23	14 539 773,33
<b>Muut korottomat lyhytaikaiset saamiset yhteensä</b>	<b>11 629 618,23</b>	<b>14 607 330,11</b>
<b>Lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä</b>	<b>205 951 835,00</b>	<b>236 571 411,78</b>
<b>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</b>	<b>322 047 359,83</b>	<b>276 741 222,50</b>
<b>Saamiset yhteensä</b>	<b>479 244 258,23</b>	<b>420 453 028,16</b>
	2013	2012
<b>Siirtosaamiset</b>		
Siirtosaamiset koroista	982 316,92	3 096 939,95
Siirtosaamiset veroista	0,00	1 566 532,79
Siirtosaamiset kurssieroista	5 236 071,93	3 701 668,15
Siirtosaamiset konserniavuista	10 760 000,00	12 071 000,00
Siirtosaamiset muista	5 243 597,81	3 381 244,28
<b>Yhteensä</b>	<b>22 221 986,66</b>	<b>23 817 385,17</b>

## 15. RAHOITUSARVOPAPERIT

	2013	2012
Rahoitusarvopaperit		
Kirjanpitoarvo	2 785 859,04	19 761 023,23
Jälleenhankintahinta	2 785 859,04	19 761 023,23
Erotus	0,00	0,00

Rahoitusarvopapereihin sisältyy yhtiön lyhytaikaiset sijoitukset.

## 16. OMA PÄÄOMA

	2013	2012
<b>Sidottu oma pääoma</b>		
Osakepääoma 1.1.	221 761 727,69	221 761 727,69
<b>Osakepääoma 31.12.</b>	221 761 727,69	221 761 727,69
Ylikurssirahasto 1.1.	257 877 731,94	257 877 731,94
<b>Ylikurssirahasto 31.12.</b>	257 877 731,94	257 877 731,94
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-2 282 814,00	0,00
<b>Käyvän arvon rahasto 31.12.</b>	-5 079 068,12	-2 282 814,00
<b>Sidottu oma pääoma yhteensä 31.12.</b>	474 560 391,51	477 356 645,63
<b>Vapaa oma pääoma</b>		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	199 963 876,20	199 963 876,20
<b>Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.</b>	199 963 876,20	199 963 876,20
Edellisten tilikausien voitto 1.1. <sup>1)</sup>	421 370 378,27	433 164 423,47
Tilikauden tulos	141 177 720,18	68 680 077,86
Osingonjako	-80 577 701,47	-80 575 845,00
Osakepohjainen kannustinjärjestelmä		
Luovutetut osakkeet	94 400,16	101 721,94
Palautuneet osakkeet	-49 727,97	0,00
<b>Edellisten tilikausien voitto ja tilikauden voitto 31.12.</b>	482 015 069,17	421 370 378,27
<b>Vapaa oma pääoma yhteensä 31.12.</b>	681 978 945,37	621 334 254,47
<b>Oma pääoma yhteensä 31.12.</b>	1 156 539 336,88	1 098 690 900,10
<b>Voitonjakokelpoiset varat yhteensä 31.12.</b>	681 978 945,37	621 334 254,47

<sup>1)</sup> Yhtiön hallussa on omia osakkeita 3 301 006 kappaletta, hankintahinta 22 220 274,46 euroa.

Omien osakkeiden muutokset	EUR	KPL
Hankintameno/määrä 1.1.2013	22 225 409,45	3 301 769
Muutos	-5 134,99	-763
<b>Hankintameno/määrä 31.12.2013</b>	22 220 274,46	3 301 006

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22



Liite

## 17. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

	2013	2012
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymät</b>		
Kertynyt poistoero käyttöomaisuuserittäin		
Rakennukset ja rakennelmat	2 393 142,97	2 654 944,99
Koneet ja kalusto	4 825 018,76	5 374 535,26
Muut aineelliset hyödykkeet	35 983,83	41 064,74
Aineettomat oikeudet	104 825,49	430 451,10
Muu aineeton omaisuus	3 960 888,08	2 344 233,01
<b>Yhteensä</b>	<b>11 319 859,13</b>	<b>10 845 229,10</b>
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymien muutos</b>		
Tilinpäätössiirtojen kertymät 1.1.	10 845 229,10	12 635 611,83
Poistoeron muutos tuloslaskelmassa	474 630,03	-1 790 382,73
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymät 31.12.</b>	<b>11 319 859,13</b>	<b>10 845 229,10</b>

31.12.2013 kertyneiden poistoerojen laskennallinen verovelka oli 2,3 milj. e (2,7 milj. e).

## 18. PAKOLLISET VARAUKSET

	2013	2012
<b>Pitkäaikaiset varaukset</b>		
Eläkevaraukset	6 106 698,22	6 006 374,84
Muut pakolliset varaukset		
Ympäristö- ja vahinkovaraus	13 122 537,05	6 519 251,80
Henkilöstökuluvaraukset	0,00	100 000,00
Uudelleenjärjestelyvaraukset	1 564 265,20	2 019 017,20
<b>Muut pakolliset varaukset yhteensä</b>	<b>14 686 802,25</b>	<b>8 638 269,00</b>
<b>Pitkäaikaiset varaukset yhteensä</b>	<b>20 793 500,47</b>	<b>14 644 643,84</b>
<b>Lyhytaikaiset varaukset</b>		
Muut pakolliset varaukset		
Henkilöstökuluvaraukset	4 757 993,80	2 147 443,69
Uudelleenjärjestelyvaraukset	454 752,00	454 752,00
<b>Lyhytaikaiset varaukset yhteensä</b>	<b>5 212 745,80</b>	<b>2 602 195,69</b>
<b>Pitkä- ja lyhytaikaiset pakolliset varaukset yhteensä</b>	<b>26 006 246,27</b>	<b>17 246 839,53</b>
<b>Muutos pakollisissa varauksissa</b>		
Pakolliset varaukset 1.1.	17 246 839,53	40 224 624,07
Varausten käyttö tilikauden aikana	-5 491 908,33	-4 359 736,40
Käyttämättömien varausten peruuttaminen	-260 346,93	0,00
Uudelleenryhmittely	0,00	-21 423 368,00
Varausten lisäys tilikauden aikana	14 511 662,00	2 805 319,86
<b>Pakolliset varaukset 31.12.</b>	<b>26 006 246,27</b>	<b>17 246 839,53</b>

Muiden pitkäaikaisten varausten vähentyminen 21,4 milj. euroa vuonna 2012 johtuu osakkuusyhtiön muodostamiseen liittyvien erien uudelleenryhmittelystä.

## 19. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

	2013	2012
Lainat rahoituslaitoksilta	193 707 306,23	228 952 972,60
Lainat konserniyhtiöiltä	75 000 000,00	75 000 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	21 423 368,00	21 423 368,00
<b>Yhteensä</b>	<b>290 130 674,23</b>	<b>325 376 340,60</b>
Pitkäaikaisen vieraan pääoman erääntyminen		
2015 (2014)	82 835 584,95	32 485 584,95
2016 (2015)	32 835 584,95	82 835 584,95
2017 (2016)	32 835 584,95	32 835 584,95
2018 (2017) tai myöhemmin	141 623 919,38	177 219 585,75
<b>Yhteensä</b>	<b>290 130 674,23</b>	<b>325 376 340,60</b>
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	45 200 551,38	80 796 217,75
Lainat konserniyhtiöiltä	75 000 000,00	75 000 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	21 423 368,00	21 423 368,00
<b>Yhteensä</b>	<b>141 623 919,38</b>	<b>177 219 585,75</b>

Yhtiöllä ei ole vaihto- eikä joukkovelkakirjalainoja.

## 20. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

	2013	2012
<b>Korolliset lyhytaikaiset velat</b>		
Lainat rahoituslaitoksilta	33 154 048,77	29 107 927,84
Muiden pitkäaikaisten lainojen lyhennyserät muille	0,00	16 507 941,55
Muut korolliset velat		
Muut korolliset lyhytaikaiset velat konserniyhtiöille	497 616 799,80	603 313 477,26
Muut korolliset lyhytaikaiset velat muille	181 674 503,01	194 927 408,95
<b>Korolliset lyhytaikaiset velat yhteensä</b>	<b>712 445 351,58</b>	<b>843 856 755,60</b>
<b>Korottomat lyhytaikaiset velat</b>		
Saadut ennakot		
Saadut ennakot konserniyhtiöiltä	136 764,13	177 016,76
Saadut ennakot muilta	835 620,60	403 904,51
Ostovelat		
Ostovelat konserniyhtiöille	49 583 889,32	43 816 908,35
Ostovelat muille	80 104 063,83	80 548 720,99
<b>Ostovelat yhteensä</b>	<b>129 687 953,15</b>	<b>124 365 629,34</b>
Siirtovelat		
Siirtovelat konserniyhtiöille	84 290 304,94	34 455 323,98
Siirtovelat muille	48 817 748,37	60 725 700,09
<b>Siirtovelat yhteensä</b>	<b>133 108 053,31</b>	<b>95 181 024,07</b>
<b>Muut korottomat velat yhteensä</b>	<b>6 868 733,86</b>	<b>7 806 180,83</b>
<b>Korottomat lyhytaikaiset velat yhteensä</b>	<b>270 637 125,05</b>	<b>227 933 755,51</b>
<b>Lyhytaikaiset velat yhteensä</b>	<b>983 082 476,63</b>	<b>1 071 790 511,11</b>
<b>Siirtovelat</b>		
Siirtovelat palkoista	6 286 971,04	8 154 854,76
Siirtovelat koroista ja kurssieroista	93 206 751,28	45 674 843,38
Siirtovelat muista	33 614 330,99	41 351 325,93
<b>Yhteensä</b>	<b>133 108 053,31</b>	<b>95 181 024,07</b>

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

Liite

## 21. VAKUUDET JA VASTUUSITOUUMUKSET

	2013	2012
<b>Takaukset</b>		
Konserniyhtiöiden puolesta		
Lainoista	311 044 261,00	392 244 919,00
Muista sitoumuksista	70 109 579,00	43 314 768,00
Muiden puolesta	2 847 229,00	2 744 055,00
<b>Yhteensä</b>	<b>384 001 069,00</b>	<b>438 303 742,00</b>
<b>Leasingvastuut</b>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 228 278,00	5 224 844,00
Myöhemmin maksettavat	21 000 189,00	23 944 493,00
<b>Yhteensä</b>	<b>26 228 467,00</b>	<b>29 169 337,00</b>

Ympäristöriskit ja -vastuut esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 31.

## 22. KEMIRA OYJ:N OSAKKEET JA OSUUDET

<b>Konserniyritykset</b>	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %
AS Kemivesi	100,00	100,00
Kemira Argentina S.A.	100,00	15,80
Kemira Asia Pacific Pte. Ltd.	100,00	100,00
Kemira Cell Sp. z.o.o.	55,00	55,00
Kemira Chemicals (Nanjing) Co.,Ltd.	100,00	100,00
Kemira Chemicals (Shanghai) Co.,Ltd.	100,00	100,00
Kemira Chemicals (UK) Ltd.	100,00	100,00
Kemira Chemicals (Yanzhou) Co.,Ltd.	100,00	100,00
Kemira Chemicals Brasil Ltda	100,00	100,00
Kemira Chemicals Canada Inc.	100,00	100,00
Kemira Chemicals Germany GmbH	100,00	100,00
Kemira Chemicals India Private Ltd.	99,99	99,99
Kemira Chemie Ges.mbH	100,00	100,00
Kemira Chile Comercial Limitada	100,00	99,00
Kemira de Mexico S.A. de C.V.	100,00	100,00
Kemira Europe Oy	100,00	100,00
Kemira Germany GmbH	100,00	100,00
Kemira GrowHow A/S	100,00	100,00
Kemira Hong Kong Company Limited	100,00	100,00
Kemira Korea Corporation	100,00	100,00
Kemira KTM d.o.o.	100,00	100,00
Kemira Nederland Holding B.V.	100,00	100,00
Kemira Operon Oy	100,00	100,00
Kemira Świecie Sp. z o.o.	100,00	100,00
Kemira Water Danmark A/S	100,00	100,00
Kemira Water Solutions Brasil	100,00	100,00
PT Kemira Indonesia	100,00	75,00
Ruoholahden Kuusenkerkkä Oy	100,00	100,00
Suomen Muurahaishappo Oy	100,00	100,00

Liite

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

# Osakkeet ja osakkeenomistajat

## OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

31.12.2013 Kemira Oyj:n osakepääoma oli 221,8 miljoonaa euroa ja osakkeiden määrä 155 342 557. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kemira Oyj:n osakkeet ovat rekisterissä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämässä arvo-osuusjärjestelmässä.

## OSAKKEENOMISTAJAT

Vuoden 2013 päättyessä Kemira Oyj:llä oli 30 640 rekisteröityä osakkeenomistajaa (30 601). Kemira Oyj:n osakkeiden ulkomaisten osakkeenomistajien osuus kasvoi 26 % vuoden aikana ja oli 21,6 % (17,1 %), sisältäen hallintarekisteröidyt omistukset. Kotitalouksien osuus oli 14,9 % (15,4 %). Kemiralla oli vuoden lopussa hallussaan omia osakkeita 3 301 006 kappaletta (3 301 769), mikä vastaa 2,1 % (2,1) kaikista Kemira Oyj:n osakkeista. Kuukausittain päivitettävä luettelo Kemiran suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä yhtiön internetsivuilla [www.kemira.fi/sijoittajat](http://www.kemira.fi/sijoittajat).

## LISTAUS JA KAUPANKÄYNTI

Kemira Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä. Osakkeiden kaupankäyntitunnus on KRA1V ja ISIN-koodi FI0009004824.

Kemira Oyj:n osakkeiden vuoden 2013 päätöskurssi NASDAQ OMX Helsingissä oli 12,16 euroa (11,81). Vuoden aikana osakekurssi nousi 3 %, kun OMX Helsinki Cap-indeksi nousi 26 %. Kemiran kemiansektorin viiteindeksi STOXX Chemicals (Eurooppa) nousi 15 % vuonna 2013 (2012: 30 %). Osakkeen ylin hinta oli 13,02 euroa (12,00) ja alin 10,55 euroa (8,00). Keskikurssi nousi 16 % ja oli 11,76 euroa (10,10). Kemiran osakkeen volatilititeetti vuonna 2013 oli 24 % (3 vuoden volatilititeetti: 34 %, 5 vuoden volatilititeetti: 37 %). Lähde: Factset.

Yhtiön markkina-arvo omilla osakkeilla vähennettynä oli vuoden 2013 lopussa 1 849 miljoonaa euroa (2012: 1 796).

Kemira Oyj:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingissä laski vuoden 2013 aikana 27 % 65 miljoonaan kappaleeseen (2012: 89). Osakevaihdon kokonaisarvo laski 15 % 757,2 miljoonaan euroon (886,7). Osakkeiden keskimääräinen päivävaihto oli 259 748 (352 397) osaketta. NASDAQ OMX Helsingin kokonaisvaihto laski 4 % 95,3 miljardiin euroon (98,7) vuonna 2013 vuoteen 2012 verrattuna.

NASDAQ OMX Helsingin pörssin lisäksi Kemiran osakkeilla käytiin kauppaa useilla vaihtoehtoisilla tai monenkeskisillä kaupankäyntipaikoilla, kuten BATS Chi-X ja Turquoise. Kemira Oyj:n osakkeen vaihto vuonna 2013 vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla oli 28 miljoonaa osaketta (29), mikä on noin 30 % (26 %) kokonaisvaihdosta. (Lähde: Fidessa)

Kemiran osakkeiden kokonaisvaihto NASDAQ OMX Helsingissä ja monenkeskisillä kauppapaikoilla laski 21 % vuonna 2013 vuoteen 2012 verrattuna.

Ajantasainen tieto Kemiran osakekurssista on luettavissa yhtiön internetsivuilla [www.kemira.fi/sijoittajat](http://www.kemira.fi/sijoittajat).

## OSINKOPOLITIikka JA OSINGONJAKO

Kemiran tavoitteena on jakaa osinkoa 40–60 prosenttia nettotuloksesta ilman kertaluonteisia erä verovaiikutuksella oikaistuna.

Yhtiön hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2013 maksetaan osinkoa 0,53 euroa (0,53) osakkeelta eli yhteensä noin 81 miljoonaa euroa (81), joka vastaa noin 76 % (69 %) osingonmaksua nettotuloksesta ilman kertaluonteisia erä verovaiikutuksella oikaistuna. Yhtiökokous pidetään 24.3.2014. Osingon irtoamispäivä on 25.3.2014, täsmäytyspäivä 27.3.2014 ja maksupäivä 3.4.2014.

Huhtikuussa 2013 maksettiin 31.12.2012 päättyneen tilikauden tuloksesta osinkoa 0,53 euroa osakkeelta. Osingon täsmäytyspäivä oli 2.4.2013 ja osinko (yhteensä 81 miljoonaa euroa) maksettiin 9.4.2013.

## HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Yhtiökokous, joka pidettiin 26.3.2013, valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 500 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaalla omalla pääomalla joko kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella yhtäläisin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ("Helsingin pörssi") järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutuksen perusteella ostotarjouksella ostettujen osakkeiden hinnan tulee perustua yhtiön osakkeista julkisessa kaupankäynnissä käytettyyn markkinahintaan. Minimihinta on markkinoiden alin hinta valtuutuskauden aikana ja maksimihinta on markkinoiden ylin hinta valtuutuskauden aikana.

Osakkeet hankitaan ja maksetaan Helsingin Pörssin ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamisessa tai toteuttamisessa, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi, käytettäväksi yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksamiseen tai osana yhtiön osakkeiden palkkiojärjestelmiä. Osakkeet voidaan edellä mainittujen tarkoitusten toteuttamiseksi pitää yhtiöllä, luovuttaa tai mitätöidä. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä ehdoista. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätty-

miseen saakka. Valtuutusta ei ollut käytetty 31.12.2013 mennessä.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 15 600 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 7 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiöosakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen tai se on perusteltua yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksamiseksi tai yhtiön osakepalkkiojärjestelmien toteuttamiseksi. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain yhtiön osakepalkkiojärjestelmien toteuttamisen yhteydessä. Uusia osakkeita annettaessa osakkeiden merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Yhtiön omia osakkeita luovutettaessa merkitään osakkeesta maksettava määrä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Hallitus päättää muista osakeanteihin liittyvistä ehdoista. Osakeantivaltuutus on

voimassa 31.5.2014 saakka. Osakeantivaltuutusta on käytetty hallituksen jäsenten palkitsemiseen liittyen.

#### JOHDON OSAKKEENOMISTUS

Yhtiön hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen omistivat 31.12.2013 311 478 (31.12.2012: 302 834) Kemira Oyj:n osaketta eli 0,20 % (0,19 %) osakkeista ja äänistä, sisältäen yhtiön oman, lähipiirin ja määräysvaltayhteisöjen omistuksen. Toimitusjohtaja Wolfgang Büchele omisti 99 657 osaketta 31.12.2013 (76 657). Yhtiön hallituksen jäsenet eivät ole osakepalkkiojärjestelmän piirissä. Konsernin hallituksen jäsenet, lukuun ottamatta toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, omistivat 31.12.2013 274 911 (147 688) Kemira Oyj:n osaketta, mikä vastasi 0,18 % (0,10 %) osakkeista ja äänistä, sisältäen yhtiön oman, lähipiirin ja määräysvaltayhteisöjen omistuksen. Ajantasainen tieto hallituksen ja johdon osakeomistuksista on nähtävissä yhtiön internetsivuilla osoitteessa [www.kemira.fi/sijoittajat](http://www.kemira.fi/sijoittajat).

## SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2013

Omistaja	Osakkeiden lukumäärä, kpl	% osakkeista ja äänistä
1 Oras Invest Oy	28 278 217	18,2
2 Solidium Oy	25 896 087	16,7
3 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	9 464 836	6,1
4 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 840 451	2,5
5 Nordea-rahastot	3 589 351	2,3
6 Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Tapiola	2 600 000	1,7
7 Mandatum Henkivakuutusyhtiö	1 626 167	1,1
8 Danske Invest -rahastot	1 495 176	1,0
9 Valtion Eläkerahasto	1 040 000	0,7
10 Pohjola Varainhoito	819 817	0,5
11 Sigrid Juséliuksen Säätiö	730 000	0,5
12 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	603 337	0,4
13 Kuntien eläkevakuutus	426 482	0,3
14 Aktia-rahastot	400 000	0,3
15 Valion eläkekassa	359 469	0,2
Kemira Oyj	3 301 006	2,1
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset omistajat	33 595 809	21,6
Muut yhteensä	37 276 352	23,8
<b>Kaikki yhteensä</b>	<b>155 342 557</b>	<b>100,0</b>

## OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2013

Osakkeiden lukumäärä	Omistajia, kpl	Omistajia %	Osakkeet, kpl	% osakkeista ja äänistä
1–100	6 341	20,7	392 463	0,3
101–500	13 399	43,7	3 631 113	2,3
501–1 000	5 023	16,4	3 771 632	2,4
1 001–5 000	4 909	16,0	9 935 330	6,4
5 001–10 000	487	1,6	3 486 020	2,3
10 001–50 000	345	1,1	6 708 214	4,3
50 001–100 000	59	0,2	4 202 877	2,7
100 001–500 000	60	0,2	11 343 842	7,3
500 001–1 000 000	5	0,0	3 125 106	2,0
1 000 001–	12	0,1	108 745 960	70,0
<b>Yhteensä</b>	<b>30 640</b>	<b>100,0</b>	<b>155 342 557</b>	<b>100,0</b>

# Hallituksen voitonjakoesitys

---

Kemira Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2013 olivat 681 978 945 euroa, josta tilikauden voitto oli 141 177 720 euroa.

Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia.

Kemira Oyj:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle voitonjakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

- tilivuodelta jaetaan osinkoa 0,53 euroa osakkeelle eli 80 582 022 euroa.
- jätetään vapaaseen omaan pääomaan 601 396 923 euroa.

Helsingissä 7. helmikuuta 2014

Jukka Viinanen

Jari Paasikivi

Winnie Fok

Juha Laaksonen

Kerttu Tuomas

Wolfgang Büchele  
Toimitusjohtaja



# Tilintarkastuskertomus

## KEMIRA OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Kemira Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

## HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitiilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

## TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitiilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiöläkää tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai

virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arviointi. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arviointi.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

## LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitiilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

## LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

## MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 7. helmikuuta 2014

Deloitte & Touche Oy  
KHT-yhteisö

Jukka Vattulainen  
KHT

# Tuloskehitys neljännesvuosittain

(Luvut ovat tilintarkastamattomia)

	2013					2012				
	1-3	4-6	7-9	10-12	Yhteensä	1-3	4-6	7-9	10-12	Yhteensä
<b>Liikevaihto</b>										
Paper	259,1	265,0	271,0	272,5	1 067,6	247,9	249,1	256,9	251,7	1 005,6
Municipal & Industrial	164,8	178,0	164,2	152,4	659,4	161,0	173,7	176,5	175,4	686,6
Oil & Mining	76,3	79,9	76,8	78,5	311,5	85,1	84,5	79,4	72,1	321,1
ChemSolutions	60,7	46,4	41,7	41,8	190,6	58,9	55,0	54,4	59,3	227,6
<b>Yhteensä</b>	<b>560,9</b>	<b>569,3</b>	<b>553,7</b>	<b>545,2</b>	<b>2 229,1</b>	<b>552,9</b>	<b>562,3</b>	<b>567,2</b>	<b>558,5</b>	<b>2 240,9</b>
<b>Liikevoitto</b>										
Paper	17,8	-0,3	18,5	9,7	45,7	18,2	15,7	0,8	10,0	44,7
Municipal & Industrial	7,8	11,5	4,6	-47,3	-23,4	4,2	9,5	-1,7	-28,5	-16,5
Oil & Mining	4,3	1,8	4,3	-3,9	6,5	8,2	7,2	1,1	-2,3	14,2
ChemSolutions	9,3	0,3	1,6	2,6	13,8	5,8	0,8	0,5	-16,3	-9,3
<b>Yhteensä</b>	<b>39,2</b>	<b>13,3</b>	<b>29,0</b>	<b>-38,9</b>	<b>42,6</b>	<b>36,4</b>	<b>33,2</b>	<b>0,7</b>	<b>-37,1</b>	<b>33,1</b>
Rahoituskulut, netto	-24,7	-4,2	-2,4	-7,7	-39,0	-10,3	1,4	-2,7	-4,1	-15,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-1,2	0,1	0,1	-0,1	-1,1	10,8	5,8	0,3	-5,7	11,2
<b>Voitto ennen veroja</b>	<b>13,3</b>	<b>9,2</b>	<b>26,7</b>	<b>-46,7</b>	<b>2,5</b>	<b>36,9</b>	<b>40,4</b>	<b>-1,7</b>	<b>-46,9</b>	<b>28,6</b>
Tuloverot	-10,5	-5,5	-10,4	-2,0	-28,4	-6,7	-8,9	3,1	6,8	-5,7
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>2,8</b>	<b>3,7</b>	<b>16,3</b>	<b>-48,7</b>	<b>-25,9</b>	<b>30,2</b>	<b>31,5</b>	<b>1,4</b>	<b>-40,1</b>	<b>22,9</b>
<b>Tilikauden tuloksen jakautuminen</b>										
Emoyhtiön omistajille	1,8	2,2	14,5	-50,1	-31,6	28,9	29,8	-0,2	-41,7	16,8
Määräysvallattomille omistajille	1,0	1,5	1,8	1,4	5,7	1,0	1,3	1,3	1,1	4,7
<b>Tilikauden tulos</b>	<b>2,8</b>	<b>3,7</b>	<b>16,3</b>	<b>-48,7</b>	<b>-25,9</b>	<b>29,9</b>	<b>31,1</b>	<b>1,1</b>	<b>-40,6</b>	<b>21,5</b>
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	0,01	0,02	0,09	-0,33	-0,21	0,19	0,20	0,00	-0,28	0,12
Osakekohtainen tulos, laimennettu, e	0,01	0,02	0,09	-0,33	-0,21	0,19	0,20	-0,01	-0,27	0,12
Sidottu pääoma, liukuva					1 366,5					1 673,0
Sidotun pääoman tuotto prosentti (ROCE), %					3,0 %					2,6 %

Vertailutiedot neljännesvuosittain vuodelta 2012 on oikaistu vastaamaan uuden organisaatorakenteen mukaista raportointia sekä uudistetun IAS 19, Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti, lisätietoja esitetty konsernitilinpäätöksen laitemispeiraatteissa.

# Tietoa sijoittajille

## TALOUSTIETO VUONNA 2014

Kemira julkaisee kolme osavuositiedotusta vuonna 2014:

23.4.2014 Osavuositiedotus tammi–maaliskuu

22.7.2014 Osavuositiedotus tammi–kesäkuu

22.10.2014 Osavuositiedotus tammi–syyskuu

Osavuositiedotukset sekä niihin liittyvät esitysaineistot ovat luettavissa Kemiran verkkosivuilla osoitteessa [www.kemira.com/investors](http://www.kemira.com/investors). Samasta osoitteesta löytyvät myös Kemiran lehdistötiedotteet, vuosikertomukset, yritysvaluuttaraportit sekä muuta sijoittajietoa. Verkkosivulla voi rekisteröitymällä tilata yhtiön tiedotteita sähköpostitse sekä vuosikertomuksia, joita saa tilattua myös Kemiran konserniviestinnästä numerosta 010 8611. Kemiran vuosikertomus (mukaan lukien tilinpäätös) ja yritysvaluuttaraportit ovat saatavilla verkkoversiona, ja tilinpäätös myös painettuna.

## SIJOITTAJASUHTEET

Kemiran sijoittajasuhdetoiminnan tärkein tehtävä on tarjota pääomamarkkinoille avointa ja luotettavaa tietoa Kemirasta ja sen toimintaympäristöstä, antaaksemme markkinaosapuolille todenmukaisen yleiskuvan Kemirasta investointina.

Sijoittajaviestinnällä haluamme varmistaa, että markkinoilla toimivat osapuolet saavat luotettavaa ja ajan-kohtaista tietoa Kemirasta tasapuolisesti ja säännöllisin väliajoin.

Kemiran kotipaikka on Helsinki, ja yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä. Kemira noudattaa Suomen lakeja sekä NASDAQ OMX Helsingin ja Finanssivalvonnan säännöksiä.

## HILJAINEN JAKSO

Kemira noudattaa 30 päivän hiljaista jaksoa ennen tilinpäätöksen ja osavuositiedotusten julkaisua. Tänä aikana Kemiran edustajat eivät kommentoi kyseisen raportointijakson tilinpäätöstä tai osavuositiedotusta. Hiljaiset jaksot sekä taloustiedon julkaisupäivät voi tarkistaa Kemiran verkkosivuilta Sijoittajakalenteri –otsikon alta.

## VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Kemira Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 24.3.2014 kello 13.00 Finlandia-talossa, Mannerheimintie 13 e, Helsinki. Kaikki osakkeenomistajat, jotka ovat yhtiökokouksen täsmäytyspäivään 12.3.2014 mennessä rekisteröityneet Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon, ovat oikeutettuja osallistumaan yhtiökokoukseen.

Ilmoittautuminen yhtiökokoukseen alkaa 27.2.2014, jolloin rekisteröitymisohjeet julkaistaan pörssitiedotteella sekä Kemiran verkkosivuilla osoitteessa <http://www.kemira.com/fi/sijoittajat/hallinto/yhtiokokous/yhtiokokous2014/>.

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan pörssitiedotteella välittömästi kokouksen päätyttyä.

## OSINGONMAKSU

Osingonjakoehdotus vuodelle 2013 löytyy sivulta 95.

## OSOITTEENMUUTOKSET

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydämme ilmoittamaan arvo-osuustilää hoitavaan pankkiin tai pankkiiriliikkeeseen. Näin tiedot päivittyvät myös Euroclear Finland Oy:n ylläpitämiin rekistereihin, joita Kemira käyttää postittaessaan osakkeenomistajilleen tietoa. Jos osakkeenomistajan tilinhoitajana on Suomen Arvopaperikeskus, osoitteenmuutokset ilmoitetaan Suomen Arvopaperikeskukseen.

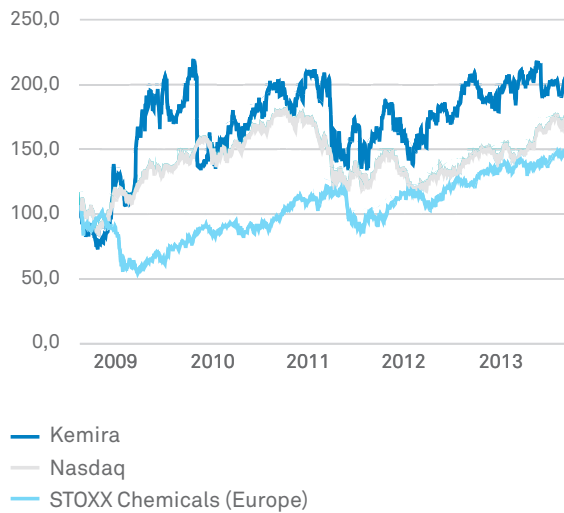
## SIJOITTAJASUHTEET

Tero Huovinen, sijoittajasuhteista vastaava johtaja  
puh. 010 862 1980  
[tero.huovinen@kemira.com](mailto:tero.huovinen@kemira.com)

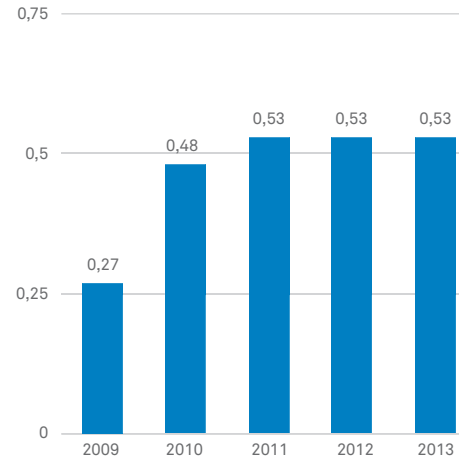
## OSAKKEEN PERUSTIEDOT

Listaus: NASDAQ OMX Helsinki Oy  
Kaupankäyntitunnus: KRA1V  
ISIN-koodi: FI0009004824  
Toimialaryhmä: Perusteollisuus  
Toimiala: Kemikaaliteollisuus  
Osakemäärä 31.12.2013: 155 342 557  
Listautumispäivä: 10.11.1994

### Osakkeen kurssikehitys 2009–2013

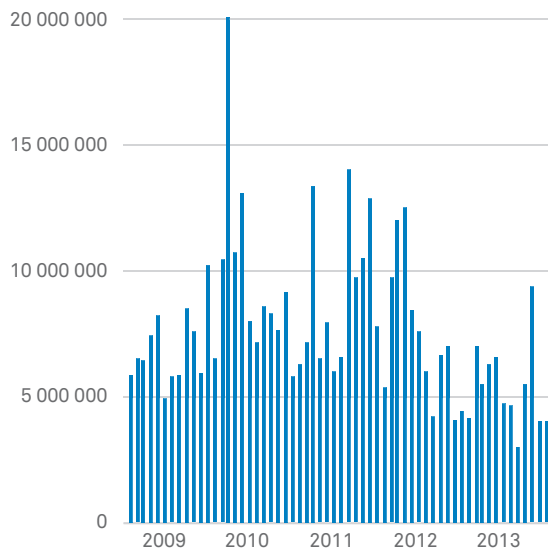


### Osinko/Osake (e)\*

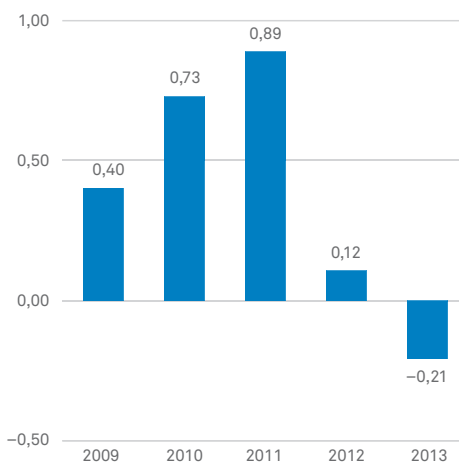


\*Osinko vuodelta 2013 on hallituksen esitys osingoksi.

### Osakkeen vaihto NASDAQ OMX Helsingissä 2009–2013 (osaketta)



### Osakekohtainen tulos (e)\*



\*Vuodet 2009 ja 2010 esitetty ilman Tikkurilaa

### Markkina-arvo 2009–2013 (milj. euroa)



### Omistusjakauma 31.12.2013 (%)

